

Poznań 3-2003

PORADNIK

Bibliograficzno-
Metodyczny

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
i Centrum Animacji Kultury

Kwartalnik

Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury
w Poznaniu

PORADNIK
BIBLIOGRAFICZNO-METODYCZNY

Kwartalnik

Poznań 2003

Przewodniczący Zespołu Redakcyjnego

Iwona Smarsz

Redaguje zespół:

Urszula Bzdawka

Beata Nowak

Maria Beba

ISSN 0238-9142

Materiał szkoleniowy

Powielono w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu

A-5 350 egz.

SPIS TREŚCI

	str.
I. KALENDARZ ROCZNIC, OBCHODÓW I WYDARZEŃ	
(Oprac. Urszula Bzdawka)	5
II. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE	
Mariusz Grzebalski – O aspekcie promocyjnym polskich nagród literackich po 1989 roku	11
Andrzej Dudziak – Irak – od wojny do pokoju	18
Urszula Bzdawka – Zdrowy styl życia – aktywność fizyczna	29
Bibliografie osobowe: Robert Schuman	38
John Ronald Reuel Tolkien	40
III. MATERIAŁY METODYCZNE	
Jadwiga Ratajczak – Biblioteki gromadzą bogactwa wieków i pokoleń	43
IV. MATERIAŁY REGIONALNE	
A. Przegląd nowości regionalnych	49
B. Imprezy kulturalne w bibliotekach publicznych woj. wielkopolskiego.....	55
C. Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury na łamach prasy	87
V. KRONIKA.....	98

I. KALENDARZ ROCZNIC, OBCHODÓW I WYDARZEŃ

Poniższy kalendarz, to wybrane daty rocznic, obchodów i wydarzeń na III kwartał 2003 roku. Szerszy zestaw dat na III kwartał znajduje się w „Poradnikach Bibliograficzno-Metodycznych” z lat ubiegłych.

Lipiec

- | | | | |
|-------|--------|------|--|
| | 1 VII | | – Światowy Dzień Architektury |
| (10) | 1 VII | 1993 | – Weszła w życie umowa EWG (obecnie Unia Europejska) i EFTA o wspólnym rynku |
| (225) | 2 VII | 1778 | – Zm. Jacques Rousseau, pisarz i filozof francuski (ur. 28 VI 1712) |
| (120) | 3 VII | 1883 | – Ur. Franz Kafka, pisarz austriacki (zm. 3 VI 1924) |
| (60) | 4 VII | 1943 | – Zm. Władysław Sikorski, generał, naczelny wódz wojsk polskich na Zachodzie (ur. 20 V 1881) |
| (155) | 4 VII | 1848 | – Zm. Francois Rene de Chateaubriand, francuski pisarz i polityk (ur. 4 IX 1768) |
| (40) | 7 VII | 1963 | – Zm. Stanisław Miłostan, działacz ruchu robotniczego związany z Wielkopolską (Gniezno) (ur. 13 IV 1902) |
| (90) | 7 VII | 1913 | – Ur. Włodzimierz Pietrzak, pisarz, krytyk literacki (zm. 22 VIII 1944) |
| (180) | 9 VII | 1823 | – Ur. Henryk Rodakowski, malarz, portrecista (zm. 28 XII 1894) |
| (225) | 11 VII | 1778 | – W warszawskim Pałacu Radziwiłłów odbyła się prapremiera opery „Nędza uszczęśliwiona” z tekstem Franciszka Bohomolca; data uznana została za narodziny polskiej opery narodowej |
| | 11 VII | | – Światowy Dzień Ludności, ogłoszony w 1987 r. przez ONZ, jako „dzień narodzin pięciomiliardowego mieszkańca Ziemi” |

- (105) 14 VII 1898 – Ur. Piotr Potworowski, malarz, scenograf, rzeźbiarz związany z Wielkopolską (zm. 24 IV 1962)
- (100) 14 VII 1903 – Ur. Irving Stone, pisarz amerykański (zm. 26 VIII 1989)
- (485) 16 VII 1518 – Założenie w Poznaniu Akademii Lubrańskiego, jednej z pierwszych w Polsce, średniej szkoły humanistycznej, nazwanej imieniem fundatora, biskupa Jana Lubrańskiego
- (85) 17 VII 1918 – Zamordowanie cara Rosji – Mikołaja II wraz z najbliższą rodziną przez WCzK w Jekaterinburgu
- (115) 20 VII 1888 – Ur. Emil Zegadłowicz, poeta, powieściopisarz, dramaturg (zm. 24 II 1941)
- (125) 22 VII 1878 – Ur. Janusz Korczak (właśc. nazw. Henryk Goldszmit), pedagog, pisarz (zm. VIII 1942)
- (400) 22 VII 1603 – Zm. Łukasz Górnicki, humanista, pisarz polityczny (ur. 1527)
- (20) 22 VII 1983 – Zniesienie stanu wojennego na terytorium całego kraju, na mocy uchwały Rady Państwa PRL z 20 VII 1983 (trwał od 13 XII 1981)
- (150) 30 VII 1853 – Ur. Julian Fałat, malarz, pedagog (zm. 9 VII 1929)
- (10) 30 VII 1993 – Zm. Edward Raczynski, dyplomata, minister spraw zagranicznych RP, prezydent RP na Wychodźstwie 1979–1986 (ur. 19 VII 1891)
- (150) 31 VII 1853 – Powszechny Szpital w Łwowie jako pierwszy został oświetlony lampami naftowymi skonstruowanymi przez Ignacego Łukaszewicza
- (50) 31 VII 1953 – Zm. Kornel Makuszyński, powieściopisarz, krytyk (ur. 8 I 1884)
- (70) VII 1933 – Poznańscy archeolodzy odkryli kolo Żnina w miejscowości Biskupin osadę prehistoryczną

Sierpień

- (55) VIII 1948 – Utworzenie Światowej Rady Kościołów podczas pierwszego Światowego Kongresu Ekumenicznego w Amsterdamie.
- (55) 1 VIII 1948 – Zm. Adam Wodziczko, botanik, prof. Uniwersytetu Poznańskiego, związany z Wielkopolską (ur. 8 VIII 1887)
- (230) 3 VIII 1773 – Zm. Stanisław Konarski, pijar, pisarz, polityk, reformator szkolnictwa, współzałożyciel Collegium Nobilium w Warszawie (ur. 30 X 1700)
- (155) 10 VIII 1848 – Uruchomienie pierwszej linii kolejowej z Poznania do Szczecina
- (155) 12 VIII 1848 – Zm. George Stephenson, brytyjski konstruktor i wynalazca, założyciel pierwszej na świecie fabryki parowozów (1823) (ur. 9 VI 1781)
- (140) 13 VIII 1863 – Zm. Eugène Delacroix, malarz francuski, przedstawiciel romantyzmu w sztuce europejskiej (ur. 26 IV 1798)
- (130) 13 VIII 1873 – Ur. Józef Haller, generał, polityk, głównodowodzący polską armią organizowaną we Francji w 1918 r. (zm. w Londynie 4 VI 1960)
- 15 VIII – Święto Wojska Polskiego
- (145) 15 VIII 1858 – Ur. Edith Nesbit, powieściopisarka i poetka angielska (zm. 22 IV 1924)
- (185) 20 VIII 1818 – Ur. Emily Jean Bronte, powieściopisarka angielska (zm. 19 XII 1848)
- (105) 20 VIII 1898 – Ur. Leopold Infeld, fizyk teoretyk, współpracownik Einsteina, autor prac z teorii względności (zm. 16 I 1968)
- (35) 21 VIII 1968 – Inwazja wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację

- (145) 21 VIII 1858 – Ur. Wacław Sieroszewski, pisarz, senator RP, w latach 1933-39 prezes Polskiej Akademii Literatury (zm. 20 IV 1945)
- (45) 22 VIII 1958 – Zm. Roger Martin du Gard, pisarz francuski, laureat nagrody Nobla w 1937 r. (ur. 23 III 1881)
- (100) 24 VIII 1903 – Ur. George Vafopoulos, poeta grecki (zm. 16 IX 1996)
- (65) 25 VIII 1938 – Zm. Karel Čapek, pisarz czeski (ur. 9 I 1890)
- (75) 27 VIII 1928 – Podpisanie w Paryżu przez państwa członkowskie Ligi Narodów układu, w którym sygnatariusze wyzwały wojnę jako metodę prowadzenia polityki (tzw. Plan Brianda-Kellogga)
- (95) 31 VIII 1908 – Ur. Wiliam Saroyan, prozaik, dramaturg amerykański (zm. 18 V 1981)
- (30) 31 VIII 1973 – Utworzenie przez Conrada Drzewieckiego Polskiego Teatru Tańca „Balet Poznański”

W r z e s i e ń

- 1 IX – Międzynarodowy Dzień Pokoju, w rocznicę wybuchu II wojny światowej
- (140) 1 IX 1863 – Utworzenie organizacji Międzynarodowego Czerwonego Krzyża
- (30) 2 IX 1973 – Zm. John Ronald Reuel Tolkien, pisarz angielski, autor powieści – baśni (ur. 3 I 1892)
- (50) 3 IX 1953 – Weszła w życie Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności
- (120) 3 IX 1883 – Zm. Iwan Turgieniew, pisarz rosyjski (ur. 9 XI 1818)
- (40) 4 IX 1963 – Zm. Robert Schuman, francuski polityk, współtwórca Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, inicjator utworzenia zjednoczonej Europy (ur. 29 VI 1886)

- (115) 6 IX 1888 – Ur. Stefan Themerson, powieściopisarz, autor książek dla dzieci (zm. 25 I 1910)
- (75) 7 IX 1928 – Otwarcie w Gdyni pierwszej polskiej linii transoceanicznej
- (95) 8 IX 1908 – Ur. Franciszek Witaszek, lekarz, działacz ruchu oporu związany z Wielkopolską (zm. 8 I 1943)
- (60) 8 IX 1943 – Zm. Julius Fucik, pisarz czeski (ur. 23 II 1903)
- (175) 9 IX 1828 – Ur. Lew Tołstoj, pisarz rosyjski (zm. 20 XI 1910)
- (165) 11 IX 1838 – Ur. Adam Asnyk, poeta pozytywistyczny, dramaturg (zm. 2 VIII 1897)
- (180) 12 IX 1823 – Ur. Kornel Ujejski, poeta, publicysta (zm. 19 IX 1897)
- (200) 13 IX 1803 – Ur. Maurycy Mochnacki, krytyk literacki, publicysta (zm. 20 XII 1834)
- (25) 14 IX 1978 – Zm. Zenon Kosidowski, pisarz (ur. 29 VI 1898)
- (140) 17 IX 1863 – Zm. Józef Korzeniowski, powieściopisarz, dramaturg (ur. 19 III 1797)
- (180) 17 IX 1823 – Ur. Władysław Syrokomla (właśc. nazw. Ludwik Kondratowicz), poeta, tłumacz (zm. 3 IX 1862)
- (130) 18 IX 1873 – Ur. Wacław Berent, pisarz, tłumacz (zm. 1940)
- (120) 19 IX 1883 – Ur. Hjalmar Bergman, prozaik i dramaturg szwedzki (zm. 1 I 1931)
- (95) 19 IX 1908 – Ur. Mika Valtari, powieściopisarz fiński (zm. 27 VIII 1979)
- (125) 20 IX 1878 – Ur. Upton Sinclair, pisarz amerykański (zm. 26 XI 1968)
- 21 IX – Dzień Środków Społecznego Przekazu, obchodzony w Polsce w III niedzielę września
- 21 IX – Światowy Dzień Choroby Alzheimerera, obchodzony od 1994 r.

- (30) 23 IX 1973 – Zm. Pablo Neruda (właśc. nazw. Neftali Ricardo Reyes Besualto), poeta chilijski, laureat nagrody Nobla w 1971 r. (ur. 17 VII 1904)
- (95) 23 IX 1908 – Zm. Jadwiga Łuszczewska (Deotyma), poetka, powieściopisarka (ur. 1 VIII 1834)
- (105) 26 IX 1898 – Ur. George Gershwin, kompozytor amerykański (zm. 11 VIII 1937)
- (115) 26 IX 1888 – Ur. Thomas Stearns Eliot, poeta i dramaturg angielski, laureat nagrody Nobla w 1948 r. (zm. 4 I 1965)
- (25) 26 IX 1978 – Zm. Jan Parandowski, prozaik, eseista, tłumacz (ur. 11 V 1895)
- (60) 27 IX 1943 – Zm. Wacław Gieburowski, ksiądz, kompozytor, dyrygent, muzykolog, założyciel Chóru Archikatedralnego w Poznaniu (ur. 6 II 1877)
- (200) 27 IX 1803 – Ur. Prosper Mérimée, pisarz i dramaturg francuski (zm. 23 IX 1870)
- 27 IX – Międzynarodowy Dzień Turystyki
- 28 IX – Dzień polskiego państwa podziemnego
- (115) 29 IX 1888 – Ur. Janina Porazińska, autorka książek dla dzieci i młodzieży (zm. 2 XI 1971)
- (95) 30 IX 1908 – Zm. Karol Józef Estrelcher, bibliotekarz, bibliograf, historyk literatury i teatru (ur. 27 XI 1827)

II. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Mariusz Grzebalski
WBPiCAK w Poznaniu

O ASPEKCIE PROMOCYJNYM POLSKICH NAGRÓD LITERACKICH PO 1989 ROKU

*Historia literatury wchłania wszystko. Tak
Historia nieba wybredniejsza jest¹.*

Zamiast wstępu

Pisanie o wpływie nagród literackich na polską literaturę po 1989 r. nie jest wbrew pozorom zadaniem łatwym i oczywistym. Rok 1989 miał być rokiem przełomu, cezura, która w literaturze, w kulturze w ogóle, podobnie jak w sferze polityczno-gospodarczej, miała otworzyć zupełnie nowy okres. Dziś, z perspektywy czternastu lat od tamtego szczególnego w historii Polski momentu, stwierdzić należy, że wraz z przełomem politycznym i gospodarczym, dokonały się daleko idące zmiany w sposobach funkcjonowania krajowych instytucji kulturalnych, wymuszone głównie przez konieczność dopasowania ich do mechanizmów gospodarki rynkowej. Kultura, z różnych powodów hołubiona w latach tzw. „realnego socjalizmu”, zeszła z piedestału i stała się jednym z wielu elementów polskiej rzeczywistości społecznej końca starego i początku nowego milenium. Niestety, jest to element marginalny, o czym świadczy choćby niezmiernie niski procent środków budżetowych przeznaczanych na kulturę przez kolejne rządy III RP.

Czy za zmianami natury organizacyjnej poszły zmiany o charakterze zasadniczym, dotyczącym wymiaru aksjologicznego polskiej kultury, jest sprawą wciąż dyskutowaną, a lista wniosków płynących z tych dyskusji jest zbyt długa, żeby przedstawić ją tutaj choćby w zarysie. Nie ulega jednak najmniejszej wątpliwości, że rynek odciska wyraźne piętno na działalności artystycznej. Widoczne jest to przede wszystkim w fakcie zastępowania dzieł wartościowych przez twórczość intelektualnie mialką, ale nagłośnieńską w masowych środkach

¹ Cytat z wiersza pt. *Nie do Jana Polkowskiego* Marcina Świetlickiego, najgłośniejszego poety młodego pokolenia, w: *Zimne kraje 2*, Agencja Wydawnicza „Zebra”, Kraków 1995.

przekazu. Zjawisko to w mniejszym stopniu dotyka obszarów aktywności artystycznej spod znaku *non-profit*, jednak pole oddziaływania tych ostatnich zdaje się w radykalny sposób kurczyć.

Zmiany nie ominęły także rynku książki, który w minionym okresie zmienił się w sposób rewolucyjny, upodabniając się w dużym stopniu do swoich zachodnich odpowiedników. O tym, co obecnie czytane jest w Polsce decydują już nie opiniotwórczy krytycy i specjalistyczne magazyny literackie, ale przede wszystkim wysokonakładowa prasa i redaktorzy odpowiedzialni w niej za kolumny literackie. Masowy gust w znaczący sposób kształtują różnego rodzaju listy bestsellerów, zaś literatura ambitna spychana jest w nisze.

Czas gigantów, czas karłów

Zadaniem i celem nagród literackich powinno być tworzenie zachęt dla pisarzy do poszerzania przez nich horyzontów artystycznych oraz doskonalenia środków wyrazu. Nagrody powinny być pozytywnym stymulatorem pisarskich poczynań, jak również — niejako równolegle — znakiem jakości dla czytelników. Społeczeństwo powinno odbierać informacje o wyróżnieniach dla pisarzy jako swoisty drogowskaz w prywatnych poszukiwaniach książek wartych lektury w czasach powszechnego zagonienia i zastępowania konsumpcji kultury przez rozrywkę podrzędnego gatunku.

Czy w Polsce istnieją nagrody, których prestiż i oddziaływanie można porównać do francuskiej nagrody Gouncourtów lub przyznawanego w Stanach Zjednoczonych Pulitzerza? Czy polski pisarz, otrzymując ważne krajowe wyróżnienia, otrzymuje równocześnie standard materialny pozwalający, choćby w okresowy sposób, traktować własną twórczość jako zajęcie o pierwszorzędym znaczeniu, nie zaś wtórne wobec czynności zarobkowych? I co to w ogóle znaczy „ważne polskie wyróżnienia literackie”?

Upraszczając, polskie nagrody literackie można podzielić na dwie grupy: te, które zapewniając prestiż materialny, zapewniają jednocześnie środowiskową renomę i rozgłos medialny, oraz te, które przynoszą mniejszą lub większą renomę w środowisku pisarzy, ale bez rozgłosu w mediach, zaś ich niewielka wartość finansowa ma wymiar drugorzędny i jest najczęściej wstydliwie przemilczana.

Najbardziej prestiżową nagrodą literacką w Polsce jest przyznawana od 1997 r. przez NICOM Consulting Ltd. i „Gazetę Wyborczą” Nagroda Literacka NIKE. Jej wartość finansową szacuje się obecnie na 90 tys. złotych, a laureaci z lat ubiegłych to tak znani pisarze, jak m.in. Czesław Miłosz i Tadeusz Różewicz. Przyznawaniu NIKE towarzyszy oprawa medialna przypominająca, co nieco kuriozalne, galę filmowych Oscarów. Już choćby to w znaczący sposób

pokazuje, jak bardzo literatura przestała być przedmiotem namysłu, a stała się gałęzią zbiorowej rozrywki. Zgodnie z regulaminem najpierw publikowana jest lista wszystkich książek nominowanych w danym roku do nagrody (samo znalezienie się na niej jest swojego rodzaju wyróżnieniem), następnie spośród tej grupy wybiera się finałową „20”, czyli najlepsze (w zamyśle organizatorów) dwadzieścia książek danego roku. Co ważne, książek reprezentujących różne gatunki i rodzaje literackie, choć pierwotnie NIKE miała być przyznawana za najlepszą powieść. Książki, które dotrą do finału omawiane są szczegółowo na łamach „Gazety Wyborczej”, w 1 Programie PR oraz 1 Programie TVP. O NIKE rokrocznie nie pozwalają zapomnieć „Polityka”, „Wprost” i „Tygodnik Powszechny”, na łamach którego na temat nominacji wypowiadają się znaczące postaci polskiej literatury. Końcowe słowo należy jednak do jury, w skład którego wchodzi przede wszystkim wybitni krytycy.

Mimo niewątpliwego prestiżu, jakim cieszy się NIKE, jest ona nagrodą kontrowersyjną. Najbardziej zastanawiają kryteria, którymi posługuje się jury, mianując jednocześnie do wyróżnienia eseistykę historyczną, społeczną i filozoficzną, krytykę literacką, poezję i prozę, a nawet tzw. „literaturę faktu”. Henryk Bereza, krytyk literacki związany z warszawskim pismem „Twórczość”, w kontekście ubiegłorocznych nominacji do NIKE stwierdził: *Polska aksjologia literacka jest dziś jak z wirówki nonsensu!* I nie był bynajmniej w swoich poglądach odosobniony. Wydaje się, że problem tkwi w składzie jury, w którym więcej „znawców literatury” niż pisarzy. Niedobrze, że nie nominują najwybitniejsi: Miłosz, Różewicz, Szymborska. Lista dotychczas nagrodzonych dowodzi, że NIKE to nagroda nie za najlepszą książkę roku, lecz za dorobek. Paradoksalnie, nie wypromowała ona żadnego nowego nazwiska, a jedynie pomogła w uzyskaniu jeszcze szerszej popularności pisarzom od lat zadomowionym na rynku literatury. Zeszłoroczna wygrana Jerzego Pilcha i jego powieści *Pod Mocnym Aniołem* jest tylko wyjątkiem potwierdzającym regułę.

Pomimo powyższych wątpliwości NIKE pozostaje najsilniej oddziałującą na polski rynek książki nagrodą literacką, w znaczący sposób wpływającą na sprzedaż nominowanych i wyróżnionych tytułów².

Nieco mniejsze znaczenie od NIKE posiadają tzw. Paszporty „Polityki”, które wręczane są w kilkunastu dyscyplinach artystycznych, w tym w kategorii literatury. Podobnie jak w przypadku NIKE, i ta nagroda ma mocne zaplecze medialne w postaci znanego tygodnika społeczno-politycznego o ugruntowanej wieloletnią tradycją renomie. Paszport „Polityki” jest wyróżnieniem dla twórców, których dorobek stanowi wartość godną polecenia nie tylko krajowemu, ale

² Dla przykładu: *Chirurgiczna precyzja*, tom wierszy Stanisława Barańczaka, laureata NIKE z 2001 r., sprzedał się w łącznym nakładzie ok. 15 tys. egz., w tym tylko 3 tys. do momentu nagrodzenia.

również zagranicznemu odbiorcy. Stąd metafora paszportu, dokumentu pozwalającego reprezentować polską sztukę za granicą.

Finansowy walor Paszportów jest znacznie niższy niż NIKE, oscyluje bowiem w okolicach 20 tys. złotych, jednak kto wie, czy medialnie nie jest to nagroda bardziej nagłośniona niż NIKE. Splendoru dodaje jej coroczna obecność na uroczystości wręczania najwyższych władz państwowych, z Prezydentem RP włącznie. Jeśli chodzi o książki nominowane do Paszportu, to nominacje nie mają praktycznie żadnego wpływu na ich sprzedaż, o czym świadczy dobitnie przykład Biura Literackiego „Port Legnica”, którego książki zdominowały tegoroczne nominacje (aż 3 na w sumie 5 nominowanych), a mimo to nie zyskały większego rozgłosu, nie mówiąc już o wzroście ich sprzedaży. Zasadnicze znaczenie ma tu fakt, że są to książki poetyckie, napisane przez autorów, których nazwiska znane są tylko „niszowej” publiczności. Zupełnie inaczej ma się sprawa ze zdobywczynią tegorocznego Paszportu w dziedzinie literatury, 19-letnią Dorotą Masłowską. Nagroda zaowocowała już dwukrotnym wznowieniem jej *Wojny polsko-ruskiej pod flagą biało-czerwoną* i sprzedażą tej książki w łącznym nakładzie ponad 60 tys. egzemplarzy³, co jest ogromnym sukcesem wydawcy, Pawła Dunin-Wąsowicza, znanego wcześniej głównie z wydawania tomików anarchizujących poetów oraz prozy autorów związanych z obiegiem art-zinowym⁴.

Graniczną postacią nagrody, jednak o niewątpliwie zasadniczym znaczeniu dla polskiej literatury, jest Nagroda Fundacji im. Kościelskich, przyznawana od 40 lat w Genewie. Specyfika tego wyróżnienia polega na tym, że jest ono wysoko cenione w środowisku, ma również znaczący wymiar finansowy (obecnie ok. 30 tys. zł), ale nie towarzyszy mu rozgłos medialny porównywalny z NIKE czy Paszportami „Polityki”. W pewnym sensie wynika to z charakterystycznego profilu, bowiem „Kościelscy” przyznawani są wyłącznie pisarzom, którzy nie ukończyli 40. roku życia, co w Polsce cały czas oznacza jeszcze: „na dorobku”. Dla tych ostatnich, poza nielicznymi wyjątkami nie posiadających jeszcze stabilnej pozycji na rynku wydawniczym, nagroda ma znaczenie presti-

³ O sukcesie komercyjnym w przypadku polskiej prozy współczesnej można mówić w przypadku sprzedaży 10 tys. egzemplarzy danego tytułu. Biorąc pod uwagę fakt, że przed publikacją książki jej autorka była osobą zupełnie nieznaną, a sama powieść nie miała jakiegokolwiek reklamy, sprzedaż *Wojny polsko-ruskiej pod flagą biało-czerwoną* w nakładzie ponad 60 tys. egzemplarzy jest faktem absolutnie zdumiewającym i wymagającym dogłębnej analizy socjologicznej. Inną sprawą pozostaje ocena wartości artystycznej tej książki. Jak dotychczas, zdania w tej mierze są mocno podzielone, od zachwytów, które wyrażają przede wszystkim inni pisarze (zwłaszcza Jerzy Pilch i Marcin Świetlicki), po głosy bardziej umiarkowane, nawołujące do wstrzymania się z ostateczną oceną talentu autorki do momentu pojawienia się kolejnych publikacji jej autorstwa (np. Dariusz Nowacki).

⁴ Art-ziny [od ang. *art (maga)zine*] — alternatywne, finansowane ze środków prywatnych pisma literackie, preparowane manufakturowo przez ich autorów, najczęściej odbijane na powielaczu lub ksero, rozchodzące się głównie w niezależnej sieci dystrybucji pocztowej. Art-ziny były popularne zwłaszcza w latach 80., stanowiąc efekt niechęci niezależnych twórców do tzw. „oficjalnej kultury”, podlegającej presji cenzury.

żowe, przekładające się szybko na zainteresowanie ze strony prężnych wydawców i znaczącą poprawę notowań środowiskowych.

Niemniej, w bogatej historii nagrody, która ma ponad 120 laureatów, trafne nominacje sąsiadują z ewidentnymi pomyłkami, a tylko niektórzy z nagrodzonych pisarzy zyskali znaczący rozgłos i akceptację ze strony czytelników. Nie inaczej było po 1989 r., kiedy wyróżniono ewidentne talenty, m.in.: Marzannę Kielar, Olę Tokarczuk, Marcina Świetlickiego, Jacka Podsiadło i Andrzeja Sosnowskiego, ale również zaledwie poprawny literacko dorobek Wojciecha Wencła, Artura Szlosarka i Marka Wojdyło.

Niestety, coraz częściej o Nagrodzie Fundacji im. Kościelskich mówi się jako o „wewnętrznej sprawie” pisarzy krakowskich, pojawiły się również komentarze zarzucające jury posługiwanie się kryteriami pozaliterackimi i pozartystycznymi, a także dotyczące uwikłania nagrody w toczące się w Polsce spory o charakterze ideologiczno-politycznym⁵.

Powyższe wyliczenie, zawierające zaledwie trzy pozycje, wyczerpuje temat powszechnie znanych krajowych laurów literackich. Jednak w cieniu gigantów kryje się wcale liczna grupa nagród o mniejszym znaczeniu, głównie środowiskowym. Ich obecność w świadomości społecznej, nawet pośród konsumentów literatury, jest marginalna, mimo, że niektóre z nich mogą poszczycić się wieloletnią tradycją. Nagrody te nie mają praktycznie żadnego wpływu na rynek książki i nie promują w znaczący sposób nagradzanych nimi pisarzy.

Do najważniejszych z nich należy przyznawana od 1990 r. Nagroda Fundacji Kultury, której celem jest wydawanie dzieł odznaczających się wysokim poziomem artystycznym. Do laureatów tego wyróżnienia należeli m.in. Tomasz Łubieński, Bohdan Zadura, Stefan Chwin oraz Marek Bieńczyk. Nagroda nie upowszechniła niestety twórczości żadnego z wyżej wymienionych, poza Stefanem Chwinem, o którego popularności można mówić od momentu wydania przez niego powieści *Esther*.

Ponad 40-letnią tradycję ma przyznawana co dwa lata w Poznaniu Nagroda Polskich Wydawców Książek. Do jej laureatów, jeszcze w latach 60., należał m.in. Marek Hłasko, jednak w późniejszym okresie przyznawanie nagrody zawieszono, a jej ponowny renesans datuje się dopiero od końca lat 90. Wydaje się wszakże, że wszystko, co najlepsze dopiero przed tym wyróżnieniem. Jest ono przyznawane w kategoriach prozy, poezji oraz krytyki. O laurach dla pisarzy decyduje jury, w którym zasiadają renomowani krytycy, zaś sama nagroda cieszy się szacunkiem autorów i można mówić o jej stale rosnącym

⁵ Było to widoczne zwłaszcza po nagrodzeniu w 2001 r. klasycyzującego poety Wojciecha Wencła. Werdykt jury spotkał się ciepłym przyjęciem ze strony środowisk prawicowych i neokonserwatywnych, związanych ze sprawującą wówczas władzę formacją polityczną, wywołując jednoczesny sprzeciw środowisk neoliberalnych.

znaczeniu (jest to jednak znaczenie przede wszystkim środowiskowe). Laureatami Nagrody Polskich Wydawców Książek po 1989 r. byli m.in. Józef Tischner, Tadeusz Komendant, Dariusz Nowacki, Jacek Żakowski, Zbigniew Kruszyński i Adam Wiedemann. Jej wartość finansowa wynosi 4 tys. zł.

Do najbardziej znanych nagród przyznawanych przez periodyki kulturalne należy Nagroda „Odry”. Wrocławski miesięcznik w osobach zespołu redakcyjnego oraz rady programowej przyznaje ją od 1960 r. za najlepszą książkę roku, biorąc pod uwagę wszystkie krajowe wydawnictwa o charakterze humanistycznym. Wśród nagrodzonych w ostatnich latach znaleźli się m.in. Ryszard Kapuściński, Tymoteusz Karpowicz i Michał Głowiński. Zeszłoroczny laureat odebrał czek na sumę 4,5 tys. zł.

Wyróżnieniem szczególnie cenionym przez młodych poetów jest przyznawana od 1983 r. Nagroda im. Kazimierzy Iłakowiczówny. Jest ona wręczana za najlepszy debiut poetycki roku, uhonorowano nią m.in. Janusza Drzewuckiego, Eugeniusza Tkaczyszyna-Dyckiego, Andrzeja Sosnowskiego, Jarosława Mikołajewskiego i Janusza Szubera. Patronat medialny nad nagrodą sprawuje Oficyna Wydawnicza „Głos Wielkopolski”, która wypłaca laureatom gratyfikacje finansowe w wysokości 1,5 tys. zł.

Swoje nagrody przyznaje również polski PEN-Club. Nagroda główna PEN-Clubu im. Jana Parandowskiego, ufundowana przez żonę pisarza, przyznana została m.in. Ryszardowi Kapuścińskiemu i Stanisławowi Barańczakowi. Organizacja przyznaje także nagrody w dziedzinie eseju, poezji i prozy (wśród laureatów znaleźli się m.in. Wisława Szymborska, Władysław Terlecki, Jacek Łukasiewicz) oraz reportażu literackiego (Adam Krzemiński, Krzysztof Jasiewicz, Teresa Prekerowa).

Spośród równie znanych, ale cieszących się nieco mniejszym prestiżem nagród literackich wymienić należy: Nagrodę Fundacji Nagród Literackich im. Barbary Sadowskiej, Nagrodę im. Jerzego Kosińskiego, Nagrodę im. Stanisława Piętaka, Nagrodę im. Stanisława Reymonta, Nagrodę Poznańskiego Przeglądu Nowości Wydawniczych.

Swoje nagrody przyznają poszczególne związki twórcze, a nawet żyjący pisarze, jak np. Czesław Miłosz. Odrębną grupę stanowią liczne wyróżnienia za twórczość przekładową. Najbardziej cenionym laurem za eseistykę krytyczno-literacką pozostaje od lat Nagroda im. Kazimierza Wyki. Jeszcze inną grupę stanowią idące w dziesiątki nagrody literackie przyznawane w różnego rodzaju konkursach literackich, skierowanych głównie do studentów i uczniów szkół średnich. Dzięki powszechnej dostępności stanowią one znakomity sposób wyławiania utalentowanej młodzieży, są także specyficznym rodzajem przygotowania jej do udziału w „dorosłym” życiu literackim.

Zamiast zakończenia, czyli tajemnicze słowo „promocja”

Słowo „promocja” pojawia się, ilekroć temat rozważań związany jest ze sprzedażą dóbr, przede wszystkim materialnych, ale ostatnio również intelektualnych. W sensie słownikowym działania promocyjne to wszelkiego rodzaju informacje oraz reklamy służące takiemu przedstawieniu towaru, które uwypukla jego pozytywne cechy, przez co wpływa na zwiększenie jego sprzedaży (jest to szczególnie istotny czynnik w dobie stale rosnącej konkurencji wolnorynkowej). Pytaniem otwartym pozostaje jednak, czy tak specyficzny przedmiot jak książka, zwłaszcza książka artystyczna, powinien być traktowany w identyczny sposób, co produkty komercyjne wytwarzane w innych sektorach rynku? Biorąc pod uwagę fakt, że zasadniczym celem sztuki nie jest sprzedaż dzieł, ale zmienianie ludzkiej osobowości, odpowiedź powinna brzmieć „nie”. Jednak problemem nie do pominięcia pozostaje w przywołanym kontekście interes wydawców, którzy muszą mieć na uwadze aspekt ekonomiczny prowadzonej przez siebie działalności. Na dzień dzisiejszy można mówić o bardzo nielicznej grupie edytorów, którzy część środków płynących z realizacji projektów komercyjnych lokują w wydawaniu literatury trudnej w odbiorze, która z definicji nie da się wypromować i sprzedać w dużym nakładzie.

Co ciekawe, sami pisarze w większości dystansują się od działań promocyjnych na dużą skalę oraz od „taniej” popularności, którą ona zapewnia. Wręcz modą, zwłaszcza w środowiskach młodoliterackich, stało się ostatnio bycie twórcą „niszowym”.

Wydaje się, że poprawa sytuacji na rynku książki, jak również statusu materialnego samych pisarzy, wpływającego znacząco na komfort ich pracy, w niewielkim stopniu zależy od przyznawanych im nagród. Zasadnicze znaczenie mają tu działania organów państwowych, zwłaszcza Sejmu i Rządu RP, które powinny opracować i wdrożyć system podatkowy pozwalający subsydiować ambitne książki za cenę zwolnień podatkowych dla firm oraz osób prywatnych, które przyczynią się do ich wydania. Gotowe wzorce tylko czekają na „zaimportowanie” z Europy Zachodniej i USA. Również w gestii organów ustawodawczych i rządowych znajduje się opracowanie systemu stypendialnego efektywnie wspierających środowisko literackie. Obecnie istniejący pozostawia wiele do życzenia. Zmiany w tym zakresie powinny następować szybko, zwłaszcza wobec bliskiego wejścia Polski do Unii Europejskiej. Jeśli do niego dojdzie, a jest to raczej przesądzone, polskie książki zostaną obłożone podatkiem VAT⁶, co z pewnością wpłynie niekorzystnie na ich, i tak już skandalicznie małą, dostępność dla szerokich mas czytelników.

⁶ Po okresie przejściowym, który będzie trwał do 2007 r., VAT na książki wynosić będzie 20%. To zasadnicza zmiana, biorąc pod uwagę obecną stawkę, która wynosi 0%.

BIBLIOGRAFIA

Pozycje zwarte

1. KONTRAPUNKT : rozmowy o książkach / Przemysław Czapliński, Piotr Śliwiński. – Poznań : „Obserwator”, 1999. – 247 s.
Zawiera również wywiady z pisarzami i krytykami.
2. LITERATURA polska 1976-1998 : przewodnik po prozie i poezji / Przemysław Czapliński, Piotr Śliwiński. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1999. – 428 s.: 1 mapa
3. PARNAS bis : słownik literatury polskiej urodzonej po 1960 roku / [oprac. przez Krzysztofa Vargę i Pawła Dunin-Wasowicza]. – Wyd. 3 i ostatnie / zaktualiz. Paweł Dunin-Wasowicz. – Warszawa : „Lampa i Iskra Boża”, 1998. – 239 s.: fot.

Artykuły

1. DLA autorów, tłumaczy, grafików... / Danuta Szczepańska // *Notes Wydawniczy*. – 2000, nr 8, s. 26-90
2. PARNAS (wyceniony)? / Jarosław Klejnocki // *Nowe Państwo*. – 2000, nr 30 (244)
www.nowe-panstwo.pl/archiwum/nr30/glowna/244_temat_tyg_parnas.htm
3. POLSKIE nagrody literackie '94. / Aneta Górnicka-Boratyńska // *Po- lityka*. – 1994, nr 53, dod. Kultura, nr 12, s. VI
Omówienie polskich nagród literackich przyznanych w 1994.
4. PUSZKI z nagrodami / Michał Nawrocki // *Dekada Lit.* – 1998 [1999], nr 2, s. 4-6, 13
Książki nagrodzone na literackich konkursach wydawniczych.

Andrzej Dudziak

Dział Instrukcyjno-Methodyczny

IRAK – OD WOJNY DO POKOJU

Popieranie terroryzmu oraz podejrzania o przechowywanie przez Irak bro- ni masowej zagłady (chemicznej, biologicznej) spowodowały, że USA zdecy- dowwały się na interwencję mimo sprzeciwu wielu państw i światowych auto-

ryretów. Działania wojenne (20 marca – 9 kwietnia) toczyły się sprawnie, przy minimalnych stratach w szeregach koalicji i stosunkowo małych ofiarach wśród ludności cywilnej. Wojska amerykańskie wspierane były przez żołnierzy brytyjskich oraz symboliczne oddziały australijskie i polskie.

Przywrócenie normalnego życia w kraju wyniszczonym przez rządy reżimu i trzy wojny, uwikłanym w wewnętrzne konflikty, jest zadaniem trudnym. Wojska koalicji muszą utrzymać porządek, zapanować nad zmiennymi nastrojami zękanego społeczeństwa i zyskać jego zaufanie.

Polska jako sojusznik USA, została zaproszona do zarządzania jedną z trzech stref stabilizacyjnych, utworzonych dla ułatwienia odbudowy Iraku. Nasz kraj, będzie mógł wykorzystać wieloletnie doświadczenie współpracy z tym państwem.

Zgromadzony materiał daje obraz złożoności problematyki irackiej. W poszczególnych częściach prezentowane są dzieje Iraku, sytuacja wewnętrzna i stosunki etniczne, stanowisko świata wobec groźby wojny, przebieg wojny, problemy powojennej rzeczywistości oraz stosunki polsko-irackie. Zestawienie zawiera wybór pozycji zwartych oraz artykułów (1997-2003). Stanowi ono uzupełnienie tematu „Irak – wczoraj i dziś” omawianego w „Poradniku Bibliograficzno-Metodycznym” 1998, nr 1, s. 36-42.

1. Dzieje dawne i najnowsze

a. Pozycje zwarte

1. BRÓŃ masowego rażenia Iraku : ocena i ewolucja zagrożenia / Paweł Durys, Piotr Pacholski. – Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 2002. – 116 s. : il.
2. DAWNY Babilon i współczesny Irak / Jan Jerzy Piechowski. – Warszawa : Książka i Wiedza, 1963. – 263 s. : il., mapa, portr. – (Światowid : Biblioteczka Popularnonaukowa)
3. HISTORIA Iraku / Marek M. Dziekan. – Warszawa : „Dialog”, 2002. – 238 s. : mapy. – (Dzieje Orientu)
4. IRAK / Juliusz Głodek. – Warszawa : Państw. Wydaw. Naukowe, 1982. – 252 s., [32] k. tabl., [1] k. mapa kolor. : il. mapy, pl. tab. wykr.
5. IRAK : mały przewodnik turystyczny / Bohdan Nielubowicz. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1979. – 119 s. : il., mapy
6. IRAN – Irak : islam, wojna i polityka / Wojciech Bukowski. – Warszawa : Wydaw. Min. Obrony Narodowej, [1981]. – 179 s. – (Ideologia, Polityka, Obronność)

7. LUDY Asyrii / Jorgen Laessoe. – Warszawa : Państw. Wydaw. Naukowe, 1972. – 240 s. : tab., il. – (Biblioteka Problemów; t. 178)
8. SADDAM Husajn : absolutny władca Iraku / Rebecca Steffoff. – Warszawa : „Politeja” : „Świat Książki”, cop. 2000. – 125 s. : il., mapa. – (Galeria Tyranów XX Wieku)
9. SADDAM Husajn : wojna w zatoce / Judith Miller, Laurie Mylroie. – Warszawa : Supernowa, 1991. – 220 s.
10. WOJNA iracko-irańska / Włodzimierz Sochacki. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1984. – 180 s.
11. W POSZUKIWANIU Niniwy / Austen Henry Layard. – Warszawa : WAIiF, 1983. – 398 s. : 1 portr., rys. – (Archeologia / Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe)

b. Artykuły

1. DYKTATOR rzucił wyzwanie światu / Ryszard Malik // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 71, s. A6
Wojna 1991 roku.
2. IRAK – kolebka ludzkości / Mirek Blach // *Najwyższy Czas*. – 2003, nr 16/17, s. XXVI-XXVIII
3. POWSTANIE państwa irackiego (1920-1924) / Hassan A. Jamsheer // *Prz. Orient.* – 1997, nr 3/4, s. 141-151
4. ULICA kocha Saddama : krótka historia Iraku / Marek Dziekan; rozm. przepr. Miłada Jedrysik // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 47, s. 9
5. WYGASŁA latarnia Wschodu / Janusz Danecki // *Polityka*. – 2003, nr 14, s. 70-72

2. Sytuacja wewnętrzna, stosunki etniczne

1. CZEKAJĄC na Godota / Olivier Weber // *Forum*. – 2003, nr 12, s. 18-19
Losy Kurdów.
2. DOM Wielkiego Saddama / Agata Jabłońska // *Wprost*. – 2003, nr 23, s. 88-91
Służba bezpieczeństwa w Iraku.
3. DZIESIEĆ lat na wulkanie / Leszek Dzięgiel // *Arcana*. – 2001, nr 6, s. 59-64
4. DOLINA kurdyjskich talibów / Robert Stefanicki // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 64, s. 16
5. DYKTATOR z Bagdadu / Ryszard Malik // *Rzeczpospolita*. – 1997, nr 268, s. 8
6. KALIF z Bagdadu / Maria Graczyk // *Wprost*. – 1997, nr 47, s. 100-101

7. KARIERA pasterza kóz / Ewa Mazur // Tyg. Solid. – 1999, nr 7, s. 8
8. KLONY Saddama Husajna / Agnieszka Zakrzewicz // Polityka. – 2000, nr 44, s. 116-120
9. KRÓLESTWO tortur / James Bennet // Forum. – 2003, nr 18, s. 7-8
10. KURDYSTAN wojenny / Paulina Codogni // Wprost. – 2003, nr 17, s. 72-74
Historia Kurdów.
11. KURDYJSKI korowód / Timothy Garton Ash // Forum. – 2003, nr 14, s. 12-13
12. OKO w oko z Saddamem / Jacek Kalabiński // Rzeczpospolita. – 1998, nr 28, s. 6
13. OKRUTNY chemiczny Ali / Marek Karolkiewicz // Przegląd. – 2003, nr 14, s. 11-12
14. PAŁACE Saddama / Beata Pawlak // Gaz. Wybor. – 1998, nr 61, dod. s. 15-16
15. PIĘKNE zęby tyrana / Roula Khalaf // Forum. – 2003, nr 15, s. 34-35
Kult Saddama Husajna.
16. PRÓBA chóru : Irak: pożytki z trwania Saddama Husajna / Roman Strzemiecki // Polityka. – 1999, nr 3, s. 34-35
17. SADDAM i islam / Mirosław Ikonowicz // Prz. Tyg. – 1999, nr 1, s. 12-13
18. SADDAM wychodzi z klatki / Robert Stefanicki // Gaz. Wybor. – 1997, nr 277, s. 12
19. SKŁÓCONY naród w sztucznych granicach / Marek Marian Dziekan; rozm. przepr. Jerzy Haszczyński // Rzeczpospolita. – 2003, nr 69, s. A7-A8
20. SŁOŃCE Iraku : korespondencja z Bagdadu / Juliusz Urbanowicz // Wprost. – 1999, nr 43, s. 90, 92, 94, 96
Polityka Saddama Husajna
21. TYLKO góry nie zdradziły : Kurdowie: wczoraj, dziś, jutro / Marek Marian Dziekan // Tyg. Powsz. – 2003, nr 11, s. 22
22. UPIÓR Saddama : prawdę o reżimie Husajna skrywają masowe groby / Agata Jabłońska // Wprost. – 2003, nr 22, s. 100-102
23. WIECZNI powstańcy : wojna z Irakiem? / Dawid Warszawski // Gaz. Wybor. – 2003, nr 53, s. 10-11
24. WOJNA : nadzieja i strach / Robert Stefanicki // Gaz. Wybor. – 2003, nr 61, dod. Duży Format, nr 11, s. 30-31
25. WYPĘDZENI z raju : jak Saddam Husajn osuszył biblijne mokradła na południu Iraku / Paweł Siwiec // Polityka. – 2003, nr 11, s. 54-55
Walki z opozycją szycką.

26. „ZŁAMANI przez strach” / Robert Mazurek // Tyg. Powsz. – 1999, nr 51/52, s. 10
27. ŻEGNAJ Saddamię? / Andrzej Talaga // Nowe Państwo. – 2002, nr 8, s. 8-9
Iracka opozycja.
28. ŻYCIE w cieniu Saddama Husajna / Maciej Rybiński // Rzeczpospolita. – 2001, nr 99, dod. s. 16-19

3. Świat wobec Iraku

1. „AMERYKA gorzko rozczarowała” / Marek Karolkiewicz // Przegląd. – 2003, nr 13, s. 16-17
2. ANIOŁY sprawiedliwości, anioły zagłady : chrześcijanie wobec wojny / Adam Szostkiewicz // Polityka. – 2003, nr 7, s. 45-46
3. BAGDADZKI poker / Roman Frister // Polityka. – 1997, nr 47, s. 38, 40
4. BOMBY na pasterzy / Krzysztof Kęciek // Przegląd. – 2000, nr 26, s. 12-13
5. BURZA nadciąga / Michał Fiszer // Najwyż. Czas. – 2003, nr 8, s. XXII-XXIV
6. BURZA nadciąga nad Zatokę / Teresa Wójcik // Tyg. Solid. – 1998, nr 8, s. 8-9
7. CIUCIUBABKA po iraku / Bartosz Węglarczyk // Gaz. Wybor. – 2003, nr 31, dod. Duży Format, nr 6, s. 8-9
8. DLACZEGO nie wolno czekać / Donald Rumsfeld; rozm. przepr. Marcin Bosacki // Gaz. Wybor. – 2003, nr 35, s. 11
9. DRUGA wojna w Zatoce / Robert Stefanicki // Gaz. Wybor. – 1998, nr 33, s. 11
10. EUROPA wobec strażnika / Mirosław Skowron // Tyg. Solid. – 2003, nr 7, s. 19-20
Stanowisko krajów europejskich w sprawie Iraku.
11. FRANCUSKA choroba / David Frum // Wprost. – 2003, nr 8, s. 84-85
Stanowisko Francji wobec konfliktu zbrojnego USA – Irak.
12. GDZIE Chiracowi bliżej? / Robert Sołtyk // Gaz. Wybor. – 2003, nr 50, s. 14-15
13. ILE dywizji ma papież // Forum. – 2003, nr 11, s. 10-12
Watykan wobec wojny.
14. JAK „Wilhelm” Schröder Amerykę pouczał : Niemcy w izolacji, Europa podzielona / Joachim Trenkner // Tyg. Powsz. – 2003, nr 8, s. 7
15. KONFLIKT nie tylko o Irak / Artur Rojek // Głos. – 2003, nr 8, s. 6-7
16. KONIEC gry / Jacek Kwieciński // Gaz. Pol. – 2003, nr 6, s. 14

17. KOLEJ na Saddama? : następnym etapem koalicji antyterrorystycznej może stać się Irak / Monika Słowakiewicz // *Gaz. Wybor.* – 2001, nr 276, s. 14-15
18. KRYZYS iracki / Wojciech Szymborski // *Spr. Międzynar.* – 1997, nr 4, s. 79-96
19. LILIPUCKI sposób na Saddama / Paul Kennedy // *Rzeczpospolita.* – 2003, nr 43, s. A6
20. MARINES kontra gwardziści / Krzysztof Kęciek // *Przegląd.* – 2003, nr 13, s. 8-11
21. MISJA Iraku : czy USA rzeczywiście chcą obalenia Husajna? / Ziyad Raof // *Wprost.* – 1999, nr 6, s. 84-87
22. NADZIEJA w aniołach : mobilizacja w Zatoce Perskiej / Roman Strzemiecki // *Polityka.* – 1998, nr 7, s. 38-39
23. NIE utopmy się w Atlantyku / Antoni Podolski // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 46, s. 16
24. OWCE głodne, a wilk cały / Robert Stefanicki // *Gaz. Wybor.* – 1997, nr 289, s. 12-13
Sankcje gospodarcze nałożone na Irak po wojnie w Zatoce Perskiej.
25. NOWA mapa Bliskiego Wschodu : kryzys iracki / Monika Słowakiewicz // *Gaz. Wybor.* – 1998, nr 42, s. 9
26. POWRÓT do prawdy / Miłosz Marczuk // *Najwyż. Czas.* – 2003, nr 8, s. V-VII
27. PRAWY prosty / Tadeusz Zachurski // *Wprost.* – 2001, nr 8, s. 90-91
Stosunki amerykańsko-irackie.
28. PRZECIWKO wojnie czy Ameryce : Niemcy – Francuzi Amerykanie / Piotr Jendroszczyk // *Rzeczpospolita.* – 2003, nr 39, s. A7
29. PSYCHOLOGIA satrapów : wojna z Irakiem, za pięć dwunasta / Leopold Unger; rozm. przepr. Krzysztof Burnetko, Jarosław Makowski // *Tyg. Powsz.* – 2003, nr 7, s. 1, 7
30. RÓW Atlantycki / Marek Ostrowski, Adam Szostkiewicz // *Polityka.* – 2003, nr 8, s. 44-45
31. SAMOTNOŚĆ supermocarstwa : Stany Zjednoczone: dlaczego tak mało krajów poparło Amerykanów w konfrontacji z Irakiem? / Sylwester Walczak // *Rzeczpospolita.* – 1998, nr 60, s. 7
32. SANKCJE wobec Iraku / Jeremy Ellin // *Dziś.* – 2000, nr 11, s. 62-66
33. SŁABE strony mocy / Marek Ostrowski // *Polityka.* – 2003, nr 13, s. 20-22
Aspekty militarne i polityczne wojny w Iraku.

34. TRUMAN, Truman, spuść ta bania... / Dawid Warszawski // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 37, s. 9
Przewidywania dot. wojny w Iraku.
35. [TRZECIA] III wojna światowa : wojna o Irak / Jerzy Marek Nowakowski // *Wprost.* – 2003, nr 13, s. 16-22
36. TWIERDZA Bagdad / Krzysztof Kęciek // *Przeгляд.* – 2003, nr 12, s. 34-35
37. UPÓR Chiraca / Ludwik Stomma // *Przeгляд.* – 2003, nr 13, s. 18-19
38. URATOWAĆ pokój i zachować twarz : Stany Zjednoczone – Irak / Jacek Kałabiński // *Rzeczpospolita.* – 1998, nr 51, s. 7
39. W CIEMNĄ noc : scenariusze konfliktu z Saddamem Husajnem / Roman Strzemiecki // *Polityka.* – 1998, nr 9, s. 34-35
40. W PRZEDEDNIU wojny / Janusz Subczyński // *Głos.* – 2003, nr 7, s. 6
41. WIELKIE znaczenie więzi transatlantyckiej / Marc Grossman; rozm. przepr. Krzysztof Darewicz // *Rzeczpospolita.* – 2003, nr 29, s. A6
42. WILK głodny, owca pożarta / Roman Frister // *Polityka.* – 1998, nr 11, s. 36
Kryzys w Zatoce Perskiej.
43. WOJNA? / Krzysztof Kęciek // *Przeгляд.* – 2003, nr 5, s. 14-19
44. WOJNA czy pokój? : świat kontra Irak / Tadeusz Zachurski // *Wprost.* – 1998, nr 6, s. 79-80
45. WOJNA już trwa / Adam Szostkiewicz // *Polityka.* – 2003, nr 12, s. 20-22
46. WOJNA już trwa : jak Amerykanie chcą obalić Saddama / Bartosz Węglarczyk // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 37, dod. Duży Format, nr 7, s. 14-19
47. WOJNA już za miesiąc / Amatzia Baram; rozm. przepr. Robert Moreń // *Polityka.* – 2003, nr 8, s. 48-49
48. WOJNA zawsze niesie ze sobą ryzyko : scenariusz wojenny i jego możliwe konsekwencje / Artur Rojek // *Głos.* – 2003, nr 6, s. 6-7
49. ZAPALENIE zatoki / Paulina Codogni // *Wprost.* – 2003, nr 14, s. 68-70
Polityka USA wobec Iraku (rys historyczny).
50. ZASTRASZYĆ Husajna / John J. Mearsheimer, Stephen M. Walt // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 45, s. 13-14

4. Wojna 2003 roku – przebieg działań

1. BAGDAD wzięty / T.T.S., REUTERS, AFP // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 25, s. A4
2. DWADZIEŚCIA jeden dni do zdobycia Bagdadu / P.Z., AFP // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 85, s. A5
Kalendarium wojny.
3. HUK i błysk / Adam Szostkiewicz // *Polityka*. – 2003, nr 14, s. 20-22
4. KIEDY bombardują moje miasto : Irakijczycy w Polsce / Wojciech Staszewski // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 73, dod. Duży Format, nr 13, s. 18-19
5. KRACH blitzkriegu / Krzysztof Kęciek // *Przegląd*. – 2003, nr 14, s. 8-10
6. LOGIKA precyzyjnych uderzeń / Cezary Rutkowski // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 68, s. A2
7. MEDIA, wojna i kłamstwa / Krzysztof Kęciek // *Przegląd*. – 2003, nr 14, s. 16-18
8. MGŁA wojny / Michał Fiszer // *Najwyższy Czas*. – 2003, nr 18/19, s. XLXIII-L
9. OPERACJA chirurgiczna / Juliusz Urbanowicz; współpr. Jacek Pałasiński, Marek Borowski // *Wprost*. – 2003, nr 14, s. 90-95
10. PRAWDA zamatowana / Janusz Korwin-Mikke // *Najwyższy Czas*. – 2003, nr 16/17, s. XXIV-XXV
11. SADDAM obalony / Michał Fiszer // *Najwyższy Czas*. – 2003, nr 16/17, s. XXII-XXIII
12. SADDAM uciekł z kasą? / Jan Piaseczny // *Przegląd*. – 2003, nr 20, s. 34-35
13. SADDAM zdradzony? / Krzysztof Kęciek // *Przegląd*. – 2003, nr 17, s. 31
14. SZACHOWNICA Pentagonu / Jacek Pałasiński // *Wprost*. – 2003, nr 15, s. 98-100
Ocena działań wojennych.
15. WYWIAD z Saddamem / Krzysztof Mroziewicz // *Polityka*. – 2003, nr 16, s. 56-58
Rola wywiadu i służb specjalnych w wojnie z Irakiem.
16. WYZWOLENIE Kirkuku / T.T.S., REUTERS, AFP, AP, DPA // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 86, s. A4

5. Irak po wojnie – prognozy i rzeczywistość

1. AMERYKAŃSKIE złudzenie / James Harding // *Forum*. – 2003, nr 13, s. 4-7
Porządek świata po wojnie.
2. BAŚŃ na 1000 nocy / Krzysztof Mroziewicz // *Polityka*. – 2003, nr 17, s. 48, 50
Rozważania o przyszłości Iraku.
3. BOMBA „L” / Robert Bogdański // *Wprost*. – 2003, nr 17, s. 90-91
Ludność Iraku.
4. DEMOKRACJA z pułapkami / Youssef Ibrahim // *Forum*. – 2003, nr 15, s. 13
Świat arabski po wojnie.
5. DEMOKRACJA zamiast Saddama / Artur Rojek // *Głos*. – 2003, nr 10, s. 7
6. DIABEŁ w święconej wodzie / Bassam Tibi; rozm. przepr. Piotr Cywiński // *Wprost*. – 2003, nr 23, s. 92-93
Stosunki wewnętrzne i przyszłość Iraku.
7. DZIELENIE skóry na Saddامية / Grzegorz Sadowski // *Wprost*. – 2003, nr 11, s. 88-91
8. GNIEWNE wnuki proroka : skłócenii szyici mogą w każdej chwili doprowadzić do wojny domowej w Iraku / Stanley A. Weiss // *Forum*. – 2003, nr 17, s. 12
Islam na Bliskim Wschodzie, m.in. w Iraku.
9. JAK już będzie po wszystkim / Jarosław Kietliński // *Polityka*. – 2003, nr 18, s. 52-53
Przyszłość Iraku.
10. JAKI Irak po wojnie? / Janusz Danecki; rozm. przepr. Mirosław Ikonowicz // *Przegląd*. – 2003, nr 13, s. 12-14
11. KIEDY skończy się wojna, poleje się ropa / Monika Słowakiewicz // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 34, s. 12-13
12. KONIEC Husajna, co po Husajnie? / Wojciech Pięciak // *Tyg. Powsz.* – 2003, nr 13, s. 1,6
13. KTO po Saddامية? / Tomasz Jarosz // *Najwyż. Czas.* – 2003, nr 7, s. XXII-XXIII
14. KTO po Saddامية? / Krzysztof Kęciek // *Przegląd*. – 2003, nr 9, s. 28-29
15. MIESIĄC po wojnie : konflikt iracki / Roman Frister // *Polityka*. – 2003, nr 8, s. 50-51
16. NAJWIĘKSZA bitwa po wojnie / Adam Szostkiewicz // *Polityka*. – 2003, nr 15, s. 20-22

17. NIECHĘĆ do amerykańskiego parasola / KW-Z, REUTERS, PAP, AFP // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 90, s. A6
Konferencja o powojennym Iraku.
18. NIERZĄD / Agata Jabłońska // *Wprost*. – 2003, nr 24, s. 100-102
19. OBLAWA na paladynów Saddama / Krzysztof Kęciek // *Przegląd*. – 2003, nr 19, s. 34-35
20. OD okupacji do demokracji : kto i co po Saddamie? / Jerzy Marek Nowakowski // *Wprost*. – 2003, nr 17, s. 88-91
21. PESZMERGOWIE liczą na Waszyngton / Krzysztof Kęciek // *Przegląd*. – 2003, nr 15, s. 26-28
22. SEZAM wzięty / Agnieszka Krzemińska // *Polityka*. – 2003, nr 18, s. 77-79
Grabież skarbów kultury w Iraku.
23. SKOŃCZYĆ z petropaństwem / Amity Shlaes // *Forum*. – 2003, nr 15, s. 11
Przyszłość Iraku.
24. STAWIA Irak na nogi / Tomasz Jarosz // *Najwyższy Czas*. – 2003, nr 18/19, s. XLVI-XLVII
Działalność Jaya Garnera, dyr. Biura Odbudowy i Pomocy Humanitarnej dla Powojennego Iraku.
25. WOJNA i pokój / Dawid Warszawski // *Wprost*. – 2003, nr 16, s. 92-106
Rozważania o politycznych skutkach wojny w Iraku.
26. WOJNA to biznes / Maciej Janiec // *Przegląd*. – 2003, nr 15, s. 24-26
27. WOJNA w Iraku – mniejsze zło? / Tadeusz Iwiński // *Przegląd*. – 2003, nr 18, s. 49-50
28. WYZWOLENIE czy okupacja? / Krzysztof Kęciek // *Przegląd*. – 2003, nr 16, s. 30-32

6. Polska a Irak – od współpracy do „strefy stabilizacyjnej”

1. BABILON stolicą polskiej strefy / Jerzy Haszczyński // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 121, s. A1, A6
2. CZY Polska jest już mocarstwem? : jedni nam kadzą, drudzy z nas szydzą // *Forum*. – 2003, nr 19, s. 8-10
Artykuły (11) pod wspólnym tytułem.
3. CZYJ jest ten kryzys? / Dariusz Rosati // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 48, s. 13
4. GROM – gwiazda mediów // *Forum*. – 2003, nr 13, s. 14

5. GROM w Zatoce / Marcin Ogdowski // *Przegląd*. – 2003, nr 14, s. 13-14
6. HISZPANIE z nami: polska dywizja w Iraku już skompletowana / Jędrzej Bielecki // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 137, s. A7
7. JAK ustabilizować Irak / Michał Fiszer // *Najwyższy Czas*. – 2003, nr 20, s. XVIII-XIX
8. KTO pojedzie do Bagdadu? / Tomasz Sygut // *Przegląd*. – 2003, nr 19, s. 36-37
9. KTO walczył, ten zarobi / Tomasz Sygut // *Przegląd*. – 2003, nr 16, s. 29-30
10. MISJA w Iraku / Eliza Olczyk, Jacek Przybylski, Zbigniew Lentowicz // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 124, s. A3
Organizacja polskiej strefy stabilizacyjnej.
11. MŁODZI nie chcą na Bagdad / Mariusz Janicki // *Polityka*. – 2003, nr 6, s. 20-22
Protest przeciw wojnie w Iraku.
12. MOST przez Atlantyk / Łukasz Warzecha // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 29, s. A8
13. NAJPIERW bezpieczeństwo / Jan Parys // *Rzeczpospolita*. – 2003, nr 29, s. A8
14. NASZ ciężki kawałek Iraku / Jacek Żakowski // *Polityka*. – 2003, nr 20, s. 28-32
15. NAWET wbrew opinii publicznej / Ernest Skalski // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 46, s. 17
Poparcie Polski dla stanowiska USA w sprawie Iraku.
16. O „POLSKIEJ strefie” w Iraku: z niemieckiej prasy / Tomasz Mysłek // *Najwyższy Czas*. – 2003, nr 20, s. VII-VIII
17. OD Wiednia do Bagdadu / Jerzy Marek Nowakowski // *Przew. Katoł.* – 2003, nr 20, s. 32-33
Rola Polski w międzynarodowej polityce.
18. POLSKA – banalny sojusznik / Ołaf Osica // *Tyg. Powsz.* – 2003, nr 7, s. 3
19. POLSKA – Irak : gospodarka, stosunki ekonomiczne / Barbara Liberska. – Warszawa : Państw. Wydaw. Ekonomiczne, 1982. – 158 s. : tab. – (Polska, RWPG [Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej], Świat)
20. POLSKA strefa / Marzena Stychlerz-Kłucińska // *Tyg. Solid.* – 2003, nr 20, s. 8-9
21. POLSKI front / Jerzy Marek Nowakowski // *Wprost*. – 2003, nr 14, s. 84-86
Polska a Irak.

22. PORA na nagrodę // *F o r u m* . – 2003, nr 17, s. 5
 Udział Polski w odbudowie Iraku.
23. WIECZNY dubler w roli głównej // *F o r u m* . – 2003, nr 20, s. 4-6
 Artykuły (6) o roli Polski w świecie w kontekście Iraku.
24. ZA czyją wolność i za jakie pieniądze? / Marian Miszański // *N a j w y ż -
s z y C z a s* . – 2003, nr 20, s. XVI

Urszula Bzdawka

Dział Instrukcyjno-Metodyczny

ZDROWY STYL ŻYCIA – AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA

Polacy są najmniej aktywnym fizycznie społeczeństwem w Europie. Niecałe 10 procent dorosłych kobiet i mężczyzn wykazuje zadawalającą aktywność fizyczną, pozostali tj. ponad 90 procent prowadzi „siedzący” tryb życia, rzadko podejmując ćwiczenia fizyczne lub wcale. Niski poziom naszej aktywności fizycznej odbiega nie tylko od tego co dzieje się w krajach Europy Zachodniej ale także m.in. w Czechach, na Węgrzech, czy w Rosji. Aby przeciwdziałać groźnym konsekwencjom tego zjawiska podejmowane są różnorodne inicjatywy. Jedną z najważniejszych jest uwzględnienie zagadnienia w „Narodowym Programie Zdrowia 2000-2005”. W rozdziale III. „Cele Narodowego...” wymienione jest jako najważniejsze – zwiększenie aktywności fizycznej ludności a także – zwiększenie skuteczności edukacji zdrowotnej społeczeństwa oraz działań w zakresie promocji zdrowia (roz. III, p. 1, 6).

Liczne działania na rzecz zdrowego trybu życia, którego istotnym elementem jest aktywność fizyczna podejmują różne ośrodki medyczne (akademie medyczne, akademie wychowania fizycznego itp.), fundacje na rzecz promocji zdrowia i inne stowarzyszenia. Od kilku lat Ogólnopolską Kampanię Aktywności Fizycznej „Postaw serce na nogi” organizuje przy pomocy Światowej Organizacji Zdrowia Katedra Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, w ramach Światowego Dnia Serca – obchodzonego we wrześniu. W warunkach polskich zdecydowanie lepiej problem aktywności rozumieją kobiety, więcej kobiet podejmuje ćwiczenia, one też tworzą częściej gremia wspierające się we wspólnym działaniu (Zawsze Zdrowa i Aktywna).

Trudno przecenić rolę regularnej aktywności ruchowej, zapobiega ona nie tylko nadwadze i otyłości ale przede wszystkim zmniejsza zachorowalność na

choroby układu krążenia, pomaga w leczeniu cukrzycy, w zapobieganiu osteoporozie, szczególne znaczenie ma dla kobiet w okresie po menopauzie oraz w zachowaniu sprawności osób starszych. Zwiększona aktywność fizyczna sprzyja większej aktywności intelektualnej, witalności, zwiększa równowagę i harmonie psychiczną, zapobiega depresji.

Okres wakacyjny stanowi dobrą okazję do podjęcia działań w tym zakresie dla każdego z nas. Propozycje bibliograficzne stanowią pozycje zwarte i artykuły nt. aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia oraz adresy internetowe stron instytucji propagujących w/w zagadnienia oraz strony poradników aktywności fizycznej, na których znaleźć można szerokie informacje, rady i wskazówki.

A. Stan zdrowia Polaków

1. DIAGNOZA / Dorota Romanowska // *W p r o s t.* – 1997, nr 41, s. 82-83
Stan zdrowia Polaków.
2. ZAINWESTUJ w zdrowie / Alicja Dołowska // *Tyg. Solid.* – 1999, nr 22, s. 6
Seminarium w Nałęczowie na temat stanu zdrowia Polaków.
3. CO Polakom leży na sercu i na wątrobie / Ewa Zarzycka // *Gaz. Pol.* – 2000, nr 43, s. 12-13
Stan zdrowia społeczeństwa.
4. DŁUGOOKRESOWA strategia rozwoju ochrony zdrowia na świecie i w Polsce / Cezary Włodarczyk // *Pol. 2000 Plus.* – 2002, nr 1, s. 41-69
5. NARODOWY Program Zdrowia – wyzwanie dla kultury fizycznej / Barbara Woynarowska. – Streszcz. w jęz. ang. // *Wychow. Fiz. Sport.* – 1997, nr 1/2, s. 47-55
6. SZLACHETNE zdrowie / Antonina Ostrowska; rozm. przepr. Katarzyna Arabudzka // *Spr. Nauki.* – 2001, nr 7, s. 5-7
Zachowania prozdrowotne społeczeństwa.

B. Aktywność fizyczna a zdrowy styl życia

a. Pozycje zwarte

1. AKTYWNOŚĆ fizyczna a zdrowie / red. Teresa Wolańska. – Warszawa : „Estrella”, 1995. – 48 s.; wyk. – (Biblioteka Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej; t. 3)

2. AKTYWNOŚĆ rekreacyjna, sportowa i turystyczna w różnych środowiskach społeczno-zawodowych : diagnoza i propozycje rozwiązań : praca zbiorowa / pod red. nauk. Iwony Kielbasiewicz-Drozdowskiej, Mariana Marcinkowskiego, Wiesława Siwińskiego; Polskie Stowarzyszenie Naukowe Animacji Rekreacji i Turystyki. – Poznań : Wyższa Szkoła Oficerska im. Stefana Czarnieckiego, 2000. – 368 s. : il.
3. AKTYWNOŚĆ ruchowa ludzi w różnym wieku / red. Danuta Umiastowska; Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej. Oddział w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński. – Szczecin : „Albatros”, 2001. – 541 s. : il.
4. AKTYWNOŚĆ ruchowa ludzi w różnym wieku : I krajowa konferencja, Szczecin 1 grudnia 1995 : materiały naukowe / red. Danuta Umiastowska. – Szczecin : na zlec. PTNKF.O, 1995. – 228 s. : il.
5. AKTYWNOŚĆ ruchowa ludzi w różnym wieku : II krajowa konferencja, Szczecin 5 grudnia 1996 : materiały naukowe / red. Danuta Umiastowska. – Szczecin : „Albatros”, 1997. – 197 s. : il.
6. AKTYWNOŚĆ ruchowa w praktyce umacniania zdrowia osób dorosłych / Henryk Kuński. – Warszawa : Państw. Zakład Wydawnictw Lekarskich : zlec. Państw. Zakład Higieny. Zakład Oświaty Zdrowotnej, 1984. – 28 s.
7. AKTYWNOŚĆ ruchowa w profilaktyce bólów kręgosłupa i korekcji wad postawy / Marek Kulej, Jolanta Kuls, Sławomir Owczarek. – Warszawa : TKKF. ZG, 1996. – 127 s.; rys. – (Sport Dla Wszystkich; z. 2)
8. AKTYWNOŚĆ ruchowa w świecie badań fizjologicznych i promocji zdrowia / pod red. Marka Zatonia i Zbigniewa Jethona; Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. – Wrocław : Wydaw. AWF, 1998. – 211 s. : wykr.
9. AKTYWNOŚĆ ruchowa w świetle badań fizjologicznych. Cz. 1 / red. nauk. Marek Zatoń, Zbigniew Jethon; Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. – Wrocław : Wydaw. AWF, 2002. – 220 s. : il.
10. AKTYWNOŚĆ ruchowa wybranych zbiorowości społecznych : materiały konferencji naukowej (Poznań, 23 października 1989 r.) / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu. – Poznań : AWF, 1991. – 119 s. : wykr.
11. AKTYWNOŚĆ zdrowotna a świadomość potoczna : raport z badań / Krzysztof Puchalski, Elżbieta Korzeniowska, Longina Piwowarska-Pościk. – Łódź : Krajowe Centrum Promocji Zdrowia w Miejscu Pracy. Instytut Medycyny Pracy im. prof. dra med. J. Nofera, 1999. – 87 s.
Socjologia w promocji zdrowia.
12. AKTYWNOŚĆ sportowa Polaków / Janusz Charzewski. – Warszawa : [„Estrella”], 1997. – 130 s. : il.

13. MAMO tato ćwiczmy razem! / Bożena Borys; ilustr. Krystyna Lipka-Sztarbalfo. – Warszawa : Państw. Zakład Wydawnictw Lekarskich, 1990. – 109 s.; il. kolor.
14. REKREACJA i fitness w wodzie : praca zbiorowa / red. Jolanta Salita. – Olsztyn : „Glob” Studium Kształcenia Ustawicznego, 2000. – 59 s. : il.
15. REKREACJA i turystyka w rodzinie / red. Tadeusz Łobzewicz, Teresa Wolańska. – Warszawa : PTNKF, 1994. – 127 s.; il. kolor., rys. – (Biblioteka Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej; t. 1)
16. REKREACJA i turystyka : współczesne dylematy, zadania i perspektywy / red. Wiesław Siwiński. – Poznań : PSNARIT, 2001. – 465 s. : il.
17. REKREACJA ruchowa : społeczne oczekiwania i strategie rozwoju : praca zbiorowa / pod red. nauk. Iwony Kielbasiewicz-Drozdowskiej, Mariana Marcinkowskiego, Wiesława Siwińskiego; Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu, Wyższa Szkoła Oficerska im. Stefana Czarnieckiego w Poznaniu. – Wydaw. WSO, 1999. – 238 s. : wykr., rys.
18. SPORT dla wszystkich : rekreacja dla każdego : [opracowanie zbiorowe / pod red. Haliny Piotrowskiej; aut. Ryszard Winiarski i in.]; Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. Cz. 2. – Warszawa : TKKF. ZG, 1995. – 74 s. : wykr.
19. STRETCHING : sprawność i zdrowie / Marian Listkowski. – Łódź : Wydaw. Marian Listkowski, 1994. – 171 s.; fot.
20. STRETCHING czyli Ćwiczenia rozciągające dla zwykłych śmiertelników oraz sportowców różnych dyscyplin / Bob Anderson; ilustr. Jean Anderson; tłum. Alicja Rutkowska-Kucharska. – Wrocław : Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, 1995. – S. 3-191; rys.
21. ZIELONA recepta : aktywność fizyczna w terenie jako środek wspomagający rozwój i zdrowie młodego pokolenia / Władysław Pańczyk. – Zamść : Warszawa : [Szkolny Związek Sportowy. Zarząd Główny], 1996. – 136 s. : fot., pl., 1 wykr.

b. Artykuły

1. AKTYWNOŚĆ fizyczna a zdrowy styl życia w perspektywie Integracji europejskiej / Zbigniew Krawczyk // Kult. Fiz. – 2002, nr 1/2, s. 1-3
2. AKTYWNOŚĆ fizyczna podstawą edukacji zdrowotnej młodzieży / Jerzy Urniaż // Szkie Hum. – 2001, nr 1/2, s. 193-201
3. AKTYWNOŚĆ fizyczna w czasie wolnym podstawą zdrowia człowieka / Joanna Czajkowska-Kozik, Agnieszka Świder // Prz. Nauk. Inst. Wychow. Fiz. – 2001, z. 2, s. 177-183

4. AKTYWNOŚĆ rekreacyjna a kondycja psychofizyczna jednostki / Małgorzata Gacek // *Kult. Fiz.* – 2000, nr 7/8, s. 13-14
 5. AKTYWNOŚĆ rekreacyjna, sportowa i turystyczna w różnych środowiskach społeczno-zawodowych : sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej, Poznań, 26-27.10.2000 / Wojciech J. Cynarski // *Prz. Nauk. Inst. Wychow. Fiz.* – 2000, z. 4, s. 365-370
 6. CZY Polacy doceniają znaczenie aktywności ruchowej? / Tomasz Zdrojewski, Barbara Krupa-Wojciechowska, Ryszard Pieńkowski // *Ekopartner.* – 1999, nr 7/8, s. 28-29
 7. DŁUŻSZE życie w większym stopniu zależy od sprawności fizycznej niż od masy ciała / Jerzy Rudzik // *Med. Dydak. Wychow.* – 2001, nr 3/4, s. 76-80
 8. EKONOMIA zdrowia / Leszek Balcerowicz // *Wprost.* – 1998, nr 51, s. 58
 9. JAK promować zdrowie / Barbara Woynarowska; rozm. przepr. Danuta Szymańska // *Probl. Opiek.-Wychow.* – 1996, nr 6, s. 15-20
 10. KONCEPCJA „health-related fitness”: pojęcie, elementy, kryteria oceny i inne implikacje [fragm.] / Wiesław Osiński // *Wychow. Fiz. Zdr.* – 1998, nr 3, s. 103-108
 11. KULTURA fizyczna a styl życia / Zbigniew Krawczyk // *Wychow. Fiz. Zdr.* – 1995, nr 2, s. 44-51
 12. MODA na zdrowie / Leszek Balcerowicz // *Wprost.* – 1996, nr 7, s. 38-39
 13. ODKRĘCIĆ błędy młodości / Dorota Romanowska // *Wprost.* – 2001, nr 7, s. 80-83
- Promowanie zdrowego trybu życia.
14. OSTEOPOROZA a aktywność ruchowa / Tomasz Kamiński. – Streszcz. w jęz. ang. // *Rocz. Nauk. / AWF Katow.* – 1995, nr 23, s. 117-126
 15. POTRZEBY i styl życia człowieka wobec zagrożeń cywilizacyjnych jego zdrowia [ref.] / Zofia Żukowska // *Wychow. Fiz. Zdr.* – 1995, nr 3, s. 107-111
 16. PROMOWANIE zdrowia / Maria Miller // *Wiad. Kult.* – 1997, nr 42, s. 14
 17. PRZEPUSTKA do długowieczności / Zbigniew Wojtasiński // *Rzeczpospolita.* – 1997, nr 196, s. 28
 18. REFLEKSJE antropologa nad aktywnością ruchową nadchodzących pokoleń / Zbigniew Drozdowski. – Streszcz. w jęz. ang. // *Człow. i Ruch.* – 2000, nr 1, s. 16-18
 19. RODZAJE i formy rekreacji ruchowej / Piotr Inerowicz. – Streszcz. w jęz. ang. // *Rocz. Nauk. / WSHG Pozn.* – 1999/2000, t. 2, s. 157-159

20. RUCH jest dobry na wszystko / Jerzy Rudzik // *Med. Dydak. Wychow.* – 2000, nr 1/2, s. 99-102
21. RUCH w terenie jako wyraz stylu życia promującego zdrowie / Ryszard Żukowski // *Wychow. Fiz. Zdr.* – 1995, nr 2, s. 69-72
22. STYL życia a zdrowie : z zagadnień promocji zdrowia / Antonina Ostrowska. – Warsz., 1999. – Rec. Barbara Wawak-Sobierajska // *Now. Psychol.* – 2000, nr 2, s. 103-105
23. STYL życia jako problem zdrowia społecznego / Aleksander Lipski // *Ruch Praw. Ekon.* – 1998, z. 1, s. 151-166
24. WYCHOWANIE fizyczne i zdrowotne wobec zagrożeń cywilizacyjnych / Tadeusz Maszczak // *Wychow. Fiz. Zdr.* – 1995, nr 2, s. 52-55
25. WYSTĘPEK fizyczny jako ważny element leczenia cukrzycy / Marian Sygit, Mariusz Pietrzak, Katarzyna Sygit. – Streszcz. w jęz. ang. // *Zesz. Nauk., Pr. Inst. Kult. Fiz. / U Szczec.* – 2001, nr 18, s. 13-19
26. ZAINWESTUJ w zdrowie / Alicja Dołowska // *Tyg. Solid.* – 1999, nr 22, s. 6
Seminarium w Nałęczowie na temat stanu zdrowia Polaków.
27. ZDROWY wspaniały świat? [korespondencja z Londynu] / Barbara Terlecka // *Tyg. Powsz.* – 1996, nr 20, dod. s. IV
Kult zdrowia na Zachodzie.

C. Aktywność fizyczna w starszym wieku

1. AKADEMIA życia / Renata Karwat // *Wprost.* – 2000, nr 20, s. 84-85
Witalność ludzi starszych.
2. AKTYWNOŚĆ fizyczna w promocji zdrowego starzenia / Danuta Szaltnis, Tomasz Kocharńczyk; Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny Warszawa : TKKF. ZG, 1997. – 36 s. : 3 il., 2 wykr. – (Sport dla Wszystkich)
3. AKTYWNOŚĆ ludzi starszych na przykładzie polskich i francuskich stowarzyszeń społecznych / red. Małgorzata Dzięgielewska, Olga Czerniawska. – Łódź : Wydaw. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2000. – 159 s., [2] s. tabl. kolor. : il., err.
4. AKTYWNOŚĆ ruchowa osób starszych / pod red. Andrzeja Jopkiewicza; Wydział Pedagogiczny Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach. – Kielce : WSP Radom ; współpr. Instytut Technologii Eksploatacji, 1996. – 131 s. : rys., wykr.
5. AKTYWNOŚĆ ruchowa osób w wieku średnim i starszym : [praca zbiorowa / pod red. Henryka Kuńskiego; aut. H. Kuński i in.]; Towarzystwo

- Krzewienia Kultury Fizycznej. Zarząd Główny. – Warszawa : Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, 1986. – 162 s. : wykr.
6. DODAJMY zdrowia do lat : aktywna starość to lepsza starość / Krystyna Wolska-Lipiec // *Wychow. w Przedszk.* – 1999, nr 8, s. 574-577
 7. DŁUGODYSTANSOWCY : jak dożyć 120 lat / Dorota Romanowska // *Wprost.* – 1996, nr 52, s. 76-77
 8. FORMY rekreacji ruchowej dla osób starszych / Grażyna Kołomyjska. – Kraków : AWF, 1992. – 122 s.; rys., wykr. – (Wydawnictwo Skryptowe; nr 121)
 9. REKREACJA i turystyka – remedium na starość / Edward Erazmus // *Zesz. Nauk / WSE Warsz.* – 1998, nr 2, s. 135-148
 10. REKREACJA i turystyka ludzi w starszym wieku / Halina Szwarz, Teresa Wolańska, Tadeusz Łobożewicz. – Warszawa : Instytut Wydawniczy Związków Zawod., 1988. – 154 s.; fot. – (Rekreacja, Relaks, Rozrywka)
 11. REKREACJA ruchowa osób starszych : praca zbiorowa / pod red. Teresy Wolańskiej; [aut.] H. Szwarz, R. Wasilewska, T. Wolańska. – [Wyd. 2]. – Warszawa : Wydaw. AWF, 1986. – 72 s. : fot., rys. – (Wydawnictwa Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie)
 12. STAROŚĆ jako wartość w kontekście zdrowia i długiego życia / Halina Worach-Kardas // *Ethos.* – 1999, nr 3, s. 84-94
 13. ŻYCIE dłużej i szczęśliwiej / Zygmunt Filipowicz; rozm. przepr. Danuła Leśniak // *Prz. Tech.* – 1998, nr 37, s. 12-13
- Polska Federacja Życia.

D. Adresy internetowe instytucji, poradników i stron promujących aktywność fizyczną

1. www.mediweb.pl
„Medi Web w trosce o Twoje zdrowie”
Portal poświęcony zdrowiu, szczególnie interesujący dla omawianego tematu dział „Styl życia”
2. www.aktywna.pl
Portal Turystyczno Sportowy. Ma na celu zintegrowanie środowiska internautów lubiących i ceniących sport oraz aktywny tryb życia. Na jego stronie znajdziesz aktualności, imprezy sportowe, ogłoszenia, zdrowie i wypoczynek
3. www.koblety.pl
Bogaty tematycznie portal poświęcony tematom dot. kobiet. M.in. szeroki wybór tematów z zakresu zdrowia kobiety, aktywności ruchowej, sportu i rekreacji. Liczne i ciekawe linki

4. www.kobiety.pl/aktywna.html
Informacja o Fundacji „Zawsze Zdrowa i Aktywna” promującej zdrowy tryb życia dla kobiet w wieku średnim. Tworzone w wielu miastach Polski kluby, zrzeszają kobiety dojrzałe pragnące zachować zdrowie oraz aktywność fizyczną, psychiczną i urodę.
5. www.naiplekniejsza.pl
Dla kobiet – zdrowie, forma, relaks. Liczne linki dot. m.in. zdrowia, ruchu, aktywności.
6. www.fundacja.przyjaciolka.pl
Strona fundacji działającej m. in. na rzecz ochrony zdrowia kobiet.
7. www.polki.pl
Serwis internetowy dla kobiet, uwzględnia również zagadnienia zdrowia.
8. www.fit.pl
Portal promujący aktywność ruchową i zdrowy styl życia. Działy: akademia fitness, żyj zdrowo, kluby fitness, fitness starszych.
9. <http://free.of.pl/z/zdrowyduch/ramki.html>
Promocja zdrowego stylu życia, ćwiczenia, diety, porady, literatura. Motto strony „Zdrowie to nie wszystko, ale wszystko jest niczym bez zdrowia”.
10. www.cindi.org.pl
Strona Katedry Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, propaguje zdrowy styl życia, i aktywność fizyczną, m.in. informacja o corocznej Ogólnopolskiej Kampanii Aktywności Fizycznej „Postaw Serce na Nogi”, której jest propagatorem i współorganizatorem.
11. www.republika.pl/burnbrain/
Strona dla ludzi aktywnych, promuje zdrowy tryb życia i aktywność fizyczną – sporty, kulturystyka i fitness.
12. www.mbojarska-ferenc.fit.com.pl
Propozycja ćwiczeń ruchowych, aerobiku itp. dla pań od dwudziestki po pięćdziesiątkę.
13. www.lodz.ptkardio.pl/ruch.htm
Zalecenia ekspertów w kwestii zwalczania braku ruchu, aktywność dla serca.
14. www.medstat.waw.pl
Promocja zdrowia. Narodowy Program Zdrowia – Roz.III . 1 Zwiększenie aktywności fizycznej ludności.

15. www.dlazdrowia.pl
Portal medyczny i rekreacyjny, m.in. działy fitness, sport, aktywny wypoczynek.
16. www.zdrowemiasto.pl
Celem serwisu jest popularyzowanie wiedzy medycznej i podnoszenie poziomu wiedzy o zachowaniu zdrowia, także o zdrowym stylu życia. Można uzyskać indywidualnie, internetowe porady medyczne od lekarzy, specjalistów z różnych dziedzin.
17. www.mediserwis.pl
Ogólnopolski Serwis Medyczny. Szeroki wachlarz informacji ogólnomedycznych.
18. www.zdrowie.com.pl
Szeroki zasób informacji z zakresu zdrowia. m.in. Fitness, higiena, zdrowie mężczyzn itp.
19. www.emed.pl
Serwis medyczny, zdrowie kobiety, zdrowie mężczyzny, sport i rekreacja, zdrowe żywienie.
20. www.zdrowie.med.pl
Bogaty zestaw informacji i aktualności o zdrowiu, stylu życia, m.in. aktywności ruchowej.
21. www.pfm.pl
Portal Farmaceutyczno-Medyczny. Poza katalogiem leków, zawiera liczne działy dot. zdrowia, ogólnopolskie programy profilaktyki zdrowotnej i inne. Liczne linki dot. zdrowia w internecie.
22. <http://zdrowie.medicentrum.pl>
Centrum Zdrowia i Medycyny – informacje o zdrowiu dla każdego. m.in. żyj zdrowo – aktywność fizyczna – ruch, podróżowanie, sport.
23. www.zyjzdrowo.med.pl
W dziale styl życia m.in. aktywność fizyczna, ochrona zdrowia. Poza tym liczne informacje i porady oraz omówienie ciekawych tematów z zakresu nauk medycznych.
24. www.zdrowezycie.pl/index.html
Internetowy serwis o zdrowiu i zdrowym stylu życia.
25. www.zdrowo.pl
Jak dbać o zdrowie, różne aspekty, również sprawność ruchowa.
26. www.poradnikmedyczny.pl
Liczne informacje z zakresu nauk medycznych i ochrony zdrowia.
27. www.gazeta.pl/zdrowie/
Szereg zagadnień z zakresu zdrowia, także zdrowy styl życia i aktywność fizyczna.

28. www.medstat.waw.pl

Cele Narodowego Programu Zdrowia, również w zakresie zwiększenia aktywności fizycznej społeczeństwa.

BIBLIOGRAFIE OSOBOWE

Robert Schuman
40 rocznica śmierci

Robert Schuman – ur. 29.06.1886 – zm. 4.09.1963 – prawnik, polityk, minister i premier w rządzie francuskim, jeden z inicjatorów procesu jednoczenia Europy. Urodził się w Clausen w Luksemburgu. Jego ojciec pochodził z Lotaryngii i miał niemieckie obywatelstwo, a matka była rodowitą Luksemburką. W Luksemburgu uzyskał świadectwo dojrzałości (1903), po czym zrobił drugą maturę w gimnazjum w Metz (Lotaryngia). Studia prawnicze rozpoczął w 1904 roku. Zgodnie z niemiecką tradycją odbył je na czterech uniwersytetach: w Bonn, Berlinie, Monachium i Strasburgu. Naukę zakończył doktoratem (1910). W 1912 roku otworzył kancelarię adwokacką w Metz.

Działalność społeczną rozpoczął w organizacjach katolickich w okresie studiów. Ta rozległa i bezinteresowna aktywność przyniosła mu popularność, zaufanie i życzliwość świeckich i duchownych.

W 1915 roku władze niemieckie powołały go do służby wojskowej w administracji w twierdzy Metz i miasteczku Boulay. Po wojnie wznowił praktykę adwokacką w Metz. W 1919 roku wygrał wybory i zdobył mandat do Izby Deputowanych z okręgu Mozeli, który zachował do 1962 roku (z przerwą wojenną). W czasie II wojny światowej został aresztowany przez Niemców, zwolniony z więzienia i skazany na przymusowy pobyt w Pałatynacie w Neustadt, skąd uciekł i ukrywał się do końca wojny. W wolnej Francji wrócił do polityki. Był ministrem finansów (1946-1947); premierem (1947-1948); ministrem spraw zagranicznych (1948-1952 – w ośmiu kolejnych rządach); ministrem sprawiedliwości (1955-1956). Uznanie i popularność w świecie przyniosła mu działalność związana z integracją Europy, ukoronowana powstaniem Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (9 maja 1950 roku) – organizacji powołanej dla zabezpieczenia podstaw pokojowej przyszłości Europy. W latach 1959-1960 przewodniczył Zgromadzeniu Parlamentarnemu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.

Źródła jego wizji Europy można upatrywać w tragicznych dziejach Lotaryngii, przechodzącej we władanie Francji i Niemiec, zakorzenieniu w kulturze francuskiej i niemieckiej oraz katolickiej formacji religijnej.

Napisał książkę „Pour l'Europe” (W służbie Europy) wydaną w Paryżu (1963).

a. Pozycje zwarte

1. CEL: Europa : dziewięć esejów o budowniczych jedności europejskiej / Jerzy Łukaszewski. – Warszawa : Noir sur Blanc, 2002. – S. 111–142
Sylwetka Roberta Schumana.
2. „OJCOWIE współczesnej Europy” : materiały z konferencji / [red. Bogusław Spurgasz]. – Warszawa : „Kontrast” : staraniem Fundacji Konrada Adenauera [i in.], 1993. – 157 s.
3. OJCOWIE współczesnej Europy : materiały z konferencji. – Wyd. 2 popr. / [red. Magda Borysewicz]. – [Warszawa] : Polska Fundacja im. Roberta Schumana, [1998]. – 140 s.
Konferencja zorganizowana we wrześniu 1993 r.
4. ROBERT Schuman – chrześcijański demokrat i Europejczyk : aktualność wzoru osobowego. – Gliwice : „Wokół Nas”, 1991. – 143 s. – (Podstawy Ideowe i Historyczne Polityki Chrześcijańsko-Demokratycznej)
5. ROBERT Schuman – Ojciec Europy / Jüren Wahl. – Gliwice : „Wokół Nas”, [1999]. – 82 s. : il. kolor.

b. Artykuły

1. POCZĄTKI zjednoczonej Europy, Warszawa, 15 III 1999 r. / Wojciech Karolonek // Prz. Powsz. – 1999, nr 5, s. 228-229
Konferencja poświęcona Robertowi Schumanowi.
2. ROBERT Schuman (1886-1963) / Dariusz Przerada. – [„Ojcowie założyciele”; cz. 4] // Nowa Myśl Pol. – 2002, nr 20, s. 16
3. SCHUMAN dla Polaka [przem.] / Norman Davies // Lithuania. – 2002, nr 1/2, s. 158-159
Działalność na rzecz zjednoczenia Europy.
4. SYLWETKA: Robert Schuman (1886-1963) / Paweł Świeboda // Europa. – 1998, nr 4, s. 63-64
Działalność na rzecz zjednoczenia Europy.
5. ŚWIĘTY Robert od Europy / Róża Woźniakowska-Thun // Gaz. Wyb. – 2002, nr 144, s. 23
6. ZJEDNOCZYCIEL z Lotaryngii / Andrzej Janecki // Nowe Państwo. – 2001, nr 27, dod. s. II-III
Działalność Roberta Schumana na rzecz zjednoczenia Europy.

John Ronald Reuel Tolkien
30 rocznica śmierci

John Ronald Reuel Tolkien – ur. 3.01.1892 – zm. 2.09.1973 – pisarz, profesor literatury i języka angielskiego, eseista, wydawca, komentator i tłumacz dzieł angielskiej literatury średniowiecznej. Urodził się w Bloemfontein w Południowej Afryce. Od 1895 roku zamieszkał z matką i młodszym bratem w Anglii (Sarehole pod Birmingham). Wkrótce w Afryce zmarł ojciec, a w wieku 12 lat został sierotą. Wcześniej wraz z matką zmienił wyznanie i do końca życia pozostał żarliwym katolikiem w protestanckiej Anglii. O dalszy los chłopców troszczył się ksiądz Francis. W czasie szkolnej nauki zainteresował się historią języków imperium brytyjskiego. Ukończył King Edward VI School w Birmingham i Exeter College Oxford (1915). Brał udział w I wojnie światowej, walczył pod Sommą. Znalazł zatrudnienie na uniwersytetach w Leeds (1920-1925) i Oxford (1925-1959), gdzie był profesorem literatury i języka angielskiego.

Sławę zyskał jako autor utworów baśniowych. W oparciu o rozległą znajomość średniowiecza stworzył oryginalny język i swoistą mitologię – dzieje elfów, krasnoludów i hobbitów. W twórczości podejmował odwieczną problematykę walki dobra ze złem, ukazywał zwycięstwo sprytu, odwagi i lojalności. „Władcę Pierścieni” uznano za najlepszą powieść anglojęzyczną XX wieku a jej autora za współtwórcę literatury „fantasy”.

Napisał m.in.: „Hobbit, czyli Tam i z powrotem” (1937); „Rudy Dżil i jego pies” (1949); „Władca Pierścieni” (1954-1955, 3 t. „Wyprawa”, „Dwie wieże”, „Powrót króla”); „Kowal z Podlesia Większego” (1967); „Silmarillion” (1977); „Niedokończone opowieści” (1980); zbiór wierszy – „Przygody Toma Bombadila” (1962); opowiadania – „Drzewo i liść” (1964), „Mythopoeia” (1988); eseje – „Chaucer jako filolog” (1934), „Beowulf. Potwory i krytycy” (1937).

a. Pozycje zwarte

1. BESTIARIUSZ Tolkienowski / tekst David Day; il. Ian Miller [i in.]. – Poznań : Zysk i S-ka Wydaw., cop. 2001. – 223 s., LXIV s. tabl. kolor. : il.
2. ENCYKLOPEDIA Śródziemia / Robert Foster. – Warszawa : „Amber”, 1998. – 288 s.
3. J.R.R. TOLKIEN – powiernik pieśni / Michał Błażejewski. – [Gdańsk] : Phantom Press, 1993. – 123. – (Fantasy & SF)
4. J.R.R. TOLKIEN – recepcja polska : studia i eseje / red. nauk. Jakub Z. Lichański. – Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 1996. – 237 s.

5. J.R.R. TOLKIEN : wizjoner i marzyciel / Humphrey Carpenter. – Warszawa : „Alfa-Wero”, 1997. – 261 s. : il. – (Niezwykłe Biografie)
6. MISTRZ Śródziemia / Paul H. Kocher. – Warszawa : „Amber”, 1998. – 271 s.
7. PIERŚCIEN Tolkiena / David Day; il. Alan Lee. – Warszawa : „Amber”, 1997. – 183 s., il.
8. POSTACIE mężczyzn (Homer, Tolkien) / Marcin Przybyłek. – Warszawa : „Stakroos” Stowarzyszenie Aktywnego Rozwoju Osobowości dla Studentów, 1995. – 19 s. – (Opracowania i Wykłady / „Stakroos”)
9. TOLKIEN – barwy pieśni : opisanie muzycznego świata Śródziemia / Artur Kawiński. – Gdańsk : Gdański Klub Fantastyki, 2001. – 82 s. : il. – (Anatomia Fantastyki; 12)
10. TOLKIEN : człowiek, który stworzył Władcę Pierścieni / Michael Coren. – Poznań : „Media Rodzina”, cop. 2002. – 128 s. : il
11. TOLKIEN : mit i miłość / [Paolo Gulisano]. – Poznań : „W drodze”, 2002. – 229 s.
12. TOLKIEN : przewodnik encyklopedyczny / J.E.A.Tyler. – Poznań : CIA-Books – SVARO, 1992. – 375 s. : mapy
13. TOLKIEN – twórca Śródziemia : biografia / Daniel Grotta. – Warszawa : Prószyński i S-ka, 1998. – 229 s. – (Biografie / Prószyński i S-ka)
14. ZAGADKI tolkienowskie / Andrew Murray. – Warszawa : „Amber”, 1997. – 173 s.
15. ZARYS teologii Śródziemia i inne szkice tolkienowskie / Tadeusz Andrzej Olszański. – Gdańsk : Gdański Klub Fantastyki, 2000. – 87 s. : il. – (Anatomia Fantastyki; 11)

b. Artykuły

1. BAJARZ hippisów / Wojciech Orliński // G a z . W y b o r . – 2002, nr 38, dod. Magazyn nr 7, s. 22-23
2. DOKĄD odeszły elfy? / Marek Pąckiński // N o w e K s i ą ż . – 2003, nr 7, s. 40-42
3. EPOPEJA zastępcza? [dyskusja redakcyjna] / Małgorzata Szpakowska, Wiesław Juszcak, Joanna Krakowska-Narożniak, Marek Gumkowski, Justyna Golińska // D i a ł o g . – 2002, nr 8/9, s. 144-151
4. GILGAMESZ z dzieciennego pokoju / Marek Rapacki // G a z . W y b o r . – 2002, nr 46, s. 20-21
5. J[OHN] R[onald] R[ue]l Tolkien – geniusz czy nieszkodliwy schizofrenik? / Michał Bardel. Maciej Grabowski, Dobrosław Kot; rozm. przeprowadziła Ewa Kołodziejczyk // S t u d i u m . – 1997, nr 9, s. 115-119

6. KLUCZE do Tolkiena / Jakub Z. Lichański // *Nowe Książ.* – 1999, nr 2, s. 43
7. MYTHOPOEIA Johna RONALDA REUELA Tolkiena [fragm.] / Jakub Z[dzislaw] Lichański // *Gnosis*. – 1995, nr 7, s. 32-36
8. NA POCZĄTKU był hobbit / Maciej Nowicki // *Życie*. – 2001, nr 275, dod. Magazyn s. 14-15
9. NIEUSTAJĄCA radość czytelników / Jakub Z[dzislaw] Lichański // *Nowe Książ.* – 2002, nr 4, s. 70-71
10. PIERWORODNI / Michał Bardel // *Studium*. – 1997, nr 9, s. 121-125
11. PRZYBYWAJCIE do Śródziemia! / Marek Gumkowski // *Polityka*. – 1997, nr 7, s. 54-55
12. ŚRÓDZIEMNY epos / Wojciech Orliński // *Gaz. Wybor.* – 2002, nr 39, s. 3
13. TOLKIEN coraz popularniejszy / Ewa Polak-Palkiewicz // *Niedziela*. – 2003, nr 3, s. 14
14. TOLKIEN: hobbici i krytycy / Tomasz Fiałkowski, Czesław Miłosz, Joanna Tokarska-Bakir, Elżbieta Wolicka // *Tyg. Powsz.* – 2002, nr 8, s. 8-9
15. TOLKIEN: między sprawiedliwością a nadzieją / Christopher Garbowski // *Prz. Powsz.* – 1997, nr 1, s. 80-86
16. TOLKIEN – współczesny Homer / Jacek Borkowicz // *Więź*. – 2002, nr 3, s. 133-137
17. „WŁADCA Pierścieni”: „zmyślenie” i „prawda”? / Wiesław Juszcak // *Tyg. Powsz.* – 2002, nr 11, s. 8
18. WŁADCA wyobraźni / Jarosław Grzędowicz // *Gaz. Pol.* – 2002, nr 10, s. 12-13
19. W ŚWIECIE hobbitów / Anna Horodecka // *Guliwer*. – 1999, nr 2, s. 39-41

III. MATERIAŁY METODYCZNE

Jadwiga Ratajczak

BIBLIOTEKI GROMADZĄ BOGACTWA WIEKÓW I POKOLEŃ

Projekt lekcji w bibliotece dla klasy I gimnazjum

*Książka i możność czytania to jeden
z największych cudów ludzkiej cywilizacji.*

M. Dąbrowska

Cel główny:

Dostarczenie wiadomości i kształtowanie umiejętności korzystania z warsztatu informacyjnego biblioteki w poszukiwaniu książek, czasopism i innych dokumentów dla zaspokojenia własnych zainteresowań i wykonywania zadań w procesie uczenia się.

Cele operacyjne:

Uczeń po lekcji:

Zapamięta:

- podstawowe informacje z dziejów książki;
- niektóre techniki wykonania książek;
- różne źródła wiedzy i informacji i potrafi z nich skorzystać;

Zrozumie:

- rolę książki jako źródła informacji;
- bogactwo rodzajowe, funkcjonalne i edytorskie książek;
- znaczenie dokumentów gromadzonych w bibliotece dla procesu kształcenia;
- znaczenie pojęć: zwój, kodeks, manuskrypt, inkunabuł, multimedia, matryca;

Umie:

- wykazać różnorodność książki pod względem grafiki i treści;
- dokonać analizy informacji zawartej na karcie katalogowej z katalogu alfabetycznego lub rzeczowego i samodzielnie dotrzeć do poszukiwanego źródła;
- zaprezentować wyniki pracy przed klasą (zdobyte wiadomości);
- komunikować się, współpracować, współdziałać w grupie, zespole;
- rozpoznać na ilustracji, w muzeum itp. książki z poszczególnych epok cywilizacyjnych, potrafi opisać formę zewnętrzną książki;
- przypisać formy książki do epoki historycznej;
- obsługiwać prezentację w programie PowerPoint;

Metody i formy pracy:

Pokaz, „mapa pamięci”, praca z książką, linia czasu, praca w grupach, praca z całą klasą, prezentacje,

Materiały i pomoce dydaktyczne:

Prezentacja w PowerPoincie, zbiory biblioteki.

Przebieg lekcji:

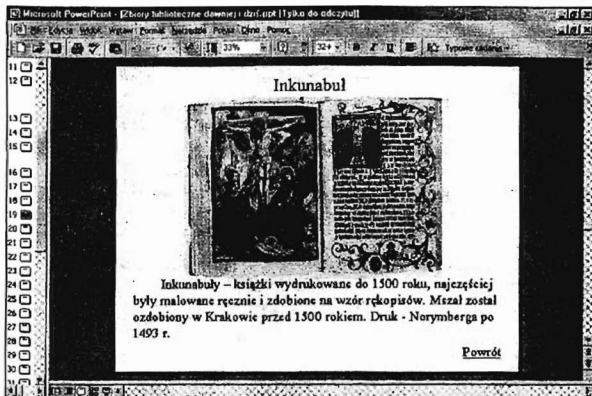
- Czynności organizacyjno-porządkowe.
- Podanie celów lekcji.
- Podział uczniów na grupy, wybór lidera, sekretarza i prezentera.
- Poinformowanie uczniów, że tematem lekcji będą różne postacie książki. Bibliotekarz zapoznaje uczniów z historią książki na świecie od czasów starożytnych po współczesne jej formy gromadzone w bibliotekach (przedstawia przygotowaną prezentację).

Starożytna postać książki

- Tabliczki gliniane
- Kamienne tablice
- Drewno jako materiał pisarski
- Papirus
- Pergamin
- Jedwab

Powrót do Książka poprzez wieki

Zakończenie



Inkunabul

Inkunabul – książki wydrukowane do 1500 roku, najczęściej były malowane ręcznie i zdobione na wzór rękopisów. Mszal został ozdobiony w Krakowie przed 1500 rokiem. Druk - Norymberga po 1493 r.

Powrót

- Po oprowadzeniu po bibliotekę poszczególne grupy otrzymują kartki z poleceniami, nauczyciel obserwuje pracę grup.

Grupa I

1. Sprawdź w katalogu biblioteki, w jakim dziale znajduje się książka Anity Ganeri „Od pióra trzciniowego do edytora tekstu”. Odszukaj książkę na półce.
2. Wypisz informacje dotyczące matrycy.

Grupa II

1. Sprawdź w katalogu, w jakim dziale znajduje się książka Norah Moloney „Archeologia,”. Odszukaj książkę na półce.
2. Napisz, jak powstało pismo klinowe.

Grupa III

1. Sprawdź w katalogu, w jakim dziale znajduje się „Encyklopedia wiedzy o książce”. Odszukaj tę książkę na półce.
2. Wypisz informacje dotyczące mikrofilmu i mikrokarty.

Grupa IV

1. Sprawdź w katalogu, w jakim dziale znajduje się encyklopedia szkolna „Komunikowanie się. Od początków do Internetu”. Odszukaj książkę na półce.
2. Napisz, co to są multimedia i podaj przykłady produktów multimedialnych..

Grupa V

1. Sprawdź w katalogu, w jakim dziale znajduje się książka Alodii i Józefa Gryczów „Historia książki i bibliotek w zarysie”. Odszukaj książkę na półce.
2. Wypisz informacje dotyczące kodeksu i zwoju.

Grupa VI

1. Sprawdź w katalogu, w jakim dziale znajduje się encyklopedia dla nastolatków „O książce”. Odszukaj książkę na półce.
2. Wypisz z niej informacje dotyczące manuskryptu.

Grupa VII

1. Sprawdź w katalogu, w jakim dziale znajduje się książka Henryka Dubowika „Dzieje książki i bibliotek w zarysie”. Odszukaj książkę na półce.
2. Wyjaśnij słowo inkunabuł.

- Prezenterzy z każdej grupy odczytują odpowiedzi, podają też źródła informacji, jeśli z nich korzystali. Nauczyciel wyjaśnia i uzupełnia wypowiedzi uczniów.
- Na zakończenie uczniowie otrzymują polecenie, aby każda grupa sporządziła mapę pamięci będącą podsumowaniem nabytych na zajęciach wiadomości i doświadczeń. Najlepsze zdaniem uczniów prace, znajdują się na wystawce. Prezenterzy zawieszają mapy pamięci i przedstawiają informacje tam zawarte, uzasadniają ważność wybranych pojęć, sekretarze weryfikują błędy. Uczniowie w grupach oceniają prace kolegów, wybierając najlepsze.

Zakończenie zajęć:

- Ocena aktywności uczniów
- Zadanie domowe: Na linii czasu zaznacz najważniejsze wydarzenia z dziejów książki.

Komentarz

Lekcja ta przygotowuje uczniów do roli racjonalnych użytkowników informacji, posługujących się fachowym słownictwem i umiejących poruszać się w bibliotece szkolnej, potrafiących także korzystać z warsztatu informacyjnego biblioteki. Ponadto zajęcia te przygotowują uczniów do pełnienia określonych ról w życiu: autoprezentacji, współpracy i współdziałania, oceniania pracy własnej i innych. W pracy na lekcji zaangażowani są wszyscy uczniowie, uczą się oni skutecznej komunikacji, rozwijają indywidualne zdolności, mają szansę wyrażenia w niej własnego zdania na określony temat. Lekcja ta stwarza warunki do rozwoju wyobraźni i ekspresji. Uczy młodych ludzi szacunku dla dorobku myśli ludzkiej, dla wspólnego dobra oraz kształtuje świadomość użyteczności zdobytej wiedzy.

Materiał lekcji jest dość obszerny, a lokal biblioteczny stosunkowo ciasny, dlatego liczniejsze klasy dobrze jest podzielić na dwie osobne grupy.

Uwaga!

Do realizacji scenariusza potrzebny jest program komputerowy **Microsoft PowerPoint**.

Przeprowadzenie lekcji może wzbogacić nagrana na płytę CD prezentacja wizualna opracowana przez autorkę – na życzenie kopiowana w WBPICAK w Poznaniu. Tel. (61) 66 40 863.

Bibliografia

1. Dubowik H., Dzieje książki i bibliotek w zarysie. Warszawa 1982.
2. Encyklopedia wiedzy o książce. Wrocław 1971.
3. Ganeri A., Od pióra trzciny do edytora tekstu: historia pisma i druku. Warszawa 1998.
4. Grycz A., Grycz J., Historia książki i bibliotek w zarysie. Wyd.4. Warszawa 1972
5. Komunikowanie się: od początków do Internetu. Warszawa [ok.1998]. (Encyklopedia Szkolna Larousse).
6. Moloney N., Archeologia. Warszawa 1996
7. O książce: mała encyklopedia dla nastolatków. Wrocław 1987.
8. Rau K., Ziętkiewicz E., Jak aktywizować uczniów? „Burza mózgów” i inne techniki w edukacji. Poznań 2000.

IV. MATERIAŁY REGIONALNE

A. PRZEGLĄD NOWOŚCI REGIONALNYCH

ALEK-KOWALSKI Tadeusz

Nauka. Wielkopolska. Uczeni : szkice socjologiczne. – Poznań: Wydaw. PTPN, 2003. – 223 s. – (Prace Komisji Socjologicznej / Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych; t. 2)

Najważniejsza część publikacji to omówienie historii i działalności wyższych uczelni i placówek naukowych w Poznaniu do 1973 roku. W rozdziale „Uczeni” m.in. sylwetki Tadeusza Szczurkiewicza i Floriana Znanieckiego.

BIBLIOGRAFIA historii Kalisza. T. 1 / pod red. Ewy Andrysiak; Książnica Pedagogiczna im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu. – Kalisz: Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2002. – 235 s.

Pierwszy tom (planowanej jako wydawnictwo czterotomowe) bibliografii Kalisza obejmuje materiały o charakterze ogólnym oraz publikacje nt. środowiska geograficznego i ludności.

CHRZYPSKO Wielkie : [informator]. – Sieraków: SAW „Pojezierze”, 2002. – 11 s. : fot., pl.

CHOJNACKA Maria, **RASZKA** Beata

Lednicki Park Krajobrazowy. – Poznań: Wydaw. WBPiCAK, 2003. – 114 s., [24] s. tabl. : fot., pl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 29)

Przewodnik zawiera opis przyrodniczo-geograficzny i historyczny Lednickiego Parku Krajobrazowego, charakterystykę miejscowości, szlaki turystyczne oraz biogramy osób związanych z ziemią lednicką.

DERWICH Henryk

A propos... : poznański dziennik Derwicha / wybór materiałów i słowo wiążące Małgorzata Derwich; oprac. graf. Tadeusz Piskorski; tłum. Bogusława Whyatt, Chris Whyatt; red. Małgorzata Jańczak. – Poznań: Wydaw. Kwadrat, 2003. – 245 s. : rys. – (Nostalgie)

Wybór prac poznańskiego rysownika i karykaturzysty prasowego (1921-1983). Na okładce biogram artysty. Tekst także w jęz. angielskim.

DIAGNOZA problemów społecznych w województwie wielkopolskim / pod red. Lidii Wrocińskiej-Stawskiej. – Poznań: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, 2002. – 70 s., [191] s. tabl. : mapki, wykry.

W publikacji omówiono problemy społeczne (niepełnosprawność, bezrobocie, bezdomność, alkoholizm, narkomania, przestępczość i in.) na tle warunków demograficznych i form pomocy społecznej. W poszczególnych kategoriach badań zamieszczono dane porównawcze za lata 1989-2000.

DZIADEK Magdalena

Moda na „Wiosnę” : Festiwal Poznańska Wiosna Muzyczna 1961-2002 / Związek Kompozytorów Polskich. Oddział w Poznaniu, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Komisja Muzykologiczna. – Poznań: Rhythmos, 2003. – 239 s. : portr.

Historia poznańskiego festiwalu podzielona na etapy związane z działalnością organizatorów, dyrygentów lub szefów komitetu festiwalowego (m.in. Tadeusza Szeligowskiego, Floriana Dąbrowskiego, Alojzego Andrzeja Łuczaka i in.).

GOGOLEWSKI Szymon

Mosińsko-Puszczykowskie Kurkowe Bractwo Strzeleckie im. dr. Tadeusza Adama Jakubiaka i jego historia [w latach 1761-2001]. – Mosina: Mosińsko-Puszczykowskie Kurkowe Bractwo Strzeleckie im. dr. Tadeusza Jakubiaka, 2002. – 65 s., [35] s. tabl. : fot., portr.

Bibliografia s. 47-49

Historia Mosińsko-Puszczykowskiego Kurkowego Bractwa Strzeleckiego od 1761 do 1939 i po wznowieniu działalności od 1997 roku. Wśród materiałów ilustracyjnych Statut Bractwa Kurkowego w Mosinie z 1761 r., biografia patrona oraz zbiór kolorowych fotografii.

JABŁOŃSKA-WAŻNY Anna. PUDEŁKO Edward

Zabytkowe kościółki ziemi blizanowskiej. – Blizanów: Urząd Gminy; Jarocin: Drukarnia Projekt, 2002. – 32 s., [8] s. tabl. : il.

Omówienie historii, architektury i zabytkowych wnętrz pięciu kościołów w gminie Blizanów.

JAJOR Jan

Śpiewactwo na ziemi jarocińskiej [1891-2000] / Chór Mieszany im. Kazimierza Tomasza Barwickiego w Jarocinie. – Jarocin: Drukarnia „Projekt”, [2002]. – 152 s. : il.

Historia polskiego ruchu śpiewaczego na ziemi jarocińskiej w 110. rocznicę jego powstania obejmuje dzieje chórów i kół śpiewaczych w poszczególnych miejscowościach w tym także chórów kościelnych i szkolnych. W zakończeniu wybór biogramów osób najbardziej zasłużonych dla ruchu.

KACZMAREK Alfred

Dzieje kaliskich ulic / fot. Ireneusz Pałęcki. – Kalisz: Towarzystwo Miłośników Kalisza, 2002. – 182 s. : fot., mapa

Publikacja obejmuje dzieje 43 kaliskich ulic wybranych przez autora. Część pierwsza to historia wszystkich istniejących obecnie ulic dawnego miasta lokacyjnego, w części drugiej znajdziemy informacje o ulicach ważnych i ciekawych. W zakończeniu spis niemieckich nazw ulic opisanych w publikacji z okresu II wojny światowej.

KALENDARIUM 2003 / Centrum Kultury i Sztuki w Lesznie; red. Barbara Głowinkowska. – Leszno: CKiS, 2003. – [28] s.

Kalendarz imprez kulturalnych w powiecie leszczyńskim w 2003 roku.

KALISZ 2003 : informator : kultura, sport, rekreacja, turystyka / Urząd Miejski w Kaliszu. Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki. – Kalisz: Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka, 2003. – 100 s.

Informator o imprezach kulturalnych i sportowych oraz obchodach rocznic i wydarzeń planowanych w 2003 roku.

KOT Henryk

Poznań w grafice : [album] / z tekstami Grzegorza Sporakowskiego; przedm. Andrzej Kwilecki. – Poznań: Wydaw. Bonami, Antykwariat im. Jana Konstantego Żupańskiego w Poznaniu, 2003. – 203 s. : rys.

Wydanie albumowe rysunków Henryka Kota drukowanych wcześniej w „Głosie Wielkopolskim”, poświęconych architekturze, pomnikom i ciekawym zakątkom Poznania. Komentarz historyczny Grzegorza Sporakowskiego to syntetyczna informacja na temat przedstawionych obiektów.

KOWALCZYK Ryszard

Media lokalne i społeczeństwo : wybrane zagadnienia na przykładzie prasy lokalnej w Wielkopolsce. – Poznań: Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2003. – 255 s.

Bibliografia s. 213-226

Autor omawia prasę lokalną w Wielkopolsce w latach 1990-2002 ze szczególnym uwzględnieniem roli oświatowej i kulturalnej a także funkcjonowania w systemie politycznym. W aneksie wykaz tytułów czasopism lokalnych wydawanych w Wielkopolsce w 2002 roku.

KRONIKI Bernardynów poznańskich / oprac. Salezy Bogumił Tomczak, Jacek Wiesiołowski. – Poznań: Wydaw. Miejskie, 2002. – XXIX, 452 s. : il., portr. – (Kroniki Staropolskie)

Zawiera: Z kroniki Jana Komorowskiego, gwardiana poznańskiego i prowincjała. s. 1-70. – Ojciec Jan Kamiński i jego kronika poznańska. s. 71-354. – Zaginiony rękopis kroniki domowej. s. 355-392

MICHAŁAK Bogdan

Klub Święty Gabriel w filatelistyce. – Poznań: Klub Zbieraczy Znaczków Poczтовых o Tematyce Religijnej „Święty Gabriel”, 2003. – 39 s. : fot., il.

Publikacja wydana w 20-lecie działalności klubu w Poznaniu. Zawiera reprodukcje emisji Poczty Polskiej (znaczków, stempli, kart pocztowych i in.] o tematyce słowarzenszenia oraz zestawienie wystaw i pokazów filatelistycznych o tematyce religijnej za lata 1954-2003.

MOGIŁY powstańców wielkopolskich poległych i zmarłych w czasie walk powstańczych 1918/1919 : (stan badań nad grobownictwem Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 na koniec 2002 roku) / red. Zdzisław Kościński, Zenon Wartel; Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919. Zarząd Główny. – Poznań: ZGTPPW 1918/1919, 2002. – 98 s.

Zawiera: Wykaz mogił powstańców wielkopolskich poległych w trakcie powstania (wg miejsca pochówku). s. 1-55. – Wykaz powstańców wielkopolskich poległych w trakcie powstania (w układzie alfabetycznym wg nazwisk). s. 56-98

MUZEUM Regionalne w Jarocinie : informator. – Jarocin: MR, 2003. – Składanka : fot.

Zawiera głównie omówienie stałej ekspozycji „Ziemia jarocińska w przeszłości”.

NOWACKI Bronisław

Przemysł I : syn Władysława Odonica, ksiązę wielkopolski 1220/1221-1257. – Poznań: Wydaw. WBP, 2003. – 233 s. : fot., il., mapy. – (Biblioteka „Kroniki Wielkopolski” / Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu)

Kolejna publikacja z cyklu opracowań poświęconych królom i książętom piastowskim związanym z Wielkopolską zawiera biografię Przemysła I, syna Władysława Odonica. Poszczególne rozdziały to omówienie etapów działalności publicznej księcia na tle historii Wielkopolski pierwszej połowy XIII wieku.

Materiały ilustracyjne i wskazówki bibliograficzne oraz tablica genealogiczna uzupełniają treść książki.

PIERWSZA kadencja samorządu województwa wielkopolskiego 1998-2002 : najważniejsze przedsięwzięcia (zrealizowane i na przyszłość) / zespół red. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego pod kier. Krysstyny Czajki i Marii Urbańskiej. – Poznań: Wielkopolski Ośrodek Promocji i Informacji w Poznaniu, 2002. – 102 s. : portr., tab.

Omówienie działalności samorządu województwa wielkopolskiego w kadencji 1998-2002 oraz struktury i zakresu obowiązków władz samorządowych.

PLENZLER Anna

Legendy Poznania / oprac. graf i il. Rafał Jasionowicz. – Poznań: Wydaw. Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury, [2003]. – [143] s. : il.

Bogato ilustrowana publikacja zawiera wybór 15 legend o tematyce poznańskiej.

POWIAT kaliski : wydanie albumowe : [informator] / Starostwo Powiatowe w Kaliszu. – Kalisz: Wydaw. Skaner [2002]. – 36 s. : fot.

Tekst także w jęz. angielskim

RYŻYŃSKI Andrzej

750 lat poznańskich mostów. – Poznań: Wydaw. Politechniki Poznańskiej, 2003. – 240 s. : fot., il., pl., portr.

Historia poznańskich mostów w jedenastu rozdziałach, z których każdy stanowi opowiadanie o jednym moście uzupełnione planami i fotografiami.

SZKOŁA św. Marii Magdaleny w Poznaniu 1302-2002 / pod red. Grzegorza Łukomskiego; Liceum św. Marii Magdaleny. – Poznań: Bene Nati – Jadwiga Wolarska, 2002. – 330 s., [16] s. tabl. : fot., portr.

Bibliografia s. 306-313

Starannie wydana monografia historyczna poświęcona jednej z najstarszych w Polsce szkół średnich. W aneksach znajdziemy dokument erekcyjny oraz wykazy nauczycieli, uczniów i absolwentów z poszczególnych okresów.

ŚLADAMI Jana Baiera z Manieczek / red. Łukasz Koralewski; Stowarzyszenie Absolwentów Akademii Rolniczej w Poznaniu. – Poznań: Wydaw. WBP, 2002. – 200 s., [4] s. tabl. : fot., portr.

Publikacja poświęcona pamięci rolnika (1926-2001), działacza społecznego, mecenasa zabytków, prezesa Stowarzyszenia Absolwentów Akademii Rolniczej w Poznaniu. Zawiera wspomnienia przyjaciół i współpracowników.

TURYSTYKA aktywna w Koninie : [informator] / PTTK Oddział w Koninie; red. Andrzej Łącki. – Konin: Wydaw. „Apeks” s.c., 2003. – 16 s. : fot., mapa
Szlaki piesze, rowerowe i wodne oraz obiekty sportowo-rekreacyjne w Koninie.

WĘDRÓWKA po Regionie Kozła : [informator] / Stowarzyszenie Gmin Rzeczypospolitej Polskiej „Region Kozła”; tłum. Igor Jakubowicz. – Bydgoszcz: Eureka, 2002. – 15 s. : fot.

M.in. wizytówki gmin Miedzichowo i Zbąszyń, pow. Nowy Tomyśl oraz Siedlec, pow. Wolsztyn. Tekst także w jęz. niemieckim.

WŁADZE miasta Poznania. T. 1, 1253-1793 / oprac. Jacek Wiesiołowski, Zofia Wojciechowska. – Poznań: Wydaw. Miejskie, 2003. – 390 s. : il.

Wykaz osób w układzie chronologicznym w oparciu o źródła archiwalne. Spis obejmuje nazwiska burmistrzów, wójtów rajców miejskich, ławników oraz starszych cechów.

WYDRA Wiesław

O najdawniejszej drukowanej książce w Poznaniu. – Poznań: Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, 2003. – 31 s. : il.

Elementarz polski z drukarni Piotra Sextilisa z 1556 r. Krótko o działalności drukarza poznańskiego, Jana Sandeckiego w XVI wieku. Publikacja wydana z okazji 750-lecia lokacji Poznania.

ZARĘBSKI Marek

Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich w regionie konińskim / Uniwersytet Mikołaja Kopernika. – Toruń: Wydaw. UMK, 2003. – 287 s. : il., mapy
Bibliografia s. 270-282

W pięciu rozdziałach autor omawia warunki przyrodnicze i demograficzno-organizacyjne oraz rozwój gospodarczy obszarów wiejskich regionu konińskiego.

PANORAMA Wielkopolskiej Kultury : biblioteki – muzea regionalne – ośrodki kultury – Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich : pismo Wojewódzkiej

Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury / przew. kolegium red. Lena Bednarska. – 2003, R. 1, nr 1 – . – Poznań: WBPiCAK, 2003

Pierwszy numer nowego czasopisma poświęconego problemom kultury w województwie wielkopolskim zawiera artykuły problemowe i doniesienia o działalności bibliotek, muzeów i ośrodków kultury, zapowiedzi i relacje z imprez i konkursów oraz stały dział pt. „Bibliotekarz Wielkopolski”.

B. IMPREZY KULTURALNE W BIBLIOTEKACH PUBLICZNYCH WOJ. WIELKOPOLSKIEGO

(marzec-maj 2003)

W marcu, kwietniu i maju w bibliotekach publicznych województwa wielkopolskiego odbywały się liczne imprezy z okazji Dnia Kobiet, Dnia Matki i Świąt Wielkanocnych. Ponadto kontynuowana jest akcja „Cała Polska czyta dzieciom”.

Marzec

Baranów (pow. Kępno)

- Wystawka twórczości Zbigniewa Załuskiego – 25 rocznica śmierci (Mroczeń)
- Wystawka ph. „Helena Mniszkówna i jej powieści” – 60 rocznica śmierci (Mroczeń)
- Wystawka ph. „Poła Gojawiczyńska – pisarka” – 20 rocznica śmierci (Mroczeń)
- Wystawa twórczości Ireny Jurgielewiczowej z okazji 100 rocznicy urodzin pisarki (Słupia)

Chodów (pow. Koło)

- Wystawka „175 rocznica urodzin Henryka Ibsena”

Chodzież

- Warsztaty literackie – spotkanie grupy miłośników poezji pn. „Spisek Myśli Niebanałnych”
- Spotkanie dzieci w „Magicznym świecie Jana Brzechwy”
- Quiz „Czy znasz twórczość Jana Brzechwy”
- Wspólne malowanie postaci z wiersza Jana Brzechwy

Cienin Zaborny (pow. Słupca)

- Wystawki:
 - ~ „Kobieta w literaturze”
 - ~ „100 rocznica urodzin Igora Newerlego”

Czempiń (pow. Kościan)

- Wystawy:
 - ~ „Ten, który ruszył z posad ziemię” – wystawa o Mikołaju Koperniku (Filia Głuchowo)
 - ~ „Fikcja czy rzeczywistość – 10 rocznica śmierci Aliny Centkiewiczowej” (Filia Głuchowo)
- „Ja i mój świat” – konkurs literacki (Filia Głuchowo)
- „Adam Małysz – nasz bohater” – pogadanka (Filia Gołębin Stary)

Dąbie (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „100 rocznica urodzin Józefa Czechowicza”
 - ~ „40 rocznica śmierci Poli Gojawiczyńskiej”
 - ~ „Międzynarodowy Dzień Teatru”
- Konkursy:
 - ~ Recytatorski (eliminacje rejonowe)
 - ~ Plastyczny: „Co mi sprawia radość”

Gostyń

- Wystawa „Życie moje to piękna baśń... Hans Christian Andersen”
- Konkurs wiedzy „Przyszłość i teraźniejszość ziemi gostyńskiej”
- Prelekcja o Unii Europejskiej w Szkole Podstawowej w Kunowie

Grzegorzew (pow. Koło)

- Przegląd bibliograficzny: „95 rocznica śmierci Edmondo de Amicisa”

Jarocin

- Pogadanka „Pierwsze oznaki wiosny” (Filia dla Dzieci)
- Spotkanie autorskie z Katarzyną Grocholą (Filia Nr 1 „Pod Ratuszem”)
- „Herb Libercourt w oczach młodych jarociniaków” – finał konkursu plastycznego (Filia Nr 1 „Pod Ratuszem”)
- „Poznajmy się” – spotkanie w bibliotece z członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich (Filia Mieszków)
- „Polska w Unii Europejskiej” – prelekcja Huberta Nawrota (Filia Witaszyce)

Kalisz

- Spotkania autorskie i prelekcje:

- ~ Spotkanie z Lidią Balcerzak-Krawczyńską – poetką, w cyklu „Promocja Regionalnego Środowiska Twórców” (Filia Nr 3)
- ~ Prelekcja nt. Unii Europejskiej – prelegent: Ewa Bezener – historyk (Filia Nr 4)
- Wystawy:
 - ~ „Kalisz, kaliszanie i region kaliski w wydawnictwach z lat 1990-2002” (Biblioteka Główna)
 - Wystawa wydawnictw dotyczących Unii Europejskiej (Filia Nr 4)
 - „Międzynarodowy Dzień Teatru” – wystawa książek poświęconych tematyce teatralnej (Filia Nr 9)
- Konkurs biblioteczny dla osób sprawnych inaczej pt. „Moja przygoda” (Filia nr 3)

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna

- Otwarcie wystawy prac plastycznych pn. „Wybrane 2002-2003”. Malarstwo i rysunek Marty Bieluszewskiej
- Powiatowy Etap XLVIII Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego. Konkurs współorganizowany z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Kępnie i Starostwem Powiatowym w Kępnie

Samorządowa Biblioteka Publiczna

- Wystawa filumenistyczna „Etykiety zapalczane” ze zbiorów Danuty Kłosek

Kobylin (pow. Krotoszyn)

- Wystawa „Międzynarodowy Dzień Teatru”

Koło

– Wystawki:

- ~ „Józef Czechowicz (1903-1939)”
- ~ „40 rocznica śmierci Poli Gojawczyńskiej”
- Wystawa z okazji promocji „Kroniki Wielkopolski” Nr 104 w Starostwie Powiatowym w Kole: „Regionalia w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej”
- Finał powiatowego konkursu czytelniczego dla gimnazjalistów: „Wybieramy Mistrza Pięknego Czytania” (Filia dla Dzieci)

Kościan

Miejska Biblioteka Publiczna:

– Wystawy:

- Gabriel Garcia Marquez – pisarz kolumbijski, laureat Literackiej Nagrody Nobla z 1982 roku – 75 rocznica urodzin (Dział Udostępniania dla Dorosłych)

- ~ Światowy Dzień Poezji (40 rocznica debiutu poetyckiego Jerzego Grubińskiego i Stanisława Leona Machowiaka) – „Każdy moment ludzkiego życia ma w sobie poezję, wytwarza ją. Poezja to jest przejęcie się chwilą” (St. Brzozowski) (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
- ~ Jubileusz Joanny Kulmowej – 75 rocznica urodzin (Oddział dla Dzieci)
- ~ „Wiosna” – wystawa prac plastycznych (Filia Nr 1)
- ~ Janusz Meissner – powieściopisarz, nowelista – 25 rocznica śmierci – wystawa książek (Filia Nr 1)
- Wernisaż wystawy „Moja Norwegia” i spotkanie z autorem fotografii – Ryszardem Warczyńskim (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
- 20-lecie Kręgu Harcerzy z Kościana – wykład Romana Potoka z cyklu wykładów Towarzystwa Miłośników Ziemi Kościańskiej (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
- Pogadanka „Jak mieszkają ludzie” (Oddział dla Dzieci)
- Prelekcja „Adam Mickiewicz w Wielkopolsce” (Oddział dla Dzieci)
- Prelekcja „Jeden ogień, drugi woda” – charakterystyka Cześnika i Rejenta, bohaterów „Zemsty” Aleksandra Fredry (Oddział dla Dzieci)
- Prelekcja „Astrid Lindgren – opowieść o życiu i twórczości” (Oddział dla Dzieci)
- Popołudnie z książką – „Joanna Kulmowa i jej wiersze” (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie z poetką Arletą Frąckowiak (Filia Nr 1)

Biblioteka Publiczna Gminy:

- Wystawy:
 - Wędrowki po nieznanych zakątkach świata – wystawka przybliżająca postać Aliny Centkiewicz – autorki książek dla dzieci i młodzieży (Filia Biblioteczna – Racot)
 - Kobieta w malarstwie – wystawa reprodukcji malarstwa na pocztówkach
- „Jeden z dziesięciu” – konkurs obejmujący tematycznie wszystkie dziedziny wiedzy

Krobia (pow. Gostyń)

- „Wiosna tuż... tuż” – konkurs plastyczny dla dzieci i wystawa

Krotoszyn

- Wieczór autorski z Katarzyną Grocholą oraz promocja jej nowej książki pt. „Upoważnienie do szczęścia”
- „Ania z Zielonego Wzgórza” – spotkanie z lekturą, dyskusja w oparciu o wyświetlany film
- „Czy znasz te budowle?” – konkurs geograficzny

- „Rozpoznaj baśnie, rozpoznaj książki” – konkurs czytelniczo-literacki

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Spotkanie autorskie ze Zdzisławą Kaczmarek
- Internetowy konkurs wiedzy o Unii Europejskiej

Leszno

Wystawy:

- Wystawa rysunków Dagmary Angier pt. „Postacie” („Galeria Za Regalami”)

Imprezy (Galeria „Lochy”):

- Spotkanie w Kawiarence Literackiej z Dorotą Terakowską z Krakowa
- Spotkanie z Joanną Kalińską z Wielkopolskiego Centrum Informacji Europejskiej w Poznaniu pt. „Młodzież w Europie” (PIE)
- Spotkanie ze Zdzisławą Kaczmarek z Lwówka w Bibliotece w Krzemieniewie i Domu Pomocy Społecznej w Lesznie
- Z cyklu „Rodzinne Wieczory” – spotkanie dla rodziców i dzieci, którego gościem był Marek Fiedler, podróżnik, dyrektor Muzeum – Pracowni Literackiej Arkadego Fiedlera
- Konkurs planszowy „Starożytne cywilizacje” (Wypożyczalnia dziecięca)
- Konkurs plastyczny „Ilustracje do wierszy Juliana Tuwima”

Lipno (pow. Leszno)

- Konkurs czytelniczy dla dzieci „Wiedza o literaturze” (Filia Wilkowice)
- Konkurs czytelniczy dla dzieci „Jaś i fasolowe drzewo”

Łubowo (pow. Gniezno)

- Wyjazd do opery na spektakl „Don Pasquale”

Miasteczko Krajeńskie (pow. Piła)

- Konkurs na exlibris dla biblioteki

Nowy Tomyśl

- Uroczyste otwarcie Gminnego Punktu Informacji Europejskiej połączone z koncertem muzyki polskiej i europejskiej w wykonaniu uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Nowym Tomyślu
- Wystawy:
 - ~ Wystawa fotogramów Antoniego Hoffmanna „Pro Sinfonica – jej twarze”, zorganizowana z okazji 35-lecia ruchu muzycznego
 - ~ II Powiatowa Wystawa Prac Dzieci Sprawnych Inaczej (Oddział dla Dzieci)
- Z cyklu „Nowotomyskie powroty” – spotkanie ze Zbigniewem Pakułą – dziennikarzem i publicystą rodem z Nowego Tomyśla, autorem książki

„Siwe kamienie”, połączone z koncertem muzyki klezmerskiej w wykonaniu Trio Taklamakan

- Spotkanie autorskie z Grzegorzem Kasdepke – autorem książek dla dzieci młodszych, laureatem Nagrody Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego (Oddział dla Dzieci, Filia w Sątopach, Biblioteka Publiczna Gminy Miedzichowo)
- Warsztaty dla początkujących twórców
- Warsztaty dziennikarskie dla młodzieży prowadzone przez red. Krzysztofa Szymoniaka – zajęcia stałe

Oborniki

- Wystawa modelarska – ekspozyty Klubu Modelarskiego działającego przy Obornickim Ośrodku Kultury
- Wystawa „W kręgu malarstwa europejskiego” – reprodukcje i książki
- Wiosna w warzywniku – wystawka prac dzieci (Filia: Ocieszyn, Objezierze)
- 10 rocznica śmierci Aliny Centkiewiczowej, autorki książek dla dzieci i młodzieży – wystawka książek (Filia Ocieszyn)

Okonek (pow. Złotów)

- „Barwny świat ilustracji” – wystawa poświęcona twórczości Jana Marcina Szancera
- 75-lecie Biblioteki Narodowej
- „Mamy wiosnę” – konkurs rysunkowy i wystawa prac
- „Moja rodzina, moja miejscowość we wspólnej Europie”

Opatów (pow. Kępno)

- „Wiosenne prace w ogrodzie” – wystawa książek

Osiek Mały (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ Edmondo de Amicis – 95 rocznica śmierci
 - ~ Nowości literatury popularnonaukowej (Filia Dęby Szlacheckie)
 - ~ Kobieta i jej rola w świecie (Filia Osiek Wielki)
 - ~ 155 rocznica wybuchu Powstania Wielkopolskiego (Filia Osiek Wielki)
 - ~ 175 rocznica urodzin Henryka Ibsena (Filia Osiek Wielki)
- Seans filmowy: „Od Apeninów do Andów”

Ostrowite (pow. Słupca)

- Konkurs poezji Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego

Ostrów Wlkp.

- „Zgadnij kim jestem” – konkurs (Filia dla Dzieci i Młodzieży)

Piła

- Kawiarenka pod Sową: Prezentacja tomiku poetyckiego „Promocja”. Spotkanie z autorem wyboru Dariuszem Olejniczakiem i kilkoma autorami wierszy
- Bractwo Dobrej Książki. Spotkanie i promocja książki Wojciecha Widłaka „Pan Kuleczka”
- „Przystanek Piła i okolice”: „Zabytki archeologiczne powiatu piłskiego” – spotkanie z Jarosławem Rolą, archeologiem
- Finał konkursu na recenzję pt. „Książki, które mnie zachwyciły”
- „To jest gdzieś – Brazylia” (Filia Nr 6)
- „Wyprawa do krainy baśni” – spotkanie dla klas 1-3 (Filia Nr 9)
- Wystawki:
 - „W marcu jak w garncu” (Filia Nr 1)
 - „Współczesne kobiety pisarki” (Filia Nr 6)
 - ~ „Jan Marcin Szancer – 30 rocznica śmierci” (Filia Nr 6)
 - „Światowy Dzień Poezji” (Filia Nr 6)
 - ~ „Wiosna w poezji dziecięcej” (Filia Nr 7)
 - ~ „Piła dawniej i dziś” (Filia Nr 8)
 - ~ „Książka dla kilku pokoleń” (Oddział dla Dzieci)

Przygodzice (pow. Ostrów Wlkp.)

- „Unia Europejska bez tajemnic” konkurs dla gimnazjalistów
- „Kochamy Kubusia Puchatka” – konkurs czytelniczy (Filia Wysocko Małe)

Radawnica (pow. Złotów)

- Światowy Dzień Poezji – wystawa

Rychtal (pow. Kępno)

- Wystawa książkowa „Międzynarodowy Dzień Teatru”
- Konkurs rysunkowy „Mój ulubiony bohater książkowy”

Rydzyń (pow. Leszno)

- Wieczór słowno-muzyczny „12 godzin z życia kobiety”
- Konkurs rysunkowy „Pierwszy zwiastun wiosny”

Słupca

- Powiatowy Konkurs Recytatorski
- Konkurs na utwór poetycki pt. „Moje marzenia” (Filia Bielsko)

Śmigiel (pow. Kościan)

- Wystawy:
 - „Moja ulubiona bajka” – wystawa prac rysunkowych (Filia Czacz)
 - ~ „Witaj wiosno” (Filia Czacz)

- ~ 60 rocznica śmierci Heleny Mniszkówny (Filia Nietądkowo)
- ~ 40 rocznica śmierci Poli Gojawiczyńskiej (Filia Nietądkowo)
- ~ Międzynarodowy Dzień Kobiet (Filia Nietądkowo)
- ~ Jan Marcin Szancer – ilustrator książek dla dzieci
- Baśń, którą czytała mi mama – konkurs rysunkowy (Filia Czacz)
- Spotkanie z członkami „Klubu Seniora” – wymiana książek i przegląd czasopism (Filia Czacz)

Trzcinica (pow. Kępno)

- Konkurs rysunkowy „Mój ulubiony bohater książkowy”

Turek

- Spotkanie poetów środowiska tureckiego z Leszkiem Żulińskim – poetą, krytykiem literackim
- Wystawy:
 - ~ „Wszystko jest poezją”
 - ~ „21 marca – Światowy Dzień Poezji”

Wijewo (pow. Leszno)

- Wystawki książek:
 - ~ „Światowy Dzień Poezji”
 - ~ „Powstanie Wielkopolskie”

Włoszakowice (pow. Leszno)

- Wystawki książek:
 - ~ 100 rocznica urodzin Igora Newerlego (Filia Bukówiec Górny)
 - ~ 10 rocznica śmierci Aliny Centkiewiczowej (Filia Krzycko Wielkie)
 - ~ 75 rocznica urodzin Gabriela Garcii Marqueza
 - ~ 15 rocznica śmierci Teodora Parnickiego

Wolsztyn

- Galeria Biblioteki – Wystawa zbiorowa prac członków Towarzystwa Artystów i Przyjaciół Ziemi Siedleckiej
- Spotkanie z artystami z gminy Siedlec
- Promocja przygotowywanego do druku tomiku A. Zuczowskiego „Kresy minionego teraz”
- Wystawy książek:
 - ~ „Podróż dookoła świata z Bolkiem i Lolkiem”
 - ~ „Sekrety ludzkiego ciała”
 - ~ „Twórcy najpiękniejszych baśni świata”
 - ~ „Złota encyklopedia bajek dla najmłodszych”

Zduny (pow. Krotoszyn)

- „Sławne kobiety w literaturze” – wystawa książek (Filia Baszków)
- „Światowy Dzień Poezji” – wystawa tomików poezji współczesnej (Zduny, Filia Baszków)
- „Kuligi, bale karnawałowe i zapusty w tradycji polskiej” – wykład połączony z koncertem muzyki karnawałowej
- „Palmowa niedziela” – pogadanka dla przedszkolaków (Filia Konarzew)
- Jan Marcin Szancer w 30 rocznicę śmierci – wystawa ilustracji (Filia Baszków)

Złotów

- „Mój dom, moja rodzina, moja miejscowość w Unii Europejskiej” – powiatowy konkurs plastyczny
- „Bądź z nami” – wystawa z okazji Europejskiego Roku Niepełnosprawnych

K w i e c i e ń

Baranów (pow. Kępno)

- Wystawki:
 - ~ „35 rocznica śmierci Zofii Kossak” (Mroczeń)
 - ~ „100 rocznica urodzin Teodora Goździkiewicza” (Mroczeń)

Borek Wlkp. (pow. Gostyń)

- Konkurs plastyczny „Czyste wody – zdrowe ryby” przy współpracy z Polskim Związkiem Wędkarskim – Koło Borek i Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury

Chodów (pow. Kolo)

- Wystawki:
 - ~ „Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci”
 - ~ „120 rocznica urodzin Jarosława Haška”

Chodzież

- Wystawa pn. „50-lecie Oddziału Państwowego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Chodzieży”
- Spotkanie z wojewódzkim konserwatorem przyrody, Ferdynandem Szafrąnskimi
- Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich – katalońska tradycja w chodzieskiej bibliotece

Cienin Zaborny (pow. Słupca)

- Wystawka „Obozy hitlerowskie w Polsce”
- Konkurs czytelniczy pt. „Brzechwę i Tuwima czyta cała rodzina” (Filia Młodojowo)
- Wystawka książek pt. „Zostań przyjaciółką Martynki” (Filia Młodojowo)

Czempiń (pow. Kościan)

- Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich – wystawa (Filia Głuchowo)
- „Jestem twórcą piosenki lub wiersza o bibliotece” – spotkanie z młodzieżą (Filia Borowo)
- „Mój idol w literaturze” – spotkanie z młodzieżą (Filia Gołębin Stary)

Czarniejewo (pow. Gniezno)

- Spotkanie poetyckie ze Stanisławą Łowińską

Dąbie (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „35 rocznica śmierci Zofii Kossak-Szczuckiej”
 - ~ „20 rocznica śmierci Jerzego Andrzejewskiego”
 - ~ „100 rocznica urodzin Anny Kowalskiej”

Gostyń

- Prelekcje:
 - „Polityka Wspólnot Europejskich” (Gimnazjum Nr 2)
 - „Kraje niemieckojęzyczne” (Szkoła Podstawowa w Siemowie)
 - „Kraje anglojęzyczne” (Szkoła Podstawowa w Goli)
- Warsztaty dziennikarskie dla młodzieży gimnazjalnej z powiatu gostyńskiego ze Stefanem Drajewskim – dziennikarzem Głosu Wielkopolskiego
- Konkursy plastyczne:
 - ~ „Europejski skarbnik” – dla szkół podstawowych
 - ~ „Europejski projektant” – dla gimnazjów
 - ~ „Europejski turysta” – dla Zespołu Szkół Specjalnych w Brzeziu i Domu Samopomocy
- Konkurs dla szkół ponadgimnazjalnych na esej, rozprawkę, artykuł „Szanse i zagrożenia naszego członkostwa w Unii Europejskiej”
- Konkurs wiedzy dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych „Przeszłość i teraźniejszość ziemi gostyńskiej”
- „Kartka 2003” – wystawa pokonkursowa przy współpracy z Nową Gazetą Gostyńską

Jarocin

- „Czy wiesz, czy znasz” – quiz (Filia dla Dzieci)

- Spotkanie z kolumbijczykiem Loriosem Wilsonem (Filia Nr 1 „Pod Ratuszem”)
- „Ryczka, tytka i wymborek czyli swojskie klekotanie” – I etap konkursu gwarowego (Filia Nr 1 „Pod Ratuszem”)
- Wycieczka członków Klubu Dyskusyjnego i czytelników do Łodzi (w programie zwiedzanie Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego, Muzeum Historii Miasta oraz Kolegiaty w Tumie k/Łęczycy) (Filia Witaszyce)

Jastrowie (pow. Złotów)

- Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci – wystawa
- Miesiąc Pamięci Narodowej w 60 rocznicę powstania w Getcie Warszawskim – wystawa

Kalisz

- Spotkanie z Magdaleną Krytkowską – poetką, w ramach cyklu „Promocja regionalnego Środowiska Twórców” (Filia nr 9)
- Wystawa exlibrisu artystycznego Koła Naukowego „Piękna Książka”
- „Unia Europejska” – wystawa książek (Filia Nr 4)
- Konkursy:
 - ~ „Moja przygoda” – konkurs biblioteczny dla osób sprawnych inaczej (Filia Nr 3)
 - ~ Konkurs Wiedzy o Kaliszu i Regionie. Edycja V (Filia Nr 9)
 - ~ „Zabawa z poezją” – konkurs recytatorski dla dzieci kl. 0-3.

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna

- Otwarcie wystawy pn. „Świat Adama Mickiewicza – słowem malowany”. Inauguracji wystawy współorganizowanej z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 towarzyszyła biesiada kuchni litewskiej
- W ramach obchodów Roku Osób Niepełnosprawnych, otwarcie wystawy pn. „Wielkanoc”, prezentującej dorobek uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej działających w Słupii pod Kępnem
- Szkolenie dla nauczycieli na temat ptaków drapieżnych współorganizowane przez Komitet Ochrony Orłów

Samorządowa Biblioteka Publiczna

- V edycja konkursu poetyckiego cyklu „Wszystko jest poezją” pt. „Poezja dla małego aktora” (Filia Mikorzyn)

Kiszkowo (pow. Gniezno)

- Prelekcja z Anną Pietrzak „Krążenie krwi”

Kleczew (pow. Konin)

- Wystawa „Muszle szumią w bibliotece”
- Pogadanka „Życie w muszli i pancerzu” – J. Turek

Kłecko (pow. Gniezno)

- Spotkanie poetyckie ze Stanisławą Łowińską

Kobylin (pow. Krotoszyn)

- Wystawy tematyczne:
 - ~ Międzynarodowy Dzień Ofiar Katynia
 - ~ Święto Ziemi

Koło

- Spotkanie literackie członków Koła Przyjaciół Biblioteki – prelekcja: „Karol Szymanowski – życie i twórczość”
- Wystawki:
 - ~ „Jerzy Andrzejewski”
 - ~ „Hanna Zdzitowiecka” (Filia dla Dzieci)
- Finał konkursu historycznego dla gimnazjalistów: „Człowiek nie ma natury, ma tylko... historię”

Kościan

Miejska Biblioteka Publiczna:

- Wystawy:
 - ~ „Wielkopolska Press-Photo” – 2001 rok (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
 - ~ Światowy Dzień Zdrowia – 1.04. – 110 rocznica otwarcia Prowincjonalnego Zakładu dla Psychiczenie Chorych i Umysłowo Niedorozwiniętych w Kościanie – obecnie Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. Oskara Bielawskiego (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
 - ~ „Dzisiaj są książki imieniny” – 2.04. Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci – pisarze i poeci Unii Europejskiej (Oddział dla Dzieci)
 - ~ Zakładka do książki – wystawa prac pokonkursowych (Oddział dla Dzieci)
 - ~ Wielkanocne pisanki – wystawa rysunków (Filia Nr 1)
 - ~ Ścieżkami literatury – czytadła na wiosnę (Filia Nr 1)
 - ~ Książka, która zbliża świat – wystawka książek (Filia Nr 2)
- Spotkanie autorskie z Andrzejem Górnym – dla młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego i dla dorosłych (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
- Prelekcja „Zarys dziejów książki – Od pisma węzłkowego do Johanna Gutenberga” (Oddział dla Dzieci)

- Prelekcja „Pieśniarka ludu i ojczystej ziemi – Maria Konopnicka” (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie z Marianem Koszewskim – regionalistą, więźniem obozów koncentracyjnych pt. „Obóz Koncentracyjny w Auschwitz-Birkenau” (Oddział dla Dzieci)
- „Mój region w Europie” – spotkanie z kierownikiem działu literackiego Głosu Wielkopolskiego – Stefanem Drajewskim (Oddział dla Dzieci)
- Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego pt. „Zakładka do książki” (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie z Jerzym Brykczyńskim (Filia Nr 1)
- Spektakl mini teatryku „Lis i cztery łasiczki” (Filia Nr 1)
- Konkurs ekologiczny „Czysta i zdrowa ziemia” (Filia Nr 2)

Biblioteka Publiczna Gminy

- „Pamiętajcie o ogrodach” – okolicznościowa wystawka wspominająca postać Jonasza Kofy – poety, autora tekstów piosenek – 15 rocznica śmierci

Koźmin (pow. Krotoszyn)

- Wieczór poezji ks. Jana Twardowskiego – dla członków Klubu Seniora
- Krzyżówka literacka
- Wystawka prezentująca państwa kandydujące do Unii Europejskiej

Kramsk (pow. Konin)

- Spotkanie pokoleń seniorzy z przedszkolakami – obrzędowość regionu
- „Moja wieś w przyszłości” – wystawka prac plastycznych

Krobia (pow. Gostyń)

- Wystawa „Kazimiera Illakowiczówna – dwudziesta rocznica śmierci”

Krotoszyn

- Wystawy:
 - ~ „Dlaczego warto czytać książki”
 - ~ „Światowy Dzień Zdrowia” – wystawa i pogadanka (Oddział dla Dzieci i Młodzieży)
 - ~ „Kochajcie czarownice” (Oddział dla Dzieci i Młodzieży)

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Wystawa malarstwa Ireneusza Komisarka z Gostynia
- Wystawa ilustracji i rysunku satyrycznego Elżbiety Krygowskiej-Butlewskiej z Poznania

Leszno

Wystawy:

- „Malarstwo Tamary Przypis” („Galeria Za Regałami”)
- Wystawa książek Wydawnictwa Zysk i S-ka („Galeria Za Regałami”)
- „Molier w 330 rocznicę śmierci” – wystawa plakatów („Galeria Za Regałami”)
- „Rajskie ogrody” – wystawa pokonkursowa („Galeria Za Regałami”)

Imprezy:

- Spotkanie z cyklu „Wokół Globusa” z Jackiem Jaroszykiem z Poznania pt. „Mój Paryż”
- Promocja albumu „Poznański dziennik Derwicha” – spotkanie z Małgorzatą Derwich, córką Henryka Derwicha (wspólnie z ZO SBP i ZK SBP w Lesznie)
- Z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich – otwarcie wystawy książek, promocja wydawnictwa Zysk i S-ka połączona z kiermaszem oraz spotkanie z Barbarą Kosmowską
- Spotkanie ze Stefanem Drajewskim, dziennikarzem „Głosu Wielkopolskiego”, przygotowujące młodzież gimnazjum do konkursu organizowanego przez WBPiCAK na folder pt. „Mój region w Europie”

Lipka (pow. Złotów)

- „Piękna nasza okolica” – wystawa

Nowy Tomyśl

- Spotkanie z Aressem Chadzinikolau, promocja tomiku poezji „Między brzegami” i koncert muzyki polskiej i greckiej w wykonaniu Ares Trio
- Wystawa prac dzieci z powiatu nowotomyskiego nadesłanych na konkurs zorganizowany przez Komendę Wojewódzką i Kuratorium Oświaty „Najsympatyczniejszy policjant – maskotka młodych Wielkopolan”

Oborniki

- 2.04 – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci – wystawka książek (Filia Objezierze)
- Podsumowanie konkursu „Europa bez granic”. Otwarcie wystawy
- Koncert muzyki polsko-greckiej w wykonaniu zespołu Aresa Chadzinikolau

Okonek (pow. Złotów)

- Kwiecień Miesiącem Pamięci Narodowej – wystawa
- „Moja ulubiona książka” – wystawa książek i prac plastycznych z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich
- „Najpiękniejsza pisanka wielkanocna” – konkurs i wystawa

Osiek Mały (pow. Koło)

- Wystawki:
 - „Tadeusz Kraszewski – pisarz Wielkopolski”
 - „Twórczość Tadeusza Kraszewskiego” (Filia Dęby Szlacheckie)
- Wieczór poetycki: „Jedna grobem Niemieckich Żołnierzy jest Polska” (Filia Osiek Wielki)

Ostrów Wlkp.

- Dzień francuski w bibliotece (Biblioteka Główna)

Perzów (pow. Kępno)

- „Światowy Dzień Zdrowia” – wystawa poświęcona chorobom XXI wieku oraz zdrowemu trybowi życia
- 26.04 – „Święto lasu” – wycieczka rowerowa, z młodymi czytelnikami biblioteki, do lasu. W trakcie wycieczki zorganizowano konkurs ze słodkimi nagrodami pt. „W jakich książkach dla dzieci i młodzieży występują bohaterowie będący mieszkańcami lasu”

Piła

- Kawiarenka „Pod Sową” Promocja książki Jarosława Roli i Zygmunta Roli „Tajemnice Żuławy”
- „Przystanek Piła i okolice”: „Piłskie miejsca pamięci” – prelekcja Marka Fijałkowskiego, pracownika Muzeum Okręgowego
- Uczestnictwo w Targach Edukacyjnych LIBRA 2003
- Światowy Dzień Książki – wystawa
- „Wyprawa do krainy baśni” – spotkanie dla dzieci przedszkolnych (Filia Nr 4)
- „To jest gdzieś – zwierzęta Australii” (Filia Nr 6)
- Wystawki:
 - ~ „Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci” (Filia Nr 3)
 - ~ „Chrońmy naszą przyrodę” (Filia Nr 4)
 - ~ „30 rocznica śmierci P. Picasso” (Filia Nr 7)
 - ~ „Najpiękniejsze bajki świata” (Filia Nr 8)
 - ~ „To warto przeczytać” (Oddział dla Dzieci)

Przygodzice (pow. Ostrów Wlkp.)

- „Jaka to bajka, jaka to baśń” – zgaduj-zgadula dla przedszkolaków (Filia Czarnylas)
- „Idzie wiosna” – konkurs plastyczny dla klas „0”-III (Filia Czarnylas)

Radawnica (pow. Złotów)

- Wystawy:
 - „Światowy Dzień Zdrowia”

- ~ 60 rocznica powstania w getcie warszawskim
- ~ „Światowy Dzień Książek i Praw Autorskich”
- Wystawa poświęcona twórczości Kornela Makuszyńskiego (Filia Kleszczyń)
- Światowy Dzień Ziemi (Filia Święta)

Rychtal (pow. Kępno)

- Konkurs rysunkowy „Szukamy wiosny”

Rydzyń (pow. Leszno)

- Wystawki książek:
 - ~ „Miesiąc Pamięci Narodowej”
 - ~ „Konstytucja 3 Maja”

Sieroszewice (pow. Ostrów Wlkp.)

- Wystawa fotograficzna „Święci na polskich rozstajach”, dotycząca prac rzeźbiarza Pawła Brylińskiego

Skulsk (pow. Konin)

- Prelekcja „Powstanie styczniowe na ziemiach powiatu konińskiego”

Słupca

- Konkurs plastyczny „Baśnie Andersena” (Filia Bielsko)
- Powiatowy Konkurs Recytatorski utworów Edwarda Fiszera

Sulmierzyce (pow. Krotoszyn)

- Wystawa „Świat komputerów”

Szamocin (pow. Chodzież)

- Wystawa książki ph. „198 rocznica urodzin Hansa Christiana Andersena”
- Udział w konkursie literackim „Bajkowy Świat” w Rogoźnie

Śmigiel (pow. Kościan)

- Wystawy:
 - ~ „Ku pamięci bohaterów” (Filia Nietądkowo)
 - ~ „35 rocznica śmierci Zofii Kossak” (Filia Nietądkowo)
 - ~ „20 rocznica śmierci Jerzego Andrzejewskiego” (Filia Nietądkowo)
 - ~ 2.04. – Światowy Dzień Książki dla Dzieci – wystawka
- Spotkanie autorskie z poetką Krystyną Grys (Filia Czacz)
- Impreza czytelnicza pt. „Polscy Nobliści” – inscenizacja i konkurs wiedzy (Filia Czacz)
- Gry i zabawy dydaktyczne – konkurs czytelniczy (Filia Stare Bojanowo)

Trzemeszno (pow. Gniezno)

- Konkurs plastyczny „Wiosna wokół nas”

Turek

- Finał powiatowy konkursu „Wybieramy Mistrza Pięknego Czytania”. Konkursy gminne odbyły się w marcu w Brudzewie, Dobrej, Kowalach Pańskich, Malanowie, Przykonie, Słodkowie, Tuliszkowie i Władysławowie
- Podsumowanie plebiscytu na Książkę Roku 2002
- Rozstrzygnięcie Konkursu Literackiego im. Włodzimierza Pietrzaka „Biesiada Poetycka”

Ujście (pow. Piła)

- Spotkanie autorskie z Romanem Chwaliszewskim

Wijewo (pow. Leszno)

- Wystawki książek:
 - ~ „Miesiąc Pamięci Narodowej w Wielkopolsce”
 - ~ „Dzień Pamięci Ofiar Katynia”
 - ~ „55 rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim”

Wilczyn (pow. Konin)

- Wystawki:
 - ~ 30 rocznica śmierci Pablo Picasso. Kalendarium życia i twórczości
 - ~ 530 rocznica urodzin Mikołaja Kopernika
- Prelekcja dla rolników nt. „BHP w rolnictwie, sprawy ubezpieczeń, świadczona dla rolników” przeprowadzona przez inspektorów KRUS

Witkowo (pow. Gniezno)

- Warsztaty poetyckie ze Stanisławą Łowińską

Włoszakowice (pow. Leszno)

- Konkurs plastyczny „Wykonujemy laurkę dla Koziołka Matołka” (Filia Bukówiec Górny)
- Wystawki książek:
 - ~ „35 rocznica śmierci Zofii Kossak” (GBP, Filia Bukówiec Górny)
 - ~ „Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich” (Filia Krzycko Wielkie)
 - ~ „Światowy Dzień Zdrowia” (Filia Krzycko Wielkie)
 - ~ „Konstytucja 3 Maja”
 - ~ „100 rocznica urodzin Tadeusza Goździkiewicza” (GBP, Filia Bukówiec Górny)

Wolsztyn

- Galeria Biblioteki „Przyroda Ziemi Wolsztyńskiej w fotografii Wojciecha Komczyńskiego”
- Sesja ekologiczna „Tobie została powierzona ziemia...” – cykl wykładów
- Warsztaty dziennikarskie ze Stefanem Drajewskim – przygotowanie folderu „Nasza mała ojczyzna”
- Inscenizacja „O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królownie i królu Gwoździku”
- Dzień Przyrody:
 - Inscenizacja „Ekoludki”
 - Spotkanie z leśniczym i strażakiem
 - Turniej wiedzy ekologicznej

Wysoka (pow. Piła)

- Wystawa prac dziecięcych „Wojna – NIE”

Zakrzewo (pow. Złotów)

- „Poznajemy nasze bajki” – konkurs czytelniczy dla klas I i II

Zduny (pow. Krotoszyn)

- Promocja książki „Tryptyk Rzymski” Jana Pawła II – wieczór słowno-muzyczny

Złotów

- Spotkanie z Michaeliem Senterem i założenie Sekcji Angielskojęzycznej
- „Bogactwo języków bogactwem Europy” – wystawa
- „Zemsty nadszedł czas”: Fredro znany i lubiany. Konkurs wiedzy, wystawa oraz inscenizacja „Zemsty”

Maj

Baranów (pow. Kępno)

- Wystawa regionalna pn. „Szlak żółty na terenie Gminy Baranów”
- Wystawka dorobku pisarskiego Charlesa Perraulta – 300 rocznica śmierci

Burdzew (pow. Turek)

- Bał przebierańców

Chodów (pow. Koło)

- Wystawki:
 - „300 rocznica śmierci Charlesa Perrault”
 - „460 rocznica śmierci Mikołaja Kopernika”

Chodzież

- Spotkanie z Krzysztofem Petkiem – porady dziennikarskie
- Prelekcja Ilony Antoniszyn, pracownika naukowego Frankfurckiego Instytutu Transformacji przy Uniwersytecie VIADRINA nt. „Rok 2003 – wybieramy przyszłość”

Cienin Zaborny (pow. Słupca)

- Wystawka „300 rocznica śmierci Charlesa Perraulta”
- „W świecie baśni Charlesa Perraulta” – konkurs plastyczny

Czempin (pow. Kościan)

- Wystawy:
 - ~ „100 rocznica urodzin Ireny Jurgielewiczowej” (Filia Borowo)
 - ~ „Słońce i radość wszystkim dzieciom” (Filia Borowo)
 - ~ „Unia – Wspólna Europa” (Filia Borowo)
 - ~ „Wkrótce wakacje” (Filia Borowo)
- Wyjazd dzieci do Kórnika – wycieczka zorganizowana wspólnie z biblioteką szkolną (Filia Borowo)
- Apel z okazji Dnia Książki pt. „Książka moim przyjacielem” (Filia Borowo)

Czerniejewo (pow. Gniezno)

- Spotkanie autorskie z Tadeuszem Bogackim

Dąbie (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „300 rocznica śmierci Charlesa Perraulta”
 - ~ „120 rocznica śmierci Cypriana Kamila Norwida”
- Spotkanie z poezją Cypriana Kamila Norwida

Gniezno

- Wystawa „750-lecie lokacji miasta Poznania”

Gostyń

- Prelekcja Agnieszki Stępkowskiej „Rok 2003 – wybieramy przyszłość”
- Wystawa „Unia Europejska”
- Konkurs wiedzy „Gostyń i okolice” – współpraca ze Szkołą Podstawową Nr 5
- Finał Konkursu „Przeszłość i teraźniejszość ziemi gostyńskiej”
- Występ zespołu „Ares trio” pt. „Między brzegami” z okazji Dnia Bibliotekarza

Jaraczewo (pow. Jarocin)

- „Wspólna Europa – kultura” – prelekcja pracowników Gminnego Ośrodka Informacji Europejskiej

Jarocin

- „Rok 2003 – wybieramy przyszłość” – prelekcja Beaty Przybylskiej
- Warsztaty dziennikarskie z redaktorem Krzysztofem Szymoniakiem
- „Nawet nie wiesz jak bardzo Cię Kocham” – wieczór opowiadań (Filia dla Dzieci)
- Pogadanki (Filia dla Dzieci):
 - ~ „Książka moim przyjacielem”
 - ~ „Moje pierwsze spotkanie z biblioteką”
 - ~ „Biblioteka w oczach dziecka”
 - ~ „Z baśnią przez świat”
 - ~ „Bajki z zaczarowanego rękawa”
- „Ryczka, tytka i wymborek czyli swojskie klekotanie” – IV finał konkursu gwarowego, którego gościem specjalnym był Jacek Hałasik z Radia Merkury (Filia Nr 1 „Pod Ratuszem”)
- „Jarocin bez tajemnic” – konkurs wiedzy (drużyny 3 osobowe ze szkół podstawowych + jarociński radny, 12 zespołów) (Filia Nr 1 „Pod Ratuszem”)
- „Herb Jarocina w oczach dziecka” – konkurs plastyczny (Filia Cielcza)
- „Gmina Jarocin pędzłem malowana” – konkurs plastyczny (Filia Golina)
- „Znam historię Mieszkowa” – konkurs historyczny (Filia Mieszków)
- „Działalność Banku Ludowego w Mieszkowie” – prelekcja Jana Jajora (Filia Mieszków)
- „Wielkopolska znana i nieznana” – konkurs plastyczny (Filia Wilkowyja)
- Wyjazdowe spotkanie Klubu Dyskusyjnego – zwiedzanie wystaw w Muzeum Regionalnym w Jarocinie (Filia Witaszyce)
- „Jarocin wczoraj i dziś” – konkurs plastyczny (Filia Witaszyce)

Jastowie (pow. Złotów)

- Konkurs wiedzy o Unii Europejskiej

Kaczory (pow. Pila)

- Dzień niezapominajki – układanie bukietów
- Spotkanie autorskie z Danutą Kłemczak – w ramach X Nadnoteckich Dni Literatury

Kalisz

- Spotkanie z Anetą Kolańczyk – nauczycielką i pisarką w cyklu „Promocja regionalnego środowiska twórców” (Filia Nr 4)
- Prelekcje:
 - ~ Lekcja historii „Konstytucja 3 Maja – 212 lat” (Filia Nr 4)

- Warsztaty dziennikarskie cz. 2 – spotkanie z Anną Plenzler – red. Głosu Wielkopolskiego (Filia Nr 3)
- „Unia Europejska” – spotkanie z młodzieżą – Joanna Kolińska, Katarzyna Trzeciak z Wielkopolskiego Centrum Informacji Europejskiej w Poznaniu
- Wystawy:
 - „Dramat życia prawdę wybierający” – w 120 rocznicę śmierci Cypriana Kamila Norwida
 - ~ „Konstytucja 3 Maja – 212 lat” (Filia Nr 4 i Filia Nr 5)
- Konkursy:
 - ~ „Polska książka w Bibliotece Zjednoczonej Europy” – konkurs biblioteczny adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych (Filia Nr 5)
 - ~ „Moja przygoda” – konkurs biblioteczny dla osób sprawnych inaczej (Filia Nr 3)
 - ~ Konkurs wiedzy o Kaliszu i regionie kaliskim. Edycja V (Filia Nr 9)

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna

- III edycja cyklu wystaw regionalnych pn. „Szlaki turystyczne Ziemi Kępińskiej”
- Warsztaty dziennikarskie przeprowadzone przez Krzysztofa Szymoniaka dla gimnazjalistów z terenu powiatu kępińskiego
- Spotkanie poświęcone udziałowi uczniów kępińskich szkół średnich w konkursie publicystycznym pn. „Rok 2003 – wybieramy przyszłość”, ogłoszonym dla młodzieży z terenu Wielkopolski przez Wojewódzką bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, przeprowadzone przez Joannę Kalińską z Wielkopolskiego Centrum Informacji Europejskiej przy Instytucie Zachodnim w Poznaniu oraz Annę Sabilło z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu
- Rozstrzygnięcie konkursu pn. „Mój ulubiony bohater książkowy”, połączonego z wystawą pn. „Zaprzyjaźnij się z Muminkami”, przygotowaną przez Bibliotekę Szkoły Podstawowej Nr 1 w Kępnie
- Zajęcia z edukacji medialnej i czytelniczej dla uczniów z kępińskich szkół średnich na temat „Zastosowanie komputera w bibliotece” oraz dla klas V i VI Szkoły Podstawowej Nr 1 w Kępnie z wykorzystaniem nowoczesnych środków dydaktycznych: stanowiska komputerowego z programem bibliotecznym SOWA, stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu, w celu prezentacji katalogów bibliotecznych różnych bibliotek.

Samorządowa Biblioteka Publiczna

- XV konkurs recytatorski „Strofy o Ojczyźnie”

Klęczew (pow. Konin)

- Spotkania autorskie z Lechem Konopińskim

Kłecko (pow. Gniezno)

- Konkurs „Mój region w Europie – Mała Ojczyzna”
- Konkurs – Lednicka Wiosna Poetycka „O Koronę Wierzbową”

Kobylin (pow. Krotoszyn)

- Wystawa tematyczna „Maj z książką i biblioteką”

Koło

- Prelekcja Ildy Musiałkowskiej „Szanse i zagrożenia na rynkach po przystąpieniu do Unii Europejskiej” – sponsorowana przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu
- Fotogazetka „Paul Gauguin”
- Impreza jubileuszowa: „Książnica Kolska wczoraj i dziś” – w 120 rocznicę utworzenia pierwszej biblioteki publicznej w Kole. Referaty wygłosili:
 - „Kreuzowie – mecenasami oświaty i kultury polskiej” – Józef S. Mujta, dyrektor Muzeum Technik Ceramicznych w Kole
 - „Książka dawna w zbiorach Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kole. Proweniencja” – Jadwiga Janicka, dyrektor Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kole

Uroczystości towarzyszyły wystawy tematyczne:

- ~ „Cymelia Książnicy Kolskiej”
- ~ „Dzieje rodu Kreuzów”
- Spotkanie autorskie z Anną Plenzler – redaktorem „Głosu Wielkopolskiego”, sponsorowane przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu

Konin

- Konkurs plastyczny dla dzieci w 100 rocznicę urodzin T. Goździkiewicza ph. „Opowieści krajobrazu”
- Warsztaty dziennikarskie dla młodzieży szkół gimnazjalnych z udziałem dziennikarki Głosu Wielkopolskiego, p. Anny Plenzler nt. przygotowania materiałów do folderu
- Warsztaty poetyckie dla młodzieży szkół średnich z udziałem Stanisławy Łozińskiej
- Współorganizacja z Towarzystwem Przyjaciół Konina kiermaszu książki regionalnej z udziałem pisarzy środowiska konińskiego (J. Perathoner, S. Rusin, L. Stefaniak, Z. Kowalczykiewicz, J. Gulczyński)
- Promocja 14 tomu Rocznika Konińskiego
- Spotkania autorskie w bibliotekach dla dzieci z udziałem konińskiej pisarki, Janiny Perathoner

- Prelekcje nt. „Życie i twórczość Z. Urbanowskiej”, „Dzieje Żydów na terenie Konina na przestrzeni wieków” – L. Hejman
- Wystawa publikacji ph. „W obronie praw człowieka”
- Wystawa ph. „Książka z autografem”
- Wystawa pokonkursowa prac plastycznych nagrodzonych i wyróżnionych w konkursie dla dzieci ph. „Dalsze dzieje koziołeczka” w 50 rocznicę śmierci K. Makuszyńskiego i z okazji Światowego Dnia Książki
- Spotkanie dla młodzieży szkół średnich i wyższych z udziałem Ildy Musiałkowskiej z AE w Poznaniu nt. „Młodzież w krajach Unii Europejskiej – perspektywy na rynku edukacyjnym i na rynku pracy”
- Spotkanie autorskie z Ryszardem Grundmanem

Kościan

Miejska Biblioteka Publiczna

- Wystawy:
 - 9.05. – Dzień Europy – „Europejskość nie podlega na zlanie się z Europą, lecz na tym, aby być jej częścią składową – specyficzną i nie dającą się niczym zastąpić” (Witold Gombrowicz) (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
 - Cyprian Kamil Norwid – 120 rocznica śmierci (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
 - Wystawa prac słuchaczy Wydziału Terapii Zajęciowej Medycznego Studium Zawodowego w Kościanie – „Dla siebie i dla innych” (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
 - Zakładka do książki – wystawa prac pokonkursowych (Oddział dla Dzieci)
 - Charles Perrault i jego bajki – wystawa prac pokonkursowych (Oddział dla Dzieci)
 - Jerzy Andrzejewski – powieściopisarz, riowelista – w 20 rocznicę śmierci – wystawa książek (Filia Nr 1)
 - „Bądź na tak” – Europa naszym wspólnym domem – biuletyn informacyjny (Filia Nr 1)
- Wernisaż wystawy „Dla siebie i dla innych” połączony z prelekcją o niepełnosprawnych w społeczności zdrowych i częścią artystyczną w wykonaniu słuchaczy Medycznego Studium Zawodowego (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
- Dzień Bibliotekarza i Bibliotek miasta i powiatu. W programie: prelekcje o uczestnictwie ludzi niepełnosprawnych w kulturze oraz recital niewidomej piosenkarki, poetki Żanety Mollńskiej (Dział Udostępniania dla Dorosłych)

- Prelekcja Jadwigi Czarnej nt. „Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w środowisku” – Obrzański Klub Seniora (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
- Prelekcja „Historia książki i bibliotek” (Oddział dla Dzieci)
- Popołudnie z baśniami H.Ch. Andersena (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie młodzieży z Joanną Kolińską z Wielkopolskiego Centrum Informacji Europejskiej w Poznaniu (Dział Udostępniania dla Dorosłych)
- Popołudnie z „Lokomotywą” Juliana Tuwima (Oddział dla Dzieci)
- Popołudnie z baśniami regionalnymi (Oddział dla Dzieci)
- Uroczyste pasowanie na czytelnika uczniów klas pierwszych, połączone z montażem w wykonaniu przedszkolaków pt. „W świecie wierszy Wandy Chotomskiej” (Oddział dla Dzieci)
- Pogadanka „Czy śmieci to problem” (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie z Wandą Chotomską (Oddział dla Dzieci)

Biblioteka Publiczna Gminy

- Okolicznościowe wystawki z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja (Filie: Racot, Stary Lubosz)
- Wystawa prac rysunkowych pt. „Moje wrażenia z przeczytanej bajki”

Kotlin (pow. Jarocin)

- „O początkach Kotliny poznanych dzięki badaniom archeologicznym, widzianych na tle dziejów cywilizacji na ziemiach polskich” – prelekcja Dionizego Kosińskiego
- „Czy znasz książki Kornela Makuszyńskiego” – konkurs literacki

Koźmin (pow. Krotoszyn)

- VIII edycja konkursu wiedzy o regionie „Kościoły miasta i gminy Koźmin”, „Pomniki i tablice pamiątkowe Koźmina”
- Wystawa – Nowości wydawnicze

Krajenka (pow. Złotów)

- 300 rocznica urodzin Charlesa Perraulta – wystawa

Kramsk (pow. Konin)

- Dzień Strażaka i Konstytucja 3 Maja – impreza okolicznościowa
- Podróże czytelników po krajach Unii Europejskiej – spotkania, wystawki

Krobia (pow. Gostyń)

- Wystawy:
 - ~ „Rok 2003 rokiem Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego”
 - ~ „210 rocznica urodzin Aleksandra Fredry”

Krotoszyn

- Wystawy:
 - „56 Pułk Piechoty Wielkopolskiej 1921-39” – wystawa pamiątkowych fotografii, opracował Witold Ciszewski
 - „Marynarz i róża” – wystawa obrazów Sylwestra Daranieckiego
 - „Orły Polskie poprzez wieki” – wystawa prac Marii Giżyckiej
 - „Dzień dobry kochany wrogu” – wystawa tematyczna książek o przyjaźni, tolerancji (Oddział dla Dzieci i Młodzieży)
 - Publikacje nt. „Historia i tradycja Konstytucji 3 Maja”, „Niełatwo być nastolatkiem”, „Narkotyki i co dalej”, „Poznajemy Powiat Krotoszyński” (Oddział dla Dzieci i Młodzieży)
- Wykład i pogadanka dla młodzieży szkół średnich nt. „Polska w Unii Europejskiej – wybieramy przyszłość”, prelegent: Ida Musiałkowska, pracownik Katedry Europeistyki w Poznaniu
- Warsztaty dziennikarskie z Krzysztofem Szymoniakiem
- Spotkanie z Zofią Lipińską, autorką publikacji „Klucz gimnazjalisty”
- Spotkanie z muzyką – prezentacja utworów młodych muzyków ze Społecznego Ogniska Muzycznego

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Wystawa ilustracji i rysunku satyrycznego Elżbiety Krygowskiej-Butlewskiej z Poznania
- Dwa spotkania na wystawie ilustracji z Emilią Waśniowską
- Spotkanie z posłem Ryszardem Haynem na temat „Rolnictwo w Unii Europejskiej”

Krzymów (pow. Konin)

- Wystawa z okazji 83 rocznicy urodzin Jana Pawła II – Karola Wojtyły

Lądek (pow. Słupca)

- „W krainie baśni i bajek” – konkurs plastyczny

Leszno

Wystawy:

- Wystawa książek Wydawnictwa Zysk i S-ka („Galeria Za Regalami”)
- „Portret Wojska Polskiego” – wystawa pokonkursowa („Galeria Za Regalami”)
- Wystawa fotografii Ryszarda Fórmanka „Twarze, które mówią” („Galeria Za Regalami”)
- „Jan Jonston w leszczyńskich zbiorach” – wystawa zorganizowana wspólnie z Leszczyńskim Towarzystwem Kulturalnym („Galeria Za Regalami”)

- „Molier – w 330 rocznicę śmierci” – wystawa plakatów („Galeria Za Regalami”)
- „Architektura Wielkopolski” – wystawa pokonkursowa („Galeria Za Regalami”)
- „Rajskie ogrody” – wystawa pokonkursowa („Galeria Lochy”)
- „Zjednoczona Europa” (Filia Nr 3)

Imprezy – XIV Leszczyńskie Dni Literatury:

- Konferencja „Leszczyńskie ślady w literaturze” z udziałem Sergiusza Sterny-Wachowiaka oraz podsumowanie Konkursu na esej pod tym samym tytułem
- „Parnas Leszczyński VI” z udziałem Eleonory Biberstajn, Krystyny Grys, Elżbiety Kuśnierek, Tadeusza Hofmańskiego, Janusza Ragankiewicza i Andrzeja Waldmana prowadzony przez Łucję Danielewską z Poznania
- „Europejska Biesiada Poetycka” z udziałem Juliusza Erazma Bolka, Eugeniusza Wachowiaka oraz Brytyjczyka Andrew Finchama prowadzona przez Barbarę Nawrocką pt. „Słowo drogą do człowieka”
- Otwarcie wystawy „Jan Jonston w leszczyńskich zbiorach” (wspólnie z LTK)
- Prelekcja Stanisława Kaja z „Team Europe Wielkopolska” z Poznania na temat perspektyw młodzieży w Unii Europejskiej i zagadnień integracji europejskiej wprowadzająca do konkursu publicystycznego dla młodzieży szkół średnich organizowanego przez WBPICAK pt. „Wybieramy przyszłość” z udziałem Edeltraud Gatterer z Rady Europy

Lipka (pow. Złotów)

- „Wymarzony plac zabaw” – konkurs plastyczny

Lipno (pow. Leszno)

- Głośne czytanie wierszy J. Brzechwy i J. Tuwima (Filia Wilkowice)
- Wystawa ilustracji i rysunku satyrycznego Elżbiety Krygowskiej-Butlewskiej

Łubowo (pow. Gniezno)

- Lednicka Wiosna Poetycka „O Koronę Wierzbową” – koncert Grzegorza Turnau

Margonin (pow. Chodzież)

- Spotkanie autorskie z poetką Jolantą Nowak-Węklarową
- Spotkanie autorskie z 5 młodymi twórcami z gminy Margonin – prezentacja młodych talentów po ukazaniu się ich wierszy w tomiku „Promocja”

Nowy Tomyśl

- „Perswazje” – promocja tomiku poezji Teresy Tomsi i koncert piosenki literackiej w wykonaniu Anny Powalisz-Zalewskiej
- „Rok 2003 – wybieramy przyszłość. Referendum w sprawie wstąpienia do Unii Europejskiej szansa dla młodych ludzi” – spotkanie uczniów szkół średnich z Piotrem Lbbigiem, pracownikiem naukowym Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
- Festyn z okazji Dnia Europy zorganizowany przy współpracy z Gminnym Punktem Informacji Europejskiej
- Z cyklu „Moja Mała Ojczyzna” – prezentuje się Opalenica:
 - Spotkanie z poetką opalenicką Barbarą Krysicką
 - Spotkanie z regionalistą opalenickim Zygmuntem Dudą
 - Sesja popularnonaukowa „Poznaj swoją małą Ojczyznę” z udziałem Danuty Wańki, Zygmunta Dudy i Renaty Borzych
 - „Opalenica słowem zapisana” – wystawa regionalnych wydawnictw
 - „Spotkania” – poplenerowa wystawa prac fotografików polskich i niemieckich
 - „Tańce nieoczywiste” – koncert Trio Taklamakan
 - Projektcja filmu „Godziemba” o gen. K. Sosnkowskim i jego związkach z ziemią opalenicką
- Z cyklu „Jakie państwo” – debata z udziałem pracowników administracji samorządowej nt. „Czy państwo powinno ograniczyć zakres pomocy społecznej?” – zorganizowana wg projektu Szkoły Liderów
- Z cyklu: XIII Wiosna Literacka:
 - Lekcje poetyckie w szkołach gimnazjalnych i średnich
 - Biesiada literacka „Ludzie książki – ludziom książki” z udziałem twórców środowiska poznańskiego: Aresa Chadzinikola, Nikosa Chadzinikola, Jerzego Cwalińskiego, Ryszarda Daneckiego, Heleny Gordziej, Zbigniewa Gordziewa, Zdzisławy Kaczmarek, Pawła Kuszczyńskiego, Mirosławy Prywer, Jerzego Świdzińskiego, Anny Elżbiety Zalewskiej oraz bibliotekarzy z terenu powiatu, bibliotekarzy szkolnych i nauczycieli języka polskiego
- „Majówka z książką” – impreza plenerowa zorganizowana przez Oddział dla Dzieci
- Spotkanie autorskie z Anną Onichimowską – autorką książek dla dzieci i młodzieży (Oddział dla Dzieci, Filia Bukówiec, BPMiG Kuślin)
- Finał konkursu czytelniczego dla dzieci „Magiczny świat Jana Brzechwy” (Filia w Jastrzębsku)
- Wystawa prac plastycznych dzieci z kółka plastycznego w Szkole Podstawowej Nr 1 w Nowym Tomyślu (Oddział dla Dzieci)

Oborniki

- Spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem
- Prelekcja Agnieszki Stępkowskiej na temat „Perspektywa młodzieży na rynku edukacyjnym i na rynku pracy”

Okonek (pow. Złotów)

- Festyn Majowy – promocja Unii Europejskiej

Opatów (pow. Kępno)

- „Żółty szlak turystyczny w dolinie Pomianki” – wystawa

Osiek Mały (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „460 rocznica śmierci Mikołaja Kopernika” (Filia Dęby Szlacheckie)
 - ~ „Dzieje książki” (Filia Osiek Wielki)
- Wystawa „Zbiory dawne”
- Pogadanki:
 - ~ „Historia pisma i książki”
 - ~ „Pierwsze książki”
- Konkurs „Jak powstała książka” (Osiek Mały, Filie: Dęby Szlacheckie, Osiek Wielki)

Ostrowite (pow. Słupca)

- Przygotowanie uroczystości w związku z obchodami 3 Maja w Mieczownicy

Ostrów Wlkp.

- „Klimaty ostrowskie” – wystawa
- Daniel Passent – gość biblioteki

Perzów (pow. Kępno)

- Wystawa poświęcona Cyprianowi Kamilowi Norwidowi w 120 rocznicę śmierci

Piła

- X Nadnoteckie Dni Literatury
 - ~ Biesiada Literacka
 - ~ Turniej jednego wiersza
 - ~ Wystawa
- Warsztaty dziennikarskie dla redaktorów gazetek szkolnych
- Konkurs plastyczny „Ja i moje miasto w Europie”
- „W rocznicę Konstytucji 3 Maja” – wystawa
- Konkurs literacki „Z literaturą za pan brat” (Filia Nr 7)

- Wystawki:

- ~ X Nadnoteckie Dni Literatury (Filia Nr 1)
- ~ Dzień Unii Europejskiej (Filia Nr 3)
- ~ W świecie baśni (Filia Nr 4)
- ~ Dzień Bibliotekarza (Filia Nr 6)
- ~ 300 rocznica śmierci Charlesa Perraulta (Filia Nr 7)
- ~ Aforyzmy w książce (Filia Nr 9)
- ~ Serie wydawnicze dla dzieci (Oddział dla Dzieci)
- ~ Myślę, więc jestem (Oddział dla Dzieci)

Pogorzela (pow. Gostyń)

- ~ „Wielki konkurs dla miłośników książek” – dla kl. IV-VI szkoły podstawowej
- Konkurs czytelniczy dla gimnazjalistów „Powtórka z lektur”
- „Nalogom stop – dla zdrowia start” – wystawa prac plastycznych oraz książek promujących zdrowy tryb życia – współpraca z Gminną Komisją ds. Zwalczania Problemów Alkoholowych
- Prelekcja Alfreda Siamy pt. „Historia naszego regionu na pożółkłych kartkach książek” – dla uczniów gimnazjum

Przygodzice (pow. Ostrów Wlkp.)

- „Znam wiersze Marii Konopnickiej” – III gminny konkurs czytelniczy
- „Postacie z bajek” – mini konkurs dla przedszkolaków (Filia Dębica)
- „Julian Tuwim – poeta dziecięcej radości” – zgadywanka dla kl. „0” (Filia Dębica)
- Z okazji „Święta Ziemi” – konkurs plastyczny na plakat okolicznościowy (Filia Wysocko Małe)
- Konkurs recytatorski dla klasy „0” (Filia Czarnylas)

Przykona (pow. Turek)

- Konkurs kostiumowy „Konopnicka dzieciom”
- Konkurs plastyczny „Wiosna w oczach Koszałka Opalka”

Radawnica (pow. Złotów)

- Wystawy:
 - ~ Kanon Literatury Dziecięcej
 - ~ Wystawa poświęcona 460. rocznicy śmierci Mikołaja Kopernika
 - ~ Polska w Unii Europejskiej
 - ~ 20-lecie międzywojenne (Filia Kleszczyn)
 - ~ Książki najlepsze, najciekawsze, najpoczytniejsze (Filia Święta)
 - ~ Biografie i autobiografie znanych pisarzy i poetów (Filia Święta)

Rychtal (pow. Kępno)

- Konkurs rysunkowy „Ilustrujemy bajki Charlesa Perrault”
- Wystawa „Szlakiem śląskim przez gminę Rychtal”

Rydzyca (pow. Leszno)

- Konkurs rysunkowy „Praca biblioteczna”

Sieroszewice (pow. Ostrów Wlkp.)

- X Gminny Konkurs Recytatorski

Słupca

- Konkurs literacki nt. wstąpienia Polski do Unii Europejskiej
- Spotkanie red. „Głosu Wielkopolskiego” Agnieszki Stępkowskiej pt. „Rok 2003 – wybieramy przyszłość” z młodzieżą z Klubów Europejskich Liceum Ekonomicznego

Sulmierzyce (pow. Krotoszyn)

- „Przedszkolak to już czytelnik” – cykl imprez promujących czytelnictwo od najmłodszych lat – spotkania z przedszkolakami
- „Świat bajek” – wystawa książek

Szamocin (pow. Chodzież)

- Wystawa książek dla dzieci ph. „Złota encyklopedia bajek”, „W królestwie zwierząt”, „Patrzę, Poznaję, Podziwiam”

Śmigiel (pow. Kościan)

- Wystawy:
 - Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja (Filia: Czacz, Nietążkowo)
 - 120 rocznica śmierci Cypriana Kamila Norwida (Nietążkowo)
 - Książki o książkach (Filia Stare Bojanowo)
- Inscenizacje słowno-muzyczne bajek: „Kopciuszek” (Filia Czacz), „Dziewczynka z zapalkami”, „Talizman”, „Igła do cerowania” (Filia Nietążkowo)
- Konkurs plastyczny „Książka mój przyjaciel – mój ulubiony bohater książkowy” (Filia Stare Bojanowo)
- Konkurs czytelniczy „Zgadywanki literackie – zagadki, łamigłówki” (Filia Stare Bojanowo)
- Z okazji „Dni Śmigla” blok imprez dla dzieci pt. „W krainie baśni i bajek”
 - Konkurs rysunkowy pt. „Ja i mój przyjaciel z bajki”
 - Konkursy czytelnicze: „Czy znasz utwory K. Makuszyńskiego”, „Czy znasz utwory E. Szelburg-Zarembiny”
 - Konkurs „Przebranie bajkowe”
 - Przedstawienia teatralne: „Śpiąca królewna”, „Słowik”, „Jaś i Małgosia”
 - Bajkowa dyskoteka – barwny korowód postaci bajkowych

Trzemeszno (pow. Gniezno)

- Spotkanie autorskie z Małgorzatą Musierowicz
- Gminny konkurs ortograficzny „Zostań mistrzem ortografii”

Tuliszków (pow. Turek)

- Dni Tuliszkowa – kiermasz książek

Turek

- Warsztaty dziennikarskie – spotkanie Anny Plenzler z redaktorami gazetek szkolnych
- Promocja książki „Turek – moja mała Ojczyzna” – spotkanie z autorem książki Emilem Medyckim
- Rozstrzygnięcie konkursu czytelniczego „Cyprian Kamil Norwid – w 120 rocznicę śmierci”
- Prelekcja Stanisława Kaja „Szanse i perspektywy młodzieży w Unii Europejskiej” dla młodzieży szkół średnich
- Dni Ulicy Kaliskiej – kiermasz książek
- „Turek – moja mała Ojczyzna” – wystawa

Wijewo (pow. Leszno)

- Konkurs plastyczny „Moja zakładka do książki”
- Wystawka książek „Polska w Unii Europejskiej”

Witkowo (pow. Gniezno)

- Konkurs Lednicka Wiosna Poetycka „O Koronę Wierzbową”

Włoszakowice (pow. Leszno)

- Wystawki książek:
 - „375 rocznica urodzin Charlesa Perraulta”
 - „120 rocznica śmierci Cypriana Kamila Norwida” (GBP, Filia Krzycko Wielkie)
 - „100 rocznica urodzin George Orwella” (GBP, Filia Bukówiec Górny)

Wolsztyn

- Powiatowy Turniej Wiedzy „Zostań Omnibusem”
- Prelekcja Stanisława Kaja „Unia Europejska dziś i po wstąpieniu nowych członków. Perspektywy młodych”
- Wystawa „Aleksander Kamiński – życie i twórczość”
- Wieczór poświęcony Aleksandrowi Kamińskiemu – gawęda harcerska
- Głośne czytanie „Tryptyk rzymski” – w wykonaniu diakonów Wyższego Seminarium Duchownego w Obrze dla młodzieży z Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Profilowanych oraz Zespołu Szkół Zawodowych
- Spotkania autorskie z Anną Zabacką (1 × Wolsztyn, 2 × Chobienice)

Zakrzewo (pow. Złotów)

- „Kolorowy maj” – konkurs plastyczny dla przedszkolaków
- „Poetyckie znaki zodiaku” – spotkanie poetyckie, wspólnie z Domem Polskim w Zakrzewie

Zduny (pow. Krótoszyn)

- „Bibliotekarz, książka, biblioteka” – przedszkolak poznaje zawód bibliotekarza (Filia Konarzew)
- Majowe spotkania z przedszkolakami: „Jan Brzechwa i Julian Tuwim zapraszają” (Zduny, Filia Baszków)
- Wystawa poświęcona twórczości Cypriana Kamila Norwida w 120 rocznicę śmierci poety (Zduny, Filia Baszków)
- Wystawa książek „Charles Perrault 300 rocznica śmierci”
- Konkurs recytatorski, w którym prezentowano utwory nt. książki i biblioteki

Złotów

- „Witaj majowa jutrzeńko!” – wystawa
- Dzień Europy – wystawa
- Spotkanie w Kawiarence Literackiej z poetą Henrykiem Liszkiewiczem, wystawa „Henryk Liszkiewicz od A do Z”
- Utworzenie Koziej Rady „Ze Złotowa do Pacanowa”, opracowanie harmonogramu obchodów rocznicowych
- Wystawa w 120 rocznicę śmierci Patrona Biblioteki Cypriana Kamila Norwida
- „Święto Polskiej Niezapominajki” – wystawa
- W 70 rocznicę urodzin Koziołka Matołka – wystawa „Twórcy Koziołka Matołka”

Żerków (pow. Jarocin)

- „Moje rysunekzki” – konkurs plastyczny dla przedszkolaków połączony z wystawą prac
- „Polscy poeci dzieciom” – konkurs recytatorski dla przedszkolaków

C. WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA I CENTRUM
ANIMACJI KULTURY NA ŁAMACH PRASY

ARTYSTYCZNE święto seniorów: Trzemeszno / Renata Pałucka // *Przem. na Szlaku Piast.* – 2003, nr 21, s. 14

I Wojewódzki Przegląd Twórczości Artystycznej Ruchu Seniora „Złoty wiek” zorganizowany przez Dom Kultury oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji w Trzemesznie przy współudziale m.in. WBPiCAK w Poznaniu.

BAJKOWY świat / kf // *Tyg. Nowy.* – 2003, nr 15, s. A7

Konkurs Wiedzy „Bajkowy Świat” zorganizowany przez Rogozińskie Centrum Kultury pod patronatem marszałka województwa wielkopolskiego, Stefana Mikołajczaka i WBPiCAK w Poznaniu.

BIBLIOTEKA „Kroniki Wielkopolski” Wielkopolsce i Wielkopolanom // *Rzeczpospolita.* – 2003, nr 82, dod. Regiony s. 20

Reklama i oferta zakupu książki „Wielkopolanie XX wieku” wydanej przez WBPiCAK w Poznaniu.

BEZ tajemnic / msz // *Głos Wielkop.* – 2003, nr 117, dod. Głos Turystyczny s. 8

Wycieczki i spotkania organizowane przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

BLIŻEJ romantycznego wieszczą: literackie zmagania zakończone / Elwira Humeniuk // *Głos Wielkop. (Wyd. A).* – 2003, nr 129, s. 5

XVIII Wojewódzki Konkurs Recytatorski im. Juliusza Słowackiego zorganizowany przez Miłosławskie Centrum Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

BYŁ w nich każdy... / jrs // *Głos Wielkop.* – 2003, nr 109, dod. Regionalny s. 1

Najlepsze biblioteki woj. wielkopolskiego w 2002 roku.

CEPELIA leci do Korei: kultura / ELKA // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 72, dod. Express Pozn. s. 5

Zaproszenie Zespołu Folklorystycznego „Cepelia”, działającego przy WBPiCAK w Poznaniu, do Korei Południowej na Światowy Studencki Festiwal Tańca 2003.

CHCĄ upowszechnić czytelnictwo: rozmowa z Ireną Kulczyńską, nowym dyrektorem Biblioteki Publicznej w Chrzypsku Wielkim / rozm. przepr. Sława Grzelewska // *Głos Wielkop.* (Wyd. B). – 2003, nr 68, s. 16

M.in. wzmianka o udziale przedstawiciela WBPiCAK w Poznaniu w komisji konkursu na dyrektora biblioteki.

CHCIAŁABYM, aby biblioteki były centrum informacji w regionie / Helena Bednarska, rozm. Halina Płoszyńska // *Lofer.* – 2003, nr 3, s. 11

Rozmowa z Heleną Bednarską, dyrektorem WBPiCAK w Poznaniu.

CI, którzy lubią poezję: reprezentacja Wielkopolski wybrana / Ewa Michalak // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 102, dod. Gnieźnieński Tydzień s. 5

Finał wojewódzki Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowany w Miejskim Ośrodku Kultury w Gnieźnie przez WBPiCAK w Poznaniu.

CZYTAMY więcej: wielkopolskie biblioteki / Marek Zaradniak // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 126, s. 16

DOSTALI nagrodę / *ART // Ziemia Kalisz.* – 2003, nr 114, dod. Express s. 6

Biblioteki powiatowe z Kępna i Chodzieży laureatami konkursu, na program zintegrowania bibliotek z terenu powiatu, zorganizowanego przez WBPiCAK w Poznaniu.

FOTOGRAFOWANIE z OK. / kozmo // *Głos Wielkop.* (Wyd. A). – 2003, nr 95, s. 14

Ogłoszenie konkursów fotograficznych „Dziecko”, „Moja Wielkopolska” zorganizowanych przez WBPiCAK w Poznaniu a propagowanych przez Ośrodek Kultury w Środzie.

GODZ. 10.00 / ELKA // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 81, dod. Express Pozn. s. 4

Wycieczka „Zawijasy i kwiecistość, czyli o miejskiej secesji” zorganizowana przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu w ramach cyklu „Poznań bez tajemnic”.

GRALI i mówili / mm // *Głos Wielkop.* – 2003, nr 133, dod. Głos Poznaniaka s. IV

Ogólnopolskie Konfrontacje Kapel Dudziarskich zorganizowane przez WBPiCAK w Poznaniu.

HANNA Rubas / rozm. przępr./ Edyta Wasielewska // Głos Wielkop. – 2003, nr 69, dod. Świat Rodzinny s. 16

Nota biograficzna i wywiad z pracownikiem WBPICAK w Poznaniu.

IMPONUJĄ wiedzą / gk // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2003, nr 131, s. II

VII Konkurs Wiedzy o Wielkopolsce zorganizowany przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Urząd Marszałkowski, Kuratorium Oświaty i WBPICAK w Poznaniu.

JAK jedna rodzina: jubileusz 40-lecia Cepelii / ELKA // Gaz. Pozn. – 2003, nr 122, dod. Express Pozn. s. 3

Zespół Folklorystyczny „Cepelia” działający przy WBPICAK w Poznaniu.

JEŚLI wybierasz się nad jezioro Lednickie to tylko z tym przewodnikiem // Gaz. Wybór. – 2003, nr 132, dod. Turystyka nr 23, s. 8

Reklama książki Marii Chojnackiej i Beaty Raszki „Lednicki Park Krajozobrazowy” oraz innych publikacji wydanych przez Wydawnictwo WBP w ramach serii „Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza”.

JUBILEUSZ Cepelii / ELKA // Gaz. Pozn. – 2003, nr 113, dod. Na Afiszu s. VII

Jubileusz Zespołu Folklorystycznego „Cepelia” działającego przy WBPICAK w Poznaniu.

KALENDARZ imprez kulturalnych województwa wielkopolskiego. – Fot. / md // Lof'er. – 2003, nr 3, s. 16

Recenzja wydawnictwa opracowanego i wydanego przez WBPICAK w Poznaniu.

KOLOROWY przytup: 40 lat Zespołu Folklorystycznego „Cepelia – Poznań” / sdr. – Fot. // Głos Wielkop. – 2003, nr 122, dod. Głos Poznaniaka s. IX
40-lecie Zespołu Folklorystycznego „Cepelia”.

KOMPUTERY i niepełnosprawni: biblioteki /MAZ // Gaz. Pozn. – 2003, nr 74, s. 15

Działalność WBPICAK w Poznaniu.

KONCERT Jubileuszowy z okazji 40-lecia Zespołu Folklorystycznego Cepelia – Poznań // Gaz. Pozn. – 2003, nr 119, dod. Express Pozn. s. 5

Informacja o koncercie.

KONCERT Jubileuszowy z okazji 40-lecia Zespołu Folklorystycznego Cepelia – Poznań // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 120, dod. *Express Pozn.* s. 7

Informacja o koncercie.

KONCERT na Jubileusz: Teatr Wielki / ELKA // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 121, dod. *Express Pozn.* s. 4

Koncert Zespołu Folklorystycznego „Cepelia” działającego przy WBPiCAK w Poznaniu.

KONKURS dla młodzieży / (stasz) // *Przem. na Szlaku Piast.* – 2003, nr 21, s. 14

Ogłoszenie konkursu „Rok 2003 – wybieramy przyszłość” zorganizowanego przez WBPiCAK w Poznaniu.

KONKURS recytatorski / (kow) // *Przem. na Szlaku Piast.* – 2003, nr 13, s. 11

Eliminacje powiatowe Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowane przez Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie, z udziałem Jana Janusza Tycnera, pracownika WBPiCAK w Poznaniu, w jury konkursu.

KULTYWUJĄ tradycje wielkopolskiego folkloru: Wojewódzki Przegląd Folklorystyczny w Nowym Tomyślu / saw // *Głos Wielkop.* (Wyd. B). – 2003, nr 111, s. II

Przegląd zorganizowany przez WBPiCAK w Poznaniu i Nowotomyski Ośrodek Kultury.

LEGENDY dla syna: książka / Stefan Drajewski // *Głos Wielkop.* – 2003, nr 120, s. 4

Recenzja książki Anny Plenzler „Legendy Poznania” opublikowanej przez Wydawnictwo WBP.

LEKCJA z fotografii: przyjechali po naukę / mary // *Głos Wielkop.* – 2003, nr 89, s. 14

Warsztaty „Spotkania z fotografią” zorganizowane przez WBPiCAK w Poznaniu. M.in. wypowiedź instruktora Władysława Nielipińskiego.

MŁODZI i wiersze: Miłostaw / AK // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 128, dod. *Express* s. 6

XVIII Wojewódzki Konkurs Recytatorski im. Juliusza Słowackiego zorganizowany przez Miłostawskie Centrum Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

MŁODZI recytują: Miłosław / Anna Kwacz // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 124, dod. Express s. 6

XVIII Wojewódzki Konkurs Recytatorski im. Juliusza Słowackiego zorganizowany przez Miłosławskie Centrum Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

MŁODZIEŻ o Unii / DAR // *Ziem. Kalis.* – 2003, nr 120, dod. Express s. 6

Spotkanie na temat Unii Europejskiej, z udziałem przedstawicieli WBPiCAK w Poznaniu, zorganizowane w Bibliotece Powiatowej w Kępnie. Ogłoszenie konkursu „Wybieramy przyszłość” zorganizowanego przez WBPiCAK.

NAGRODY rozdane / IVA // *Gaz. Wybór.* – 2003, nr 99, dod. Poznań s. 7

Rozstrzygnięcie XV Wielkopolskich Porównań Filmowych zorganizowanych przez WBPiCAK w Poznaniu.

NAJLEPSI w regionie: konkurs / BG // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 83, dod. Express s. 4

Eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowane w Gnieźnie przez Miejski Ośrodek Kultury oraz WBPiCAK w Poznaniu.

NAJLEPSZE wielkopolskie biblioteki / jrs // *Głos Wielkop.* – 2003, nr 108, s. 4

Leszno – Dzień Bibliotekarza – nagrody dla najlepszych bibliotek wielkopolskich.

NATENCZAS Wojski...: Rogoźno / KORBi // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 96, dod. Express s. 5

IV Przegląd Hejnałów Miast Wielkopolski zorganizowany w Rogoźnie przez Rogozińskie Centrum Kultury. M.in. wzmianka o płycie CD „Hejnały miast wielkopolskich” wydanej przez WBPiCAK w Poznaniu.

NIE poddaję się sezonowym modom / Helena Bednarska, rozm. Stefan Drajewski. – Fot. // *Głos Wielkop.* – 2003, nr 108, dod. *Głos Poznaniaka* s. XII

Rozmowa z dyrektorem WBPiCAK w Poznaniu Heleną Bednarską.

O KOZIOŁKACH i rogalach / Elka // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 125, dod. *Na Afiszu* s. VI

Wycieczka „O koziołkach, rogalach i nie tylko, czyli do miejsc 15 legend” zorganizowana, w ramach cyklu „Poznań bez tajemnic”, przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

O UNII konkursowo / (stasz) // *Nowe Przemiany*. – 2003, nr 20, s. 2

Ogłoszenie konkursu „Rok 2003 – wybieramy przyszłość” zorganizowanego przez WBPiCAK w Poznaniu.

OD Cepelii po Kordeę: Dni Szamotuł / *PM // Gaz. Pozn.* – 2003, nr 113, dod. Express s. 6

M.in. zapowiedź występu Zespołu Folklorystycznego „Cepelia” działającego przy WBPiCAK w Poznaniu oraz informacja o wystawie „Idziemy do Europy” prezentowanej w bibliotece.

OSOBOWOŚĆ z małym budżetem: wyróżnienie / *PM // Gaz. Pozn.* – 2003, nr 111, dod. Express s. 6

W konkursie ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski i WBPiCAK w Poznaniu tytuł „Osobowość Bibliotekarza Roku 2002” w Wielkopolsce przypadł Krystynie Dąbrowskiej, dyr. Biblioteki Powiatowej w Szamotułach.

PIĘĆ razy obtańczyli ziemię: rozmowa z Leszkiem Rembowskiem, kierownikiem artystycznym Zespołu Folklorystycznego Cepelia – Poznań / rozm. Stefan Drajewski. – Fot. // *Głos Wielkop.* – 2003, nr 117, dod. Głos Poznaniaka s. IX

40-lecie Zespołu Folklorystycznego Cepelia.

PIPI na plakacie: zaprasza dom kultury „Victoria” / (tom) // *Pan Leszcz.* – 2003, nr 16, s. 4

Konkurs plastyczny na wykonanie plakatu teatralnego do sztuki „Pippi” ogłoszony przez Teatr Animacji oraz Agencję Impresaryjną „Aluzja” a zorganizowany przy współudziale WBPiCAK w Poznaniu.

POETYCKA Wielkopolska: eliminacje wojewódzkie konkursu recytatorskiego / *EM // Gaz. Pozn.* – 2003, nr 100, dod. Express s. 1

Finał wojewódzki Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowany w Miejskim Ośrodku Kultury w Gnieźnie przez WBPiCAK w Poznaniu.

PORTRET kościelnych hierarchów / (stasz) // *Przem. na Szlaku Piast.* – 2003, nr 15, s. 17

Recenzja książki „Słownik biograficzny arcybiskupów gnieźnieńskich i prymasów Polski” wydanej przez Wydawnictwo WBP.

POZNAŃ bez tajemnic: 6 kwietnia, godz. 10 / *ELKA // Gaz. Pozn.* – 2003, nr 80, dod. Na Afiszu s. VII

Wycieczka „Zawijasy i kwiecistość, czyli o miejskiej secesji” zorganizowana przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu w ramach cyklu „Poznań bez tajemnic”.

POZNAŃ bez tajemnic: niedziela, 6 kwietnia / ELKA // G a z . P o z n . – 2003, nr 74, dod. Na Afiszu s. VII

Wycieczka „Zawijasy i kwiecistość, czyli o miejskiej secesji” zorganizowana przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu w ramach cyklu „Poznań bez tajemnic”.

PRELEKCJA i spacer / mm // G ł o s W i e l k o p . – 2003, nr 122, dod. Głos Poznaniaka s. X

Imprezy zorganizowane przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

PREZENTUJEMY!: Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu / Anna Stuligrosz-Biedak // U c z y ć L e p i e j . – 2003, nr 4, s. 3

Działalność WBPiCAK w Poznaniu.

PRZYJADĄ fotograficy i fotoamatorzy / jw. // G ł o s W i e l k o p . (Wyd. A). – 2003, nr 129, s. II

M.in. o działalności WBPiCAK w Poznaniu w dziedzinie fotografii.

RECYTATORSKIE popisy / Jakub Staszewski // P r z e m . n a S z l a k u P i a s t . – 2003, nr 19, s. 11

Finał wojewódzki Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowany w Miejskim Ośrodku Kultury w Gnieźnie przez WBPiCAK w Poznaniu.

RECYTATORZY spotkają się w Gnieźnie / jw. // G ł o s W i e l k o p . (Wyd. A). – 2003, nr 95, s. 12

Eliminacje wojewódzkie Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowane w Gnieźnie przez WBPiCAK w Poznaniu przy współudziale Miejskiego Ośrodka Kultury w Gnieźnie.

RECYTATORZY spotkali się w Gnieźnie / Jarosław Walerczak // G ł o s W i e l k o p . (Wyd. A). – 2003, nr 86, dod. Nasza Wielkop. s. II

Eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowane w Gnieźnie przez Miejski Ośrodek Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

RECYTOWALI z pasją / (rez.) // Przem. na Szlaku Piast. – 2003, nr 15, s. 2

Eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowane w Gnieźnie przez Miejski Ośrodek Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

REGIONALNA Pracownia Krajoznawcza... // Głos Wielkop. – 2003, nr 81, dod. Głos Poznaniaka s. IX

„Zawijasy i kwiecistość” – wycieczka w cyklu „Poznań bez tajemnic”.

SILA bibliotek: świąteczne spotkanie w Lesznie / sdr // Głos Wielkop. – 2003, nr 106, s. 4

Uroczystość Dnia Bibliotekarza w Lesznie.

SŁOWACKIEMU w hołdzie: Miłostaw / (dez.) // Przem. na Szlaku Piast. – 2003, nr 20, s. 9

Ogłoszenie VIII Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego im. Juliusza Słowackiego w Miłostawiu zorganizowanego m.in. przez Miłostawskie Centrum Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

SZANSA dla utalentowanych: konkurs / BG // Gaz. Pozn. – 2003, nr 86, dod. Gnieźnieński Tydzień s. 5

Eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowane w Gnieźnie przez Miejski Ośrodek Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

TRAMWAJ mistrza: poznańskie lata Feliksa Nowowiejskiego na płycie / Piotr Górski // Rzeczpospolita. – 2003, nr 70, s. A12.

Płyta CD wydana przez WBPiCAK w Poznaniu w ramach cyklu „Wydobyło się w Wielkopolsce”.

TEATRALNE miasto: Pniewy / Piotr Michałak // Gaz. Pozn. – 2003, nr 133, s. 6

Ogólnopolski Festiwal Teatrów Ulicznych Dzieci i Młodzieży zorganizowany w Pniewach m.in. przez Centrum Kultury w Pniewach, bibliotekę publiczną i WBPiCAK w Poznaniu.

TEATRALNE Pniewy / mik // Głos Wielkop. (Wyd. B). – 2003, nr 132, s. 9

Ogólnopolski Festiwal Teatrów Ulicznych Dzieci i Młodzieży w Pniewach zorganizowany m.in. przez Centrum Kultury w Pniewach, bibliotekę publiczną i WBPiCAK w Poznaniu.

W OBIEKTYWIE: portrety Wielkopolan / JAT // Ziemię Kalisz. – 2003, nr 73, dod. Express s. 7

Wystawa fotograficzna, w Centrum Kultury w Dobrzycy, prac z konkursu „Portret Wielkopolanina” zorganizowanego przez WBPiCAK w Poznaniu.

W RAMACH... / mm // Głos Wielkop. – 2003, nr 44, s. 11

W cyklu „Poznań bez tajemnic” wykład nt. lokacji Poznania (750-lecie Poznania).

W ŚWIECIE pełnym bajek / Piotr Ratajczak // Głos Wielkop. – 2003, nr 84, s. 22

Konkurs Wiedzy „Bajkowy Świat” zorganizowany przez Rogozińskie Centrum Kultury pod patronatem marszałka województwa wielkopolskiego Stefana Mikołajczaka oraz WBPiCAK w Poznaniu.

WIELKOPOLSKA bez tajemnic / (ak) // Przem. na Szlaku Piast. – 2003, nr 11, s. 3

Etap powiatowy VII Konkursu Wiedzy o Wielkopolsce zorganizowanego przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Urząd Marszałkowski w Poznaniu, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty i WBPiCAK w Poznaniu.

WIELKOPOLSKA bez tajemnic / ELKA // Gaz. Pozn. – 2003, nr 97, dod. Na Afiszu s. VI

Wycieczka „Iluzja, alegoria, ekspresja, czyli barokowe świątynie, zamki i pałace” zorganizowana przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

WIELKOPOLSKA bez tajemnic: wycieczka / ELKA // Gaz. Pozn. – 2003, nr 120, dod. Express Pozn. s. 3

Wycieczka „Wiatraki, kościoły, stodoły czyli Wielkopolska drewniana” zorganizowana przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

WIELKOPOLSKA na CD: historia / MAZ // Gaz. Pozn. – 2003, nr 62, s. 12

Płyta CD „Tramwaj Mistrza. Poznańskie lata Feliksa Nowowiejskiego” wydana przez WBPiCAK w Poznaniu w ramach cyklu „Wydarzyło się w Wielkopolsce”.

WIELKOPOLSKA na fotografii: Miejski Ośrodek Kultury / KP // Gaz. Pozn. – 2003, nr 129, dod. Express s. 4

Wystawa w Gnieźnie Objazdowej Galerii Wielkopolskiej Fotografii zorganizowanej przez WBPiCAK w Poznaniu.

WIELKOPOLSKIE hejnaty kolejny raz w Rogoźnie / Halina Szuberska // Głos Wielkop. (Wyd. B). – 2003, nr 101, s. 16

Przegląd Hejnalów Miast Wielkopolski zorganizowany w Rogoźnie przez Rogozińskie Centrum Kultury. M.in. wzmianka o płycie CD „Hejnaty miast wielkopolskich” wydanej przez WBPiCAK w Poznaniu.

WIELKOPOLSKIE. nowości: turystyczna witryna // Gaz. Pozn. – 2003, nr 133, dod. Gazeta Młodych s. VI

Informacja o książkach – Marii Chojnackiej, Beaty Raszki „Lednicki Park Krajobrazowy” i Anny Plenzler „Legendy Poznania” – opublikowanych przez Wydawnictwo WBP.

WIELKOPOLSKIE święto hejnatów / rak // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2003, nr 97, dod. Nasza Wielkop. s. III

IV Przegląd Hejnalów Miast Wielkopolski zorganizowany w Rogoźnie przez Rogozińskie Centrum Kultury. M.in. wzmianka o płycie CD „Hejnaty miast wielkopolskich” wydanej przez WBPiCAK w Poznaniu.

WYCIECZKI po Wielkopolsce / GUT // Gaz. Wybor. – 2003, nr 114, dod. Turystyka s. 10

Wycieczki i spotkania organizowane przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

WYCIECZKI z biblioteki / GUT // Gaz. Wybor. – 2003, nr 120, dod. Turystyka nr 21, s. 10

Wycieczki i spotkania organizowane przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

WYSTAWA polskiej fotografii prasowej / MZ // Tyg. Pil. – 2003, nr 41, s. 1

M.in. o warsztatach fotograficznych w Pile zorganizowanych przez WBPiCAK w Poznaniu.

WYSTAWA wyróżnionych fotografii / juko // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2003, nr 80, s. 15

Wystawa prac z konkursu „Wielkopolska Press Photo”, zorganizowanego przez WBPiCAK w Poznaniu, w GOKiR w Zaniemyślu.

ZAGRAĆ na dudzie / mm // Głos Wielkop. – 2003, nr 132, s. 12

Ogólnopolskie Konfrontacje Kapel Dudziarskich zorganizowane przez WBPiCAK w Poznaniu. Występ Zespołu Folklorystycznego „Cepelia” w ramach koncertu w Parku Wilsona.

ZANIEMYŚL na fotografii / juko // Głos Wielkop. (Wyd. A.). – 2003, nr 83, s. 12

Udział pracownika WBPiCAK w Poznaniu, Władysława Nielipińskiego, w jury konkursu „Zaniemyśl zimą” zorganizowanego przez GOKiR w Zaniemyślu.

ZNAJOMY tramwajarzy? / sdr // Głos Wielkop. – 2003, nr 63, s. 4

Płyta CD „Tramwaj Mistrza. Poznańskie lata Feliksa Nowowiejskiego” wydana przez WBPiCAK w Poznaniu w ramach cyklu „Wydarzyło się w Wielkopolsce”.

V. KRONIKA

A. Polskie nagrody i wyróżnienia

- **Nagrodę im. Arkadego Fiedlera „Bursztynowy Motyl”** w 2003 roku przyznano *Wojciechowi Jagielskiemu* za książkę „Modlitwa o deszcz” wydaną przez W.A.B.
- **Nagrody Poznańskiego Przeglądu Nowości Wydawniczych Zima 2002/2003** otrzymali: *Ryszard Gloger* i *Wojciech Skrzydlewski* za „Ilustrowany leksykon muzyki popularnej” (Wydawnictwo „Kurpisz”); *Antoni Kroh* za „O Szwejku i o nas” („Prószyński i S-ka”); *Jacek Żakowski* za „Trwoga i nadzieje. Rozmowy o przyszłości” („Sic!”).
- **Nagrodą Edytorską PEN-Clubu (Polskiego)** za 2002 rok uhonorowano *Barbarę Toruńczyk* – redaktor naczelną „Zeszytów Literackich”.
- **Nagrodę im. Ks. Józefa Tischnera** w 2003 roku otrzymali: *Barbara Skarga* za książkę „Ślad i obecność” (kategoria pisarstwa religijnego i filozoficznego); *Wojciech Jagielski* za książkę „Modlitwa o deszcz” (kategoria publicystyki społecznej); *Andrzej Augustyński*, ksiądz, dyr. Centrum Młodzieży „U Siemiachy” w Krakowie (kategoria inicjatyw duszpasterskich i społecznych).
- **Nagrodę Odry** za 2002 rok otrzymał *Jan Miodek* za „Słownik ojczyny polszczyzny”
- **Nagrodę Podporusz** w 2003 roku przyznano *Annie Sobolewskiej* za książkę „Cela” (kategoria „Ludzie”) – Grand Prix; *Władysławowi Kopalińskiemu* za „Leksykon wątków miłosnych” (kategoria „Nauka”); *Ryszardowi Kapuścińskiemu* za „Lapidarium V” (kategoria „Wydarzenia”).
- **Nagrodę Specjalną PEN-Clubu (Polskiego)** za 2002 rok otrzymała *Ida Fink* za „szczególne zasługi dla piśmiennictwa polskiego”.

B. Międzynarodowe nagrody i wyróżnienia

- **Nagrodę im. Karla Dedeciusa** w 2003 roku otrzymali: *Krzysztof Jachimczak* (Polska); *Hans-Peter Hoelscher-Obermaier* (Niemcy).
- **Nagrodę Premio Librex Montale** w 2003 roku otrzymał *Tadeusz Różewicz* za wpływ na współczesną poezję i awangardowy teatr włoski.

- **Nagrodę im. Astrid Lindgren** w 2003 roku otrzymali: *Christine Nostlinger*, pisarka austriacka; *Maurice Sendak*, pisarz i ilustrator amerykański.
- **Nagrodę Principe de Asturias (Nagroda księcia Austrii)** otrzymali: *Ryszard Kapuściński* i *ks. Gustavo Gutierrez*, ojciec teologii wyzwolenia (Peru).
- **Nagrodę IMPAC (Dublińska Nagroda Literacka)** w 2003 roku otrzymał *Orhan Pamuk*, pisarz turecki za powieść „My Name is Red”.

C. Z m a r l i

- **María Danilewicz-Zielińska** (22.05.2003), eseistka, pisarka, działaczka emigracyjna.
- **Irena Jurgielewiczowa** (25.05.2003), pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży
- **Antoni Marianowicz** (3.06.2003), poeta, prozaik, satyryk i tłumacz